

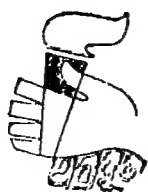

ଲେଡି ମାକ୍‌ବେଥ

ନିକୋଲାସ ନେସ୍‌କପ୍
ଓଡ଼ିଆ ରୂପାନ୍ତର: ଗୁମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ
(୭୭)

ଲେଡି ମ୍ୟାକ୍‌ବେଥ୍

ମୂଳଲେଖା : ନିକୋଲାସ୍ ଲେସକାଫ୍
ଓଡ଼ିଆ ରୂପାନ୍ତର : ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ (ରଚ)

ଅଗ୍ରଦୂତ

କଟକ-୨

ଲେଡ଼ି ମ୍ୟାକବେଥ୍ ॥ ମୂଳଲେଖ : ନିକୋଲସ୍ ଲେସକାଫ୍ ॥ ଓଡ଼ିଆ
 ରୂପାନ୍ତର : ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ (ଭୁବନେଶ୍ୱର) ॥ ପ୍ରକାଶକ : ଅଗ୍ରଦୂତ, ବାଙ୍କାବଜାର,
 କଟକ-୭୫୩୦୦୧ ॥ ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ : ୧୯୯୭ ॥ ପୃଷ୍ଠା : ଶତାବ୍ଦୀର ସ୍ମୃତି ॥
 ମୁଦ୍ରଣ : ମା' ତାରତାରୀନୀ ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ, କଟକ-୧ ॥ ମୂଲ୍ୟ : କୋଡ଼ିଏ ଟଙ୍କା ॥

LADY MACBETH ॥ Russian writer : **Nicolas Lescaff** ॥
 Translator by : **Ramachandra Sahu** ॥ Published by : **Agraduta**,
 Bankabazar, Cuttack-753002 ॥ First Edition : **1996** ॥ Printed
 by : **Ma Taratarini Printers**, Sutahat, Cuttack-1 ॥ Price :
 Rs. 20-00 ॥

ISBN 81-86354-31-X

ଲେସକାଫଙ୍କ ଜନ୍ମ—୧୮୩୧

ମୃତ୍ୟୁ—୧୮୯୫

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ—୧୮୭୫

ଏଇ ଉପନ୍ୟାସଟିକୁ ପ୍ରାୟ ଗ୍ରୀକ୍‌ଗ୍ରୀଜେଡ଼ୀରୂପେ
ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ରକ୍ଷୀୟ
ଔପନ୍ୟାସିକ ଚେଷ୍ଟାଙ୍କ ‘ବୁଲ୍‌କୀ’ ସମକକ୍ଷ
ଦୋଳି ଚଳିଷ୍ଠ ଏକଦା କହିଥିଲେ ।

ଅନୁବାଦକ

ମଝିରେ ମଝିରେ ଆମ ଏଇ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏମିତି ସବୁ ନରନାଶକ ଆବିର୍ଭାବ ହୁଏ ଯେ, ତା'ପରେ ଯେତେ ଦୀର୍ଘକାଳ କଟି ଯାଉନା କାହିଁକି ତାଙ୍କ କଥା ସ୍ମରଣକୁ ଆସିଲେ ଯେମିତି ଅନ୍ତରମୁଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର୍ମି ଉଠେ ।

ଏବଂ, ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିଶ୍ଚୟ ଆସେ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀର ସ୍ତ୍ରୀ—
କାତେରୀନା ଲଭୁଉନା ଇସ୍ମାଇଲଭ । ତା ଜୀବନଟା ଏମିତି ବାଉସ ନାଟକୀୟ ରୂପ ନେଇଥିଲା ଯେ—ଆମ ସମାଜର ପାଞ୍ଚଜଣ ଉତ୍କଳେକ କୌଣସି ଗୋଟେ ମହରବାନ୍ ଅନୁକରଣରେ ଯାକୁ ନାଁ ଦେଇଥିଲା—‘ମର୍ଦ୍ଦସେନସ ଜିଲ୍ଲାର ଲେଡ଼ି ମ୍ୟାକବେଥ୍ !’

କାତେରୀନା ସେମିତି କିଛି ଅପୂର୍ବ ସୁନ୍ଦରୀ ନଥିଲା କିନ୍ତୁ ଚେହେରଟି ଥିଲା ସତରେ ସୁନ୍ଦର । ସେତେବେଳେ ତାର ବୟସ ପାଖାପାଖି ଚବିଶ, ମଧ୍ୟମ ରକମର ଉଚ୍ଚତା, ଭଲ ଗଡ଼ଣ, ଆଉ ଗଳାଟି ଯେମିତି ମାର୍ବଲ ପଥରରେ କୁନ୍ଦାଯାଇଛି । ବେକ ପାଖରୁ ବାହୁ ନଇଁ ଆସିଛି ସୁନ୍ଦର ଗୋଟେ ବଙ୍କୁଲି ନଈ ଭଳି, ଛୁଟିଟି କାର୍ତ୍ତୁଷ୍ଟ, ନାକଟି ବଂଶୀ ଭଳି ଶକ୍ତ ଆଉ ସୋଜା, ଶୁଭ୍ର ଉନ୍ନତ ଲଲଟ ଆଉ ତୃଳ ଏମିତି ମସମସ କଲା ଯେ ଅସଲରେ ଏତାକୁ କଳାରେ ନୀଳ ରଙ୍ଗ ମିଶା ଯାଇଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇ ପାରେ । ତାର ବିବାହ ବ୍ୟବସାୟୀ ଇସ୍ମାଇଲଭେ ସହିତ ହେଇଥିଲା । ସେ ବିବାହକୁ ପ୍ରେମ ବା ଏଇଧରଣର ଅନ୍ୟ କଉ କାରଣରେ ହେଇନାହିଁ—ଅସଲରେ ଇସ୍ମାଇଲଭ୍ ତାକୁ ବିବାହ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା ଆଉ କାତେରୀନା ଗରୁବ ଘର ଝିଅ ବୋଲି ନିଶେଷ ବାନ୍ଧବିଗୁର କରିବାକୁ ଉପାୟ ବି ତାର ନଥିଲା ।

ଇସ୍ମାଇଲଭ୍ ପରିବାର ଆମ ସହରର ଗଣ୍ୟମାନ୍ୟଙ୍କ ଭିତରୁ ଅନ୍ୟତମ । ତାଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଥିଲା ସବୁଠାରୁ ଭଲ ଏକ ନମର ମଇଦା ଗହମ ଫେଷିବା ପାଇଁ ବଡ଼ ଫେଷାକଳଟିଏ ଉଡ଼ା ନେଇଥିଲେ । ସହର ବାହାରେ ଫଳ ବଗିଚାରୁ ତାଙ୍କର

ବେଶ୍ ଦିପଇସା ଆସୁଥିଲା ଏବଂ ସହର ଭିତରେ ଭଲ କୋଠା ଘରଟିଏ ଥିଲା । ସଞ୍ଜେପରେ କହିଲେ, ସେମାନେ ଧନୀ ବ୍ୟବସାୟୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ଭିତରୁ ଅନ୍ୟତମ । ତା ଉପରେ ପରିବାର ଆଦୌ ନିର୍ଭର କରୁନଥିଲା । ଶୁଶୁର ତିମୋତେଇଭିତ୍ ଇସମାଇଲପୁ, ଅଶୀ ଭଳି ବୟସ, ବହୁକାଳ ପୂର୍ବେ ତା ସ୍ତ୍ରୀ ମରିଯାଇଛି । ତାର ପୁଅ, କାତେରୀନାର ସ୍ବାମୀ ଜିନୋଭିଲ ବରିସିର୍, ପରାଶ ଠାରୁ କିଛି ବେଶି—ଆଉ ସଦାଶେଷରେ କାତେରୀନା ବାସ୍ । ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ହୋଇଗଲା ବାହାଘର କିନ୍ତୁ ଏଯାଏ ପିଲାପିଲି କିଛି ହୋଇନି । ପ୍ରଥମ ପକ୍ଷ ସ୍ତ୍ରୀ ଆଡୁ କୌଣସି ପିଲା ବି ନଥିଲା—ଜିନୋଭିଲେର ସହିତ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷଧରି ଘର କଲ ସବୁ । ତାର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ସେ କାତେରୀନାକୁ ବିବାହ କରେ । ଏଥର ସେ ଆଶା କରିଥିଲା, ଭଗବାନଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ଏ ବିବାହ ଉପରେ ନାହିଁ ଆସିବ—ବଂଶର ସୁଖ୍ୟାତି ସମ୍ପାଦି ବଞ୍ଚେଇବା ପାଇଁ ସନ୍ତାନ ହେବ, କିନ୍ତୁ କପାଳ ପଟା—କାତେରୀନା ପାଖରୁ କିଛି ପାଇଲାନି ।

ଏଥିନେଇ ଜିନୋଭିଲେର ମନସ୍ଥାପର ଶେଷ ନାହିଁ ଏବଂ କେବଳ ସେ ନୁହଁ—କୁଡ଼ା ବରିସେର ବି । କାତେରୀନା ବି ଏହା ଉପରେ ଖୁବ୍ ଦୁଃଖ ଥିଲା । ଆଉ କିଛି ନ ହେଉ—ଏଇ ଅନ୍ତସ୍ଥାନ ଏକବାଗୀଆ ଜୀବନ ତାକୁ ଶୁଷ୍କ କରିଦେଇଛି । ଭଗବାନ ଜାଣନ୍ତି ଏଠାକୁ ଆସିଲାପରଠୁ କେତେ ଟିକେ ସୁଖ ପାଇଛି ସେ । ଯଦି ଖାଇବା ପିଇବା ପିନ୍ଧିବା ପାଇଁ ଗୋଟେ ପିଲା ଆଆନ୍ତା—ତେବେ ଏଇ ବନ୍ଦ, ଉଚ୍ଚା ପାଚେରୀ ଘେର, ହୁମ୍‌ହୁମାଆ କୁକୁର ଭର୍ତ୍ତି ଘରର ଅସହ୍ୟ ଏକଟଣା ଜୀବନ ଭିତରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଯାନ୍ତା । କେବଳ ସେତିକି ନୁହଁ, ଗୋଟେ ଥୁଣ୍ଡା ଶୁଣିଶୁଣି ତାର ପ୍ରାଣଟା ଅତିଷ୍ଠ ହେଇଗଲାଣି—ବାହା ହେଲୁ କାହିଁକି ? ଗୋଟେ ଉଦ୍ରଲେକର ଜୀବନ ସର୍ବନାଶ ତୁ କଲୁ—ତାଆଣୀ...ବାଝ କରଠିକାର ! ସତେ ଏ ପ୍ରକାର ମାଗମ୍‌କ ପାପଟା ତାର, ତା ସ୍ବାମୀର ନୁହଁ, ଶୁଶୁର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏମିତିକି ଯେତେସବୁ ବ୍ୟବସାୟୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ! ଧନ ଐଶ୍ବର୍ଯ୍ୟ, ଆଗମ-ଅୟସରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏଇ ଘରଟି ଭିତରେ କାତେରୀନାର ଥିଲା ସବୁଠାରୁ ନିଃସଙ୍ଗ ଜୀବନ । କାହାସହ ଦେଖାସାକ୍ଷାତ୍ ହେବା ସମ୍ଭା । ଯଦି କେବେ କେମିତି ତା ସ୍ବାମୀ ସାଙ୍ଗରେ ପଡ଼ୋଶୀଙ୍କ ଘରକୁ ବୁଲିବାକୁ ଗଲେବି ସେଥିରେ ଆନନ୍ଦ ନଥିଲା । ସେମାନେ ସବୁ ମରହଟ୍ଟା ଧରଣର କଡ଼ାଲେକ । ସେମାନେ ଖୁଣ୍ଟିଖୁଣ୍ଟି ଦେଖନ୍ତି, ସେ କେମିତି ବସେ, ତାର ଆଚରଣ କିଭଳି, ସେ କେମିତି ଉଠେ । କିନ୍ତୁ କାତେରୀନା ପିଲାବେଳୁ ତେଜା ଏବଂ ଦୁଃଖ-ଦୈନ୍ୟ ଭିତରେ ଶୈଶବଟା ତାର କଟିଛି ବୋଲି ଅନାଦୃସର ଓ ମୁକ୍ତ ଜୀବନ ସହିତ ଅଭ୍ୟସ୍ତ । ଶୁଣିଲେ ଏଇକ୍ଷଣି ଦୁଇଟା ବାଲଟି ଦୁଇ ହାତରେ ଧରି ଗୁଲିଯିବ ଜାହାଜ ଘାଟଯାକେ । ସେଇଠି କେବଳ ଶେମିଜ ମଡ଼େଇ ଗାଧାଏ କିମ୍ବା ସାମାନ୍ୟ ଫାଙ୍କା ଦେଖି ଗନ୍ଧାର ସେଇ ଟୋକାଟା ଉପରକୁ ବାଦାମ ଖୋସା ଛଡ଼େଇ ପକାଏ ।

କିନ୍ତୁ ହାୟ ! ଏଠି ସବୁ କିଛି ଓଲଟା । ଭେର ହେବା ଆଗରୁ ତାର ଶ୍ଵଶୁର ଆଉ ସ୍ଵାମୀ ନିଦରୁ ଉଠି ବେଲଏ ବେଲଏ ଗୁଁ ପିଇ ଛ'ଟା ଭିତରେ କାମକୁ ବାହାରି ଯାଆନ୍ତି ଆଉ ସେ ଏକାକୀ ଏଘର ସେଘର ଘୁରି ଘୁରି ମରିପଡ଼େ । ସବୁ-କିଛି ଛମାଛମା, ଫାଙ୍କା । ଦେବ-ଦେବୀଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ମିଞ୍ଜିମିଞ୍ଜି ଦୀପ ଜଳୁଛି । ଘର ସାର ମଣିଷଙ୍କ ଚିହ୍ନ ନାହିଁ କାହାରି କଣ୍ଠସ୍ଵର ଶୁଭେ ବି ନାହିଁ ।

କାତେରୀନା ଫାଙ୍କା ଏଘରରୁ ଫାଙ୍କା ସେ' ଘରକୁ ଯାଏ, ତା'ପରେ ଆଉ ଗୋଟେ ଦଫା ଆଉ କିଛି ଥର ଘୁରଫେର କରେ, ତା'ପରେ ଏକଟଣା ପାଇଁ ହାଲୁ ଛୁଡ଼େ । ତା'ପରେ ସବୁ ସିଡ଼ି ବାଟେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଉପରକୁ ଉଠେ, ଶୋଇବା ଘରକୁ । ସେଠି କିଛି ସମୟ ଅଳସ ଆଖିରେ ଅନାଇ ଭୁହେ ତଳକୁ ଯେଉଁଠି ଦଉଡ଼ି ବୁଣା ପାଇଁ ଝୋଟ ଓଜନ ହେଉଛି କିମ୍ବା ଅତି ଉନ୍ନତ ମିହି ମଇଦା ଗୋଦାମ ଘରେ ପୁର ଯାଉଛି । ପୁଣି ହାଲୁ ଛୁଡ଼େ, ଏମିତି କଲେ କିଛି ଆରମ୍ଭ ପାଏ । ତା'ପରେ ଘଣ୍ଟାଏ ଖଣ୍ଡେ, ଦୁଇଘଣ୍ଟା ଭଳି ଶୋଇକି ଉଠିଲା ପରେ ପୁଣି ଆସିବ ସେଇ ଏକଘେୟାମୀ—ରୁଷଦେଶର ଖାଣ୍ଟି ଏକଘେୟାମୀ, ବ୍ୟବସାୟୀ ଘରର ଏକଘେୟାମୀ । ସେଇ ଏକଟଣା, ବୈଚିତ୍ର୍ୟମୟ ଏକଘେୟାମୀ ଏମିତି ନିରନ୍ତର ଯେ ତାକୁ ଲେକେ କହନ୍ତି, ଯେତେବେଳେ କିଛି କାମଧନ୍ଦା ନଥାଏ କିଛି ଗୋଟିଏ ବୈଚିତ୍ର ଆଣିବା ପାଇଁ ମଣିଷ ଆନନ୍ଦରେ ଦେକରେ ରଖି ଦେଇ ଦେଖେ ଏଥିରେ କିଛି ହୋଇ ପାରୁଛି କି ନା ! କାତେରୀନାର ବହି ପଢ଼ିବାକୁ ବିଶେଷ ସଫଳ ନଥିଲା । ଆଉ ଥିଲେ ବି ଲଭ କଣ ? ଘରସାର ଥିଲା ସର୍ବମୋଟ ଖଣ୍ଡେ ବହି—କିରେଫ୍ ସହରରେ ସଂକଳିତ “ସନ୍ତାନଙ୍କ ଜୀବନୀ” ।

ଧନଦୌଲତ ଭର ଶଶୁର ଘରେ କାତେରୀନାର ପୁର ପାଞ୍ଚଟି ବର୍ଷ କଟିଗଲା ଅସହ୍ୟ ଏକଘେୟାମୀରେ—ମମତାହୀନ ସ୍ଵାମୀ ସହିତ ସହବାସ କରେ । କିନ୍ତୁ ବେଳେବେଳେ ଯା' ହୁଏ—ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେହି ସେ ଆଡ଼କୁ ଘୁଣାକ୍ଷରେ ଭ୍ରାନ୍ତେଇ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

କାତେରୀନାର ଛ'ବର୍ଷ ବିବାହ ପରେ, ଯେଉଁ ବନ୍ଧ ପାଣିଯୋଗୁ ଲସମାଲଲଫ୍ଙ୍କ ଗହମ ପେଷା କଲ ଗଲୁଥିଲା ସେଟା ଫାଟିଗଲା । ଆଉ ଲଶ୍ଵର

ଖେତେଇ ହେବାକୁ ସମୟ ପାଇଲେ, ମିଲ୍ ଉପରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କାମର ଗୁପ୍ତ ପଡ଼ିଲା । ସେତେବେଳେ ଧର ପଡ଼ିଲା ଯେ ନଦୀର ଗଣ୍ଡ ବିଗଟ । ପାଣି ପହଞ୍ଚି ସାରିଛି ସମସ୍ତଙ୍କ ତଳ ଧାପରେ । କୋଡ଼େଇ କଲେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଭଙ୍ଗା ଅଂଶଟିକୁ ମରମତ କରି କରି ସବୁ ତେଷା ନିଷ୍ପଳ ହେଲା । ଜିନୋଭିଇ ପାଖାପାଖି ଶୁରିଆଡୁ ଆପଣା ଲେକଙ୍କ ଗହମ କଳରେ ଗହମ ପୂରେଇ ଫେସି ବସିଲେ ଦିନପରେ ଦିନ, ରାତି ପରେ ରାତି । ବୁଢ଼ା ବାପା ସେପଟେ ସହର ବେଉସା ସମ୍ଭାଳିଲେ । କାତେରୀନା ନିଃସଙ୍ଗତା ପୂର୍ବଠାରୁ କେର ବଢ଼ିଗଲା । ପହିଲୁ ପହିଲୁ ସ୍ବାମୀ ନରହିବାଟା ତାକୁ ଖରପ ଲାଗୁଥିଲା, ପରେ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ତାର ମନେ ହେଲା, ଏହା ଏକପ୍ରକାର ଭଲ—ଗୋଟେ ପ୍ରକାର ମୁକ୍ତି ଯେ' ତା ପାଇଁ । ସ୍ବାମୀ ପ୍ରତି ତାର ସେମିତି ଦରଦ କେବେ ବି ନଥିଲା । ସ୍ବାମୀ ନଥିବାରୁ ତା ଉପରେ ଗରଗର ହେଲା ଭଳି ଜଣେ ଲେକତ କମିଗଲା ।

ଦିନେ କାତେରୀନା ଗୁଡ଼ ଉପର ଗ୍ରେଟ ଘରେ ଝରକା ପାଖରେ ବସି, ପର ପର ହାଇ ଗୁଡୁଥିଲା । ବିଶେଷ କିଛି ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲା, ତା ବି ନୁହଁ । କ୍ରମାଗତ ହାଇ ଗୁଡ଼ିବାଟା ବି ତାକୁ ଲଜ୍ୟା ଲାଗୁଥିଲା । ସେ ପଟରେ, ବାହାର ଅଗଣାରେ ଚମତ୍କାର ଦିନଟି ଫୁଟି ଉଠିଛି, ଫୁଲ ଫୁଲ ଭଳି ଗରମ—ଏଇ ଖରମିଶା ଉଜ୍ଜଳ ଖୁବ୍ ମିଠା ଲାଗୁଥିଲା । ଦରିଶ୍ ସବୁଜ ପାଚେଲା ଭିତର ଦେଇ କାତେରୀନା ଦେଖୁଥିଲା, ଗ୍ରେଟ ଗ୍ରେଟ ଚଞ୍ଚଳ ପକ୍ଷୀ ଗୁଡ଼ିକୁ କେମିତି ଗୋଟେ ତାଳରୁ ଆଉଗୋଟେ ତାଳକୁ ଫୁର୍ ଫୁର୍ କରି ଉଡୁଥିଲେ । କାତେରୀନା ଭବୁଥିଲା, ଆଜ୍ଞା—ମୁଁ ଦିନସାରା ଟଣାହାଇ ମାରୁଛି କାହିଁକି ? କେଜାଣି...ତାଠାରୁ କେଉଁ ଭଲ ପଦାକୁ ଯାଇ ବସେ କିମ୍ବା ବଗିଚାରେ ଘେରୁଏ ବୁଲିଆସେ ।

ବୁଟିଦିଆ ଗୋଟେ ପୁରୁଣା ଜାମା ପିନ୍ଧି ପକେଇ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା ।

ବାହାରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଲୁଅ ଆଉ ପିବନ ଯେମିତି ନୂଆ ଜୀବନ ନେବା ପାଇଁ ବହୁଛି । ସେ ପାଖରେ ଗୋଦାମ ଘର ପାଖ ଉଚ୍ଚା ଚଉପାଟୀ ଉପରେ ସମସ୍ତେ ପ୍ରାଣ ଭରି ଖୁସୀରେ ଠୋ ଠୋ ହସୁଛନ୍ତି ।

ଏତେ ରଙ୍ଗେଇ କେଉଁଥିପେଇଁ ? କାତେରୀନା ତା ଶଶୁରଙ୍କ 'କିରଣୀକୁ ପରୁରିଲା ।

ମା' ଠାକୁରଣୀ ବେପାରଟା ହେଉଛି.....ଆମେ ଗୋଟେ ଜୀଅନ୍ତା ମାଲ ଘୁଷୁରୀକୁ ଓଜନ କରୁଥିଲୁ— ।

—ମାଲ ଘୁଷୁରୁ, ସେ ପୁଣି କଣ ?

—ଏ...ଇ ଆକ୍ସାନିଆ...ତା ପୁଅ ହେଇଥିଲା ଆମକୁ ଖାଇବାକୁ ତାକି ନଥିଲା ବୋଲି— । ଜଣେ ଟୋକା ବେପାରୀ ଦରହସା ଭାବେ କହି ଉଠିଲା । ବେଶ୍ ସାହସୀ...ପୁର ତେହେର । ମତମତ କଲା ବାଳ, ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଦାଢ଼ି ନଗଦ ଗଜୁରୁଛି । ସେରଗେଇ ତା ନାଁ ।

ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଦାଣ୍ଡରେ ଝୁଲୁଥିବା ମଇଦା ମାପ ଜମାରୁ ଉଠି ମାରିଲା ଗଛୁଣୀ ଆକ୍ସାନିଆର ଚର୍ଚ୍ଚିତର ତେହେର ଆଉ ତା ଗୋଲପୀ ଗାଲ । ବଦମାସ୍ ଟୋକା, ଶଯ୍ୟତାନ କାହାଁକା—ଗଛୁଣୀ ତଥାପି ଗାଲି ବସି ଯାଉଥିଲା । ସେ ଜମା ଭିତରୁ ଓଜନ କଣ୍ଟାର ଲୁହା ଜଞ୍ଜିରକୁ ଧରି ପଦାକୁ ବାହାରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ଚଳେଇ ଥିଲା ।

ଖାଇବା ଆଗରୁ ତାର ଓଜନ ଥିଲା ପ୍ରାୟ ଗୁରି ମହଣ । ଏଇନେ ଯଦି ଭଲକି ଘଣ୍ଟାକୁଟା ଖାଆନ୍ତା ତେବେ ଆମର ସବୁ ବଟକର ଖତମ ହେଇଯିବ ।

—ସେଇ ଚିକ୍କଣା ଟୋକାଟି ବୁଝେଇ ବୁଝେଇ ଉତ୍ତର ଦେଲା । ତା'ପରେ ବର୍ଷାପଲଟାକୁ ଓଲଟେଇ ଗଛୁଣୀକୁ ତଳେ ପକେଇ ଦେଲା ଗୋଟେ ବସ୍ତା ଉପରକୁ ।

ଗଛୁଣୀ ହସିହସି ନକଲି ରାଗରେ ଗାଲି ଦେଉଥିଲା ଆଉ ଶାଢ଼ୀଟାକୁ ସଜାଡ଼ି ନେଉଥିଲା ।

ଆଜ୍ଞା, ଭବୁଛି ମୋର ଓଜନ କେତେ ହେବ ? ହସି ହସି କଣ୍ଟା ଜଞ୍ଜିରକୁ ଧରି କାତେରାନା ପରୁରିଲା ।

ଶହେ ପଦର ପାଉଣ୍ଡର ସାମାନ୍ୟ କମ୍—ବଟକର ପକେଇ ସେରଗେଇ ଉତ୍ତର ଦେଲା—ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ !

ଏଥିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର କଣ ଅଛି ?

ଆପଣ ଯେ ଏତେ ଚିକିଏ, ପୁଣି ଏତେ ଓଜନ ହେବେ ବୋଲି ମୁଁ ମୋଟେ ଭବି ପାରୁନି— । ମୋର କଣ ମନେହୁଏ ଜାଣନ୍ତି ? ଆପଣଙ୍କୁ ଦୁଇ ହାତରେ ଟେକି ଦିନସାରା ଘୁରି ବୁଲନ୍ତି । ଏବଂ ଏଥିରେ ମୁଁ ଚିକିଏ ବି କ୍ଳାନ୍ତ ହେବି-ନାହିଁ...ବରଂ ଖୁସୀ ଲଗନ୍ତି ।

ହଁ... ! ମୁଁ ତ ଆଉ ପାଞ୍ଚଜଣଙ୍କ ଭଳି ମାମୁଲି ମଣିଷ ନୁହଁ । ତୁମେ ବି ହାଲିଆ ହେଇଯିବ । ...ଏ ଧରଣର କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ କାତେରାନା ଅଭ୍ୟସ୍ତ ନଥିଲ ବୋଲି ଉତ୍ତର ଦେବାପାଇଁ ତା ମୁହଁଟା ଟିକିଏ ନାଲି ପଡ଼ିଗଲା ଏବଂ ହଠାତ୍ ତାର ଗୋଟେ ଅଦମ୍ୟ ଇଚ୍ଛା ହେଲା ଟିକିଏ ହାତଖୋଲ ଖୁସୀ ହେବାକୁ...ରସରସୀଆ କଥା କହି ତା ଶୁଖିଲା ହୃଦୟକୁ ମନକୁ ଭରି ଦେବାକୁ ।

ସେରଗେଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉତ୍ତର ଦେଇ ପକେଇଲା—କେବେ ବି ନୁହଁ... ଭଗବାନ ଧାନ୍ଧା ରହିଲେ...ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଆମ ଗାର୍ଜୀ...ତାଠୁ ଆହୁରି ବେଶି ଦୂରଯାଏଁ ଟେକିନେଇ ଯାଇ ପାରିବି ।

ସାଦାସିଧା ପତଳା-ଦୋବଲ ଜଣେ ଗୁଣୀ ମଲଦା ମାପୁ ମାପୁ କହିଲା— ସେ ହିସାବ ଚଳିବନି, ପୁଅ । ଆମର କା'ର କେତେ ଓଜନ ତାକୁ ନେଇ କଣ କଥା ଚଳେ ? ତୁ କଣ ମନେକରୁ ଆମର ମାଂସର ଦାମ୍ ଅଛି...ଓଜନ ଅଛି ! ଆମ ଭିତରେ ଯେଉଁ ବଳ ଅଛି ସେଇଟା ସବୁ କିଛି ପାରେ...ଆମ ମାଂସଟା କିଛି ନୁହଁ !

ପୁଣି କାତେରାନା ନିଜକୁ ସଂଯତ କରି ନପାରି କହି ପକେଇଲା—ବାଃ ! ମୋର ବୟସ ଯେତେବେଳେ କମ୍ ଥିଲା ସେତେବେଳେ ମୋ ଦେହରେ ଥିଲା ବେଶି ଜୋର୍ । ସବୁ ପୁରୁଷ ମଣିଷମାନେ ମୋତେ ଲଢ଼ି ପାରୁ ନଥିଲେ, ଏ କଥାକୁ ମୁତପର୍କା ବୋଲି ଉଡ଼େଇ ଦିଅନି— ।

ସେରଗେଇ ଗରମ ହେଇ କହିଲା—ଖୁବ୍ ଭଲକଥା । ତା' ଯଦି ହୁଏ ତେବେ ଆପଣଙ୍କ ଛୋଟ ହାତଟିକୁ ମୋତେ ଧରିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ତ— ।

କାତେରାନା ହତବତ୍ସେଇ ଗଲା କିନ୍ତୁ ହାତଟା ବଢ଼େଇ ଦେଲା ।

କାଟୁଛି କାଟୁଛି ଓଃ ! ମୁଦିଟାକୁ ଛୁଡ଼ିଦିଅ । ସେଇଟା କାଟୁଛି ।

ସେରଗେଇ କାତେରାନାର ହାତକୁ ଗୁପି ଦେଲକ୍ଷଣି ସେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା ଆଉ ଧନ୍ୟ ହାତରେ ଧକ୍କା ମାରିଦେଲା ଯେ ସେରଗେଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ହାତ ଛୁଡ଼ୁ ଛୁଡ଼ୁ ଧକ୍କାରେ କେତେ ପାହୁଣ୍ଡ ଘୁଞ୍ଚିଗଲା ।

ସେଇ ଛେଟକାଟ ସାଦାସିଧା ଗୁଣୀଜଣକ ଅବାକ୍ ହୋଇ କହିଉଠିଲା— ହୁଃ ବେଟା ମଜା ପାଇଲା ତ...ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ବୋଲି ଫୁଟ୍କାର ମାରିଥିଲା ନା ?

ସେରଗେଇ ମୁଣ୍ଡର ଚୁଲକୁ ଗୋଟେ ଝିଙ୍କାରେ ପଛକୁ ଠେଲିଦେଇ
ଉଠୁ ଉଠୁ କହିଲ—ନା...ନା, ଆମର ଧରଧରିଟା ଠିକ୍‌ଭାବେ ହେଇଯାଉ,
ତେବେ ଯାଇଁ ।

କାତେରୀନା କହିଲ, ତେବେ ଆସି ଯା । ସେତେବେଳକୁ ତା ଦେହରେ
ଗୋଟେ ଫୁଟି ଆସି ସାରିଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ସେ କଣ ଜାଣିଥିଲା ସତକୁ ସତ ସେରଗେଇ ତା ଦୁଇ ହାତକୁ ଭିଡ଼ି
ନେଇ ତା ଛୁଟି ଭିତରେ ଟିକିଏ ଜାବୁଡ଼ି ଧରି ପକେଇବ ! କାତେରୀନା ସେଇ ଜୀବ
ଭିତରୁ ମୁକୁଳିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା ବେଳେ ସେରଗେଇ ତାକୁ ଶୂନ୍ୟକୁ ଟେକି
ଦେଇ ଧୀରେ ଧୀରେ ଛୁଟିବାଟେ କାତେରୀନାକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆଣି ଶେଷରେ ଗୋଟେ
ଓଲଟା ଜମା ଉପରେ ବସେଇ ଦେଲା । ନିଜ ଜୋର୍ ଉପରେ ଯେଉଁ ଦମ୍ଭ କରୁଥିଲା
ସେଥିରୁ ଗୋଟେ ରବିବି କାମରେ ଲଗାଇ ପାରିଲାନି କାତେରୀନା । ଏଥର ପାଟିକି
ଲଲଲଲ୍ ହେଇ ଜମା ଉପରେ ବସି ବୁଟିଦିଆ ଜାମାକୁ ସଜାଡ଼ି ନେଲା । ତା'ପରେ
ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ଗୋଦାମ ଘରୁ ବାହାରିଗଲା । ଦିମାକା ଭଳି ଯେତିକି ଦରକାର ଠିକ୍
ସେତିକି ଦିମାକରେ ଗଲା ସଫାକରି ମଜୁରୀଆଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେରଗେଇ ହାଙ୍କି
ଉଠିଲା—ଏଃ ଗଧଙ୍କ ଦଳ ! ମଇଦା ଜାଳି ହେଇ ଯାଉଛି ସେଆଡ଼କୁ କା'ର ନଜର
ନାହିଁ...ଆରମ୍ଭ ଖୁଆ ଗୁଲିଟି—ଆଁ !

ଏମିତି ଭାବରେ କହି ହେଲା ସତେ ଟିକିଏ ଆଗରୁ ଯାହା ଘଟିଗଲା ତା'
ପ୍ରତି ପରବାର ନାହିଁ ।

କାତେରୀନା ପଛରେ ହାଁପେଇ ହାଁପେଇ ଚାଲୁଥିଲା ବେଳେ ଗନ୍ଧୁଣୀ
କହୁଥିଲା, ଏତେ ଟିକେ ଟୋକା, ମାଇକିନାଙ୍କ ପଛରେ କି ରକମ ଅଣ୍ଟିର କୁକୁର
ଭଳି ଲାଗି ଜାଣେ ! ଏ ଗୁରୁତାର ନାହିଁ କଣ ? ଦେହ, ତେହେରା, ମୁହଁ—ସବୁ
ଦେଖିଲା ଭଳି ଅଛି । ଦୁନିଆରେ ଯେ କୌଣସି ମାଇପୀକୁ, ଏ ବଦମାସଟା ଏକ
ଲହମୀରେ ମାତ୍ କରିଦେବ, ତା'ପରେ ତାକୁ ଭୁଲେଇ ଭଲେଇ ଠେଲିଦେବ
ନର୍ଦ୍ଦମାକୁ । କାହାକୁ ପ୍ରାଣ ଦେଇ ଭଲ ପାଇବା କଥା ଜୀବନରେ ଶିଖିଲାନି...ଏ
ରକମ ହାଡ଼େ ହାଡ଼େ ଠକ ବଦମାସୀର ଯୋଡ଼ି ପାଇବନି ! ଆଗେ ଆଗେ
ଗୁଲୁଥିବା କାତେରୀନା ପଚାରିଲା—ଆଜ୍ଞା...କଣ କହିଲୁ—ହଁ...ତୋ ପୁଅଟା
ବଞ୍ଚିଅଛି ତ ?

ବଞ୍ଚିଛି, ମା' ଠାକୁରଣୀ ! ତାର ଆଉ ଟିକା ନାହିଁ...ତାକୁ ଆଉ କିଏ
ପଚାରୁ କି ନପଚାରୁ—

ପିଲାଟା କାହାଆଡୁ— ?

କିଏ ଜାଣେ, ହେଇତ ଗଲା...ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ମୋଳାରେ ଥିଲେ ଏ ରକମର ହେଇଥାଏ... ।

ଏ ଟୋକାଟା କେତେଦିନ ଏଠି କାମ କଲଣି ?

କା' କଥା କହୁଛନ୍ତି ? ସେରଗେଇ ?

ହଁ ।

ମାସେ ହେବ । ଆଗେ ସେ କନ୍ତନଫ୍ ପାଖରେ କାମ କରୁଥିଲା । ସେଠା ମାଲିକ ତାକୁ ଚଢ଼ିଦେଲା । ତା'ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲା, ଲୋକେ କହୁଛନ୍ତି, ସେ ସେଠି ତା ମାଲିକାଣୀ ସହିତ ଧନ୍ଦା କରୁଥିଲା...ନରକକୁ ଯାଉ ବଦମାସ୍ତା...ସାହସ କମ୍ ହୁଏ ତ !

ମିଠା ମିଠା ଗରମ, ତୁଧ ଭଳି ସାଦା ପ୍ରାୟାଶ୍ଚାର ଓହ୍ଲେଇ ଆସୁଛି ସହର ଉପରେ । ପାଣି ଘେରି ଦକ୍ଷ ମରମତି କାମରୁ ଜିନିଷ ଏଯାଏ ଫେରି-ନାହିଁ । ସେଦିନ ରାତିରେ ଶଶୁର ଘରେ ନଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଜଣେ ପୁରୁଣା ବନ୍ଧୁର ଜନ୍ମଦିନ, ବୁଢ଼ା ସେଠାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି । କହି ଯାଇଛନ୍ତି ରାତିରେ ଘରେ ଖାଇବେନି, କେହି ତାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି । ଆଉ କିଛି କାମ ନଥିବାରୁ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଘରକାମ ସାରିନେଇ ଓପର ଘର ଝରକା ପାଖରେ ଶୋଇ ଶୋଇ ବାଦାମରୁ ଶ୍ଵେପା ଛଡ଼େଇଲା । ରେଷେଇ ଘରୁ ମୁଲିଆମାନେ ଖାଇବା ପିଇବା ସାରି ନିଜ ନିଜ ବିଛଣାକୁ ଚାଲିଗଲେଣି । ରେଷେଇ ଘରୁ ସବାଶେଷରେ ବାହାରିଲା ସେରଗେଇ । ସେ ପ୍ରଥମେ ଥରଣା ଉପରେ ଖରାକୁ ନିଶ୍ଵାସଣ କଲା । କୁକୁର ଗୁଡ଼ାକର ଚେନ୍ ଖୋଲିଦେଲା । ସିଟି ମାରି ମାରି କାତେରୀନା ଝରକା ତଳେ ଚାଲିଗଲା ବେଳେ ଉପରକୁ ଅନେଇ ମୁଣ୍ଡ ନଇଁ ଅଭିବାଦନ ଜଣେଇଲା ।

କାତେରୀନା ବି ମୃଦୁ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇଲା । ନିମିଷକ ଭିତରେ ବିରାଟ ଅଗଣାଟା ନିର୍ଜନ ପ୍ରାନ୍ତର ଭଳି ନିଃଶବ୍ଦ ହେଇଗଲା ।

ମିନିଟ୍ ଦୁଇ ଯାଇଛି କି ନାହିଁ କାତେରୀନାର ଗୁବିଦିଆ ବନ୍ଦ ଦରଜା
ପାଖରେ କିଏ ଡାକିଲା—ମା’ ଠାକୁରଣୀ !

କାତେରୀନା ଡରିଯାଇ ପଶୁରିଲା—କିଏ ?

କିଶଣୀ ଜଣେ ଉତ୍ତର ଦେଲା, ଦୟାକରି ଡରିବେନି । ମୁଁ...ମୁଁ
ସେରଗେଇ ।

କଣ ଦରକାର, ତୁମର ।

ମୁଁ ଆପଣଙ୍କଠୁ ଦୟାଭିକ୍ଷା କରିବାକୁ ଆସିଛି...ମୋତେ ମିନିଟ୍‌ଏ ପାଇଁ
ଭିତରକୁ ଛାଡ଼ନ୍ତୁ— ।

କାତେରୀନା ଗୁବି ଖୋଲିଦେଲା ସେରଗେଇ ଘର ଭିତରକୁ ପଶି
ଆସିଲା ।

କ’ଣ ହେଲା, କଣ ଗୁହଁଛି ? ଝରକା ପାଖକୁ ଯାଇ କାତେରୀନା
ପଶୁରିଲା ।

ମୁଁ ଆସିଲି, ପଶୁରିବାକୁ...କିଛି କହିଦିଅ ପକ୍ଷି ପଡ଼ିବାକୁ । ମୋତେ
ଦୟାକରି ପଡ଼ିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ...ଏଠି ବଡ଼ ଏକ୍ସଟିଆ ଲଗୁଛି ।

—ମୋ ପାଖରେ କୌଣସି ବହି ନାହିଁ...ମୁଁ ବି ପଢ଼େନା । ଭାରି ଚିଡ଼ି
ମାଡୁଛି ।

ସେରଗେଇ ଫେରାଦ କଲା, ଏକବାଗୀଆ ଜୀବନ !

—ତୁମର ଜୀବନ ଏକବାଗୀଆ ହେବ କାହିଁକି ?

ଅପରାଧ ଯଦି ନ ଧରିବେ, ନିବେଦନ କରୁଛି, ଏକବାଗୀଆ ଲଗିବନି
କାହିଁକି ? କାତେରୀନା ନିଶ୍ଚୟ ଗଳାରେ କହିଲା—ତୁମର କଣ ଅଛି ଖୋଲା
ଆକାଶର ଚଢ଼େଇ...ମୋର କିନ୍ତୁ ଓଲଟା । ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ପୁରି ଯିବାକୁ ଲାଗିଲା...ଏଠି ସତେ
ମଠର ସନ୍ନ୍ୟାସୀନୀ ଭଳି ରହୁଛି । ଦିନେ ପଡ଼ି ସଡ଼ି ଖଟମ୍ ହେଇଯିବି ସତେ— ।
ଦୀର୍ଘସାଥୀ ଗୁଡ଼ିଲା କାତେରୀନା । ତାପରେ ସେରଗେଇକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି, ଆଉ
ତୁମର ଅସୁବିଧା କଣ, ଶେଜଗାର କରୁଛ...ବୟସ ବି ହେଇଗଲାଣି...କା’କୁ ବାହା-
ସାହା ହେଇ ଘର କଳ୍ପନ— ।

ହଁ...ବାହା କଥା କହିବାଟା ସୋଜା...କାହାକୁ ବାହାହେବ ? ମୁଁ ସେଭଳି ଟଙ୍କାପଇସା ହାତରେ ରଖିପାରିନି...ପାଠପଢ଼ି ମୁଁ ବି ଭୁଲ୍ କରି ବସିଛି...ଆମ ଗରିବ ଲୋକଙ୍କ ଘରେ ପଢ଼ୁଆଝିଅ କୁଆଡୁ ଆସିବେ...ହେଲ ଦେଖୁନାହାନ୍ତି, ଆମ ଖାଉଦ ଆପଣଙ୍କୁ ଗୋଟେ ପିଞ୍ଜର ଭିତରେ ରଖିଛନ୍ତି...ଯାହାର କାନ ଅଛି ତାର ସୁନା ନାହିଁ—ଆଉ ସୁନା ଥିଲେ— ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ମୁହଁରୁ ଫସ୍‌କି ବାହାରି ପଡ଼ିଲା, କଥାଟା ପୂର ସତ...ସତରେ ମୁଁ ଖୁବ୍ ନିଃସଙ୍ଗ ।

ମୁଁ ସେଇଥି ପାଇଁ କହୁଥିଲି, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭଳି ଆପଣଙ୍କର କିଛି ଉପୁରି-ତୁପୁରା ଥିଲେ ହୁଏତ...

ଧମକ ସରରେ କାତେଶ୍ୱରୀ କହିଉଠିଲା—ଏ ତୁମେ ସୀମା ଟପିଯାଉଛ... ହଁ ସମସ୍ତେ କହୁଛନ୍ତି, ତୁମେ ବି କହିବନି କାହିଁକି...ଯଦି...ଯଦି ମୋର ଗୋଟେ ପୁଅ ଥା'ନ୍ତା ତା'ହେଲେ ଆଜି ତୁମେ ଏଭଳି କହିପାରିନଥାନ୍ତ— ।

ମୋତେ ଟିକେ କହିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ, ପିଲା ଜନ୍ମ ହେବ କିଭଳି...କଣ ଆକାଶରୁ ଗଳିପଡ଼ିବ ! ମୁଁ ଆଜ୍ଞା ବହୁତ ଦେଖିଛି...ଆମ ଏଠିକା ବହୁ ବଡ଼ବଡ଼ିଆଙ୍କ ଘରେ ବୋହୂମାନେ କିଭଳି ଜୀବନ କାଟନ୍ତି...ଗୋଟେ ଗୀତ ଅଛି—ଆପଣା ହୃଦୟରେ ନଥିଲେ ପ୍ରେମ...ଜୀବନ ଲଗେ ବିଷମ ! ସେଇ କଥା କହିବାକୁ ମୁଁ ବାଧା ହେଉଛି...ଆପଣଙ୍କ ଦୁଃଖ ଦେଖି ମୋର ଏମିତି ମନ ହେଉଛି, ଛୁରୁରେ ମୋ ହୃଦୟଟାକୁ କାଟି ଆପଣଙ୍କ ପାଦତଳେ ଥୋଇ ଦିଅନ୍ତି କି...ହୁଏତ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା— ।

ତୁମର ହୃଦୟ, ସେଟା ଅଛି ତ ? ହଉ ବେଶ୍ ହେଇଗଲା, ଏଥର ତୁମେ ଯାଇପାର ।

ଦୟା କରନ୍ତୁ ମାଦାମ୍ ! ସେରଗେଇ ସତେ ଟଳିଟଳି କାତେଶ୍ୱରୀ ଆଡ଼କୁ ପାଦେ ପାଦେ ଆଗେଇ ଆସୁଛି । କାତେଶ୍ୱରୀର ବି ଗୁଡ଼ି ଧକ୍‌ଧକ୍ ହେବାକୁ ବସିଲାଣି । ସେରଗେଇ କହିଛି ଧୀରେ ଧୀରେ—ମୁଁ ଜାଣିଟି ମାଦାମ୍ ! ହୃଦୟ ଅଛି ବୋଲି ଅନୁଭବ କରୁଛି...ସଞ୍ଜ ଦେଖି ପାରୁଛି ଆପଣଙ୍କ ଜୀବନଟା ଠିକ୍ ମୋରି ଭଳି ନିଶ୍ଚୟ ହେଇ ପବନରେ ଦୋହଲୁଛି...ତେବେ ଗୋଟେ କଥା, ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସବୁ କିଛି ସମାଧାନ ହେଇପାରେ, ସେଇଟା ଆପଣଙ୍କ ହାତରେ ଅଛି— ।

କଣ ଗୁହଁ ତୁମେ ? ଏ ତୁମେ ଏସବୁ କଣ କରୁଛ ? ମୋ ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ି ଆସୁଛ କାହିଁକି ? ମୁଁ ଏଇନେ ଝରକା ବାଟେ ତଳକୁ କୁଦି ପଡ଼ିବି ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ! ଏସବୁ କହୁଥିଲ ବେଳେ ତାକୁ ମାଲୁମ୍ ହେଉଥିଲା, କେମିତି ଗୋଟେ ଅବଶ୍ୟକତା ଉପ ତାକୁ ଅସହ୍ୟ ବଜ୍ରମୁଣ୍ଡରେ ଗୁପ୍ତି ଧରୁଛି । କାତେଶ୍ୱରୀ ଉପରେ ଝରକା ଚୌକାଠକୁ ଧରି ସାରିଲଣି ସେତେବେଳକୁ । ସେରଗେଇ ତାକୁ ଝିଙ୍କି ନେଇ କାନ ପାଖରେ ଚୁପ୍‌ଚୁପ୍ କହିଲ—ମୋର ପ୍ରିୟତମା ! ତୁଳନାସନା ମୋ ଜୀବନସମା ! ଝରକା ବାଟେ କୁଦିବାରେ କଣ ଲଭ—

କହିସାରି ଜାଗୁଡ଼ି ଧରିଛି କାତେଶ୍ୱରୀକୁ । କାତେଶ୍ୱରୀ କାତର କଣ୍ଠରେ କହିଛି—ଓଃ ମୋତେ ଛାଡ଼ି...ଛାଡ଼ିଦିଅ । କିନ୍ତୁ ସେରଗେଇ ତା ଗାଲରେ ନିବିଡ଼ ଚୂସନ ପରେ ଚୂସନ ଦେଉଥିବାରୁ କାତେଶ୍ୱରୀ ଅନୁଭବ କଲ ତା ଦେହରୁ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଲେପ ପାଇ ଯାଉଛି । ନିଜର ଅନିଚ୍ଛା ସତ୍ତ୍ୱେ ତା ଦେହଟା କିନ୍ତୁ ସେରଗେଇ ଦେହ ସହିତ ମିଶି ଯାଉଥିଲା ।

ସେରଗେଇ ତା କିଛି ସମୟ ପରେ ଶୂନ୍ୟକୁ ଟେକି ନେଇ ଘରର ଆଉ ଗୋଟେ କୋଣକୁ ନେଇଗଲା, ସତେ ଗ୍ରେଟ୍ ପିଲଟିଏ ଭଳି ।

ଘରସାର ମରବତା—କେବଳ କାନ୍ଥରେ ଡଙ୍ଗା ଯାଇଥିବା ତା ସ୍ୱାମୀ ପକେଟ୍ ଘଡ଼ିଟି ଟିକ୍ ଟିକ୍ କରୁଥିଲା । ତା ପାଖରେ ବାଧା ଦେଇଉଳି କିଛି ନଥିଲା ।

ଯା, ଏଥର—ଅଧଘଣ୍ଟା ପରେ କାତେଶ୍ୱରୀ ସେରଗେଇ ଆଡ଼କୁ ନ ଅନେଇ ଆଲୁର ତୁଳକୁ ଗ୍ରେଟ୍ ଆଇନା ସାମ୍ନାରେ ସଜାଡ଼ି ସଜାଡ଼ି କହିଲା ।

ଏଥର ଆଉ ଯିବି କୁଆଡ଼େ ? ସେରଗେଇ ମୁହଁରେ ଏଥର ଆପଣା ସ୍ୱର ।

ଶଶୁର ବୁଢ଼ା ସଦର ଦରଜା ବନ୍ଦ କରିଦେବେ, ସେତେବେଳେ ? କଣ କହିଲେ, ତୁମ ପାଖକୁ ଆସିବାକୁ ହେଲେ ଅଛି ଅନେକ ଦରଜା...ଯିବାପାଇଁ ବହୁତ ଝରକା...ଏତକ କହି ବାଲ୍‌କୋନି ଖୁଣ୍ଟକୁ ଧରି ଓହ୍ଲାଇ ଗଲା ସେରଗେଇ ।

ଜିନୋଜିଇ ସାତଦିନ ହେଲା ଘରକୁ ଫେରିନି ଆଉ ଏଇ ସବୁ ଗତିରେ ତା ପ୍ରାୟ ସେରଗେଇ ସହିତ ସରସଭାବରେ କଟାଇଛି ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭତର ପ୍ରଥମ ଆଲୋକ ଆସିଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

ଏଇ ସାତଗତି ଧରି ଜିନୋଭିଲ ବରିସିତର ଶୋଇବାଘରୁ ଶଶୁରଙ୍କ ଉଣାରୁ ମଦ ପ୍ରଚୁର ପାନ କରଯାଇଛି, ପ୍ରଚୁର ମିଷ୍ଟାନ ଖାଇବାକୁ ପଡ଼ିଛି ଏବଂ ତା ସହିତ କାତେଶ୍ୱରୀ ଓଠରୁ ମଧୁପାନ କରଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରାୟ କୌଣସି ଗସ୍ତା ଆଦ୍ୟରୁ ଅନ୍ଧଯାଏ ମସୃଣ ନୁହଁ—ମଝିରେ ମଝିରେ ଧକ୍କା କଟଡ଼ା ଖାଇବାକୁ ପଡ଼େ ।

ବରିସ ତିମୋତେଇଟଙ୍କ ଆଖିରେ ସେଦିନ ଗତିରେ ନିଦ ଆସୁ ନଥିଲା । ବୁଢ଼ା ଗତିର ଲମ୍ବା ରଙ୍ଗୀନ ଝୁଲୁରୁ ଏଘର ସେଘର ଘୁରୁଥିଲେ । ଝରକା ପାଖରେ ଆସି ଛିଡ଼ା ହେଲେ, ହଠାତ୍ ଆଖିକୁ ନଜର ହେଲ ଲଲସାଟ୍ ପିନ୍ଧା ସେଇ ସୁଦର୍ଶନ ଯୁବକ ସେରଗେଲ ତାଙ୍କ ପୁତ୍ରବଧୂ ଝରକାର ଗୋଟେ ରେଲିଂ ବାଟେ ତଳକୁ ଖସି ଯାଉଥିବାର ବରିସ ତିମୋତେଇଟ୍ ଝଡ଼ ଦେଗରେ ବାହାରି ଯାଇ ମାଡ଼ିବସିଲେ ରସିକ ନାଗରଟିକୁ । ସେରଗେଲ ଉଠିଥିଲା ବୁଢ଼ାକୁ ଗୋଟେ ମୁସି ମାରିବାକୁ—କିନ୍ତୁ କଣ ଭବି ତୁମ୍ଭ ରହିଗଲା ।

ବରିସ ତିମୋତେଇଟ ପଚାରିଲେ—କହ, ଘେରଙ୍କ ଭଳି ପଳଉଥିଲୁ, କେଉଁଠୁ ?

ସେରଗେଲ ନିଲିସ୍ତଉବେ ଉତ୍ତର ଦେଲା—ଯୁଆଡ଼େ ଯାଏ ସେଇଠିକି, କାଢ଼ିକି, ସେଠି ତ ଆଉ ନାହିଁ—କଣ ହେଲା ବୁଢ଼ା ମହାଶୟ ! ମୋ ବୋହୂ ଘରେ ତୁ ଗତି କଟୋଉଥିଲୁ ?

ଏ କଥାଟାହିଁ ଯଦି ପଚାରିଲେ, ତାହେଲେ ଆଉଥରେ କହୁଛି—ଯାହା ହେଉଗଲାଣି ତାକୁତ ଆଉ ଫେରେଇ ହେବନାହିଁ । ଅଯଥାରେ କାଢ଼ିକି ଗୋଟେ ଭଦ୍ର ପରିବାର ଭିତରକୁ ଫାଲୁଡ଼ୁ ଝମେଲା ଟାଣିଆଣିବ—ଅନ୍ଧତଃ ସେଟାକୁ ଚାପିରଖନ୍ତୁ । ମୋତେ ଏଥର ସିଧା କୁହନ୍ତୁ, ମୋତେ କଣ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଏତେ ସାହସ ତୋର ! ତା'ହେଲେ ପାଞ୍ଚଶ ଗୁରୁକ ପାହାର ଖା— ।

ସେରଗେଲ ସାହସୀ ନାଗର ଭଳି ଉତ୍ତର ଦେଲା—ହଉ ଆପଣଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ କରନ୍ତୁ, ଯାହା ଆପଣ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

ବରିସ ସେତେବେଳେ ଗଗରେ ତାକୁ ଗୋଦାମଘର ଭିତରକୁ ଟାଣି ଟାଣି ନେଇ ବେଧବୁଦ୍ଧ ଗୁରୁକ ମାରିଲେ । ଯେତେବେଳେ ଆଉ ଗୁରୁକ ମାରିବାର ଶକ୍ତି ଦେହରେ ନଥିଲା ତେବେ ଯାଇଁ ଅମିଗଲେ । ସେରଗେଲ ଗଳାସ୍ତ୍ର କିନ୍ତୁ ଥରେ

ହେଲେ ଆର୍ତ୍ତହର ବାହାରି ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଗଗନେ ଦାନ୍ତ କଡ଼ମଡ଼ କରି ନିଜ ସାଙ୍ଗରୁ ଖଣ୍ଡେ କୁଟୁ କୁଟୁ କରି ଦେଇଥିଲା ।

ସେରଗେଇ ତଳେ ପଡ଼ି ରହିଲା । ଗୁରୁକମାତୃ ଯୋଗୁ ପିଠିଟା ତାର ରକ୍ତ ଝରଝର । ବୁଢ଼ା ଗୋଦାମ ଘର ଦୁଆର ମୁହଁରେ ତାଲା ଲଗେଇ ଲୋକ ପଠାଇଲା ପୁଅକୁ ଡାକିବାକୁ । କିନ୍ତୁ ଏଣେ ସେରଗେଇ ବିହୁନରେ କାତେରୁନା ଅଧୀର । ତାର ସ୍ତୁତପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାର କାହାରି ନଥିଲା । ଏପରି କି ନିଜଆଡ଼ୁ । ଖୋଜାଖୋଜି କରି ଶେଷରେ ପାଇଛି ଗୋଦାମ ଘରୁ ସେରଗେଇକୁ । ଶଶୁର ପାଖରେ ମିନତି କଲା, ସେରଗେଇକୁ ଛୁଡ଼ିଦିଅନ୍ତୁ ।

ବୁଢ଼ା ମୁହଁର ରଙ୍ଗ ଟିକିଏ ସବୁଜ ହେଇଗଲା । ଏତେ ବେହିଆମୀର ଦୁଃସାହସ ତା ପୁତ୍ରବଧୂଠାରୁ ଆଶା କରି ନଥିଲେ ।

କହିଲେ—ଏ କଣ କଲୁ... । ବୁଢ଼ା ଅଶ୍ରୁଳ ଭାଷାରେ ମନଇଚ୍ଛା ଗାଳି-ଦେଲେ ।

ତାକୁ ଛୁଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ ବାପା । ମୁଁ ମୋ ବିବେକକୁ ସାକ୍ଷୀରଖି ଶପଥ କରୁଛି ଆମେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପାପାଗୁର କରିନାହୁଁ ।

ପାପାଗୁର କରିବୁ ! ଓଃ...ଭଗବାନ ! ଏକଣ ଶୁଣୁଛି ? ବୁଢ଼ା ଆଉ କିଛି କହିପାରିଲେନି, କେବଳ ଦାନ୍ତ ଗୁପି ରହିଗଲେ । ପଚାରିଲେ—ଏଇ କେହି ଗତିଧରି ତୁମେ ଉପରେ କିମିତି ସମୟ କାଟୁଥିଲ ?

କାତେରୁନା କିନ୍ତୁ ନଚ୍ଛେଡ଼ବନ୍ଧା—ସେଇ କଥା ବାରବାର କହିଛି—ତାକୁ ଛୁଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ... ।

ବୁଢ଼ା ବରିସ କହିଲେ—ଏଇୟା ଯିଦି ତୋର ଇଚ୍ଛା ତେବେ ଶୁଣିନେ, ତୋର ସ୍ବାମୀ ଫେରିବା ପରେ ତତେ ଘୋଡ଼ାଖାଳକୁ ନେଇ ଆମେ ଦୁଇଜଣ ତତେ ଗୁରୁକ ମାରିବୁ...ସତ ସାଧୁ ସ୍ତ୍ରୀ ତ ! ଆଉ ସେ ଟୋକାକୁ କଣ କରିବୁ ଜାଣୁ... ତାକୁ ଜେଲ୍‌କୁ ପଠେଇବୁ ।

ସେଦିନ ରାତିରେ ବୁଢ଼ା ଖାଇ ସାରିବା ପରେ ତାଙ୍କ ଛୁତିରେ ହଠାତ୍ ଯନ୍ତ୍ରଣା ବାହାରିଲା...ଛୁତିରୁ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଯାଇଁ ତଳପେଟରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । କିଛି

ସମୟ ଭିତରେ ଜିଉ ପଦାକୁ ଦାହାରି ଆସିଲା ଓ ଭେର ସମୟକୁ ବୁଢ଼ା ଇହଲ୍ଲା ସମରଣ କଲେ । ଅବଶ୍ୟ ଏହା ପଛରେ ହାତ ଥିଲା କାତେଶ୍ୱର । ମୁଷାମର ବିଷକୁ ଅଟାରେ ମିଶେଇ ଛୁଟି ତିଆରି କରିଥିଲା । ଏଇ ବିଷଗୁଣ୍ଡଟା କାତେଶ୍ୱର ହେପାଜତରେ ଥାଏ ।

ବୁଢ଼ା ପକେଟ୍‌ରୁ ଉଦ୍‌ବିନେଇ ଗୋଦାମ ଘରୁ ସେରଗେଇକୁ ଡାକିନେଇ ତା ଧାମୀ ବିନ୍ଧଣାରେ ଶୋଇ ପକେଇ ଦରଜ ଓ ଘା ଭଲ ହେବାପାଇଁ ମାଲିସ୍ କରି ବସିଲା । ସେ ପଟରେ ଶ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମାନୁସାରେ ବୁଢ଼ାର ଆଗର ଅନୁଷ୍ଠାନ ସହ କବର ଦିଆଗଲା । ଅବଶ୍ୟ ବୁଢ଼ା ମୁହଁ ସମ୍ପର୍କରେ କାହାରି ସନ୍ଦେହ ହେଇ ନଥିଲା । ପୁଅକୁ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କବର ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । କାରଣ ପୁଅ ପାଖକୁ ବୁଢ଼ା ସେଦିନ ଯେଉଁ ଲୋକକୁ ପଠାଇଥିଲା ଜିନୋଭିଇକୁ ନ ପାଇ ଫେରି ଆସିସାରିଥିଲା ।

ଏହାପରେ ବେଲଗାମ୍ ଘୋଡ଼ାପରି ହେଇଗଲା କାତେଶ୍ୱରୀ । ସେ କେବେ ବି ଖୁଲୁ ସ୍ୱଭାବର ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତା ମନ ଭିତରେ କଣ ଯେ ଘଟୁଛି, ଏକଥା କେହି ଜାଣି ପାରିଲେନି । ପୁର ହିମ୍ମତ ସହ ସେ କାରବାର କରୁଥିଲା । ଗୋଦାମ ଠୁ ଜମିବାଡ଼ି ସବୁ ଠିକ୍‌ଭାବେ ତଦାରକ କଲା । ସେରଗେଇ ସହ ମିଳାମିଶା ଦେଖି ମୂଲିଆଠୁ କିରଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ବ । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟକୁ ବଣାଭୂତ କରିବା କଳା କାତେଶ୍ୱରୀକୁ ଦେଖି ଜଣା ।

ସେପଟରୁ ଜିନୋଭିଇ ବରିସିର୍ ଘରକୁ ଫେରୁଛି ।

ଖୁଆପିଆ ସରିଛି । ବାହାରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ଗରମ ଓ ଚଳଚଞ୍ଚଳ ଓଷାଦ ମାଛିମାନଙ୍କ ଉଠାତ ଅସହ୍ୟ ହେଇ ପଡ଼ୁଥିଲା । କାତେଶ୍ୱରୀ ତା ଶୋଇବା ଘର ଝରକା ବନ୍ଦକରି ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ କପଡ଼ାର ପର୍ଦ୍ଦା ଝୁଲେଇ ଦେଇଛି । ଖଟ ଉପରେ ସେରଗେଇ ସହ ନିର୍ବିକାର ଭାବେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଶୋଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଥିଲେ ବି ଶୋଇପାରୁ ନଥିଲା । ତା ମୁହଁ ଝାଲେଇ ପଡ଼ୁଥିଲା । ନିଃଶ୍ୱାସପ୍ରଶ୍ୱାସ ସତେ ବହୁ କଷ୍ଟସହ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା, ଏମିତି ଲାଗୁଥିଲା ।

ଏଥର ବୁଝି ପାରିଲ ଗୁ' ପିଆ ବେନ ଗଢ଼ି ଗମଣ କିନ୍ତୁ ଉଠି ପଡ଼ିବାକୁ ମୋଟେ ବଳ ପାଉ ନଥିଲା । ଶେଷରେ ଗନ୍ଧୁଣୀ ଆସି କବାଟରେ ଠକ୍କଠକ୍ ଶବ୍ଦକଲା ।

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପରିଶ୍ରମ କରି କଡ଼ ମୋଡ଼ିଲା, ତା'ପରେ ଗୋଟେ ବିଲେଇକୁ ଧରି ଗେହାକଲା । ଏହା ଭିତରେ ଗୋଟେ ଶାସା ସୁନ୍ଦର ମୋଟାସୋଟା, ଖଜଣା ଅସୁଲକାଶ୍ ପିଆଦା ଭଳି ବିରଟ ବିରଟ ହଲେ ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗର ବିଲେଇ କାତେଶ୍ୱରୀ ଓ ସେରଗେଇ ମଝିରେ ଦେହ ଘଷା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେଣି । କାତେଶ୍ୱରୀ ସେଥିରୁ ଗୋଟାକୁ ଧରି ତା ଘନ ଲେମ ଭିତରେ ଆଙ୍ଗୁଳି ଚଲାଇ ଚଲାଇ ଆଦର କରୁଥିଲା । ଆଉ ବିଲେଇଟା ତାର ପିରିକ ଛତିଉଳି ମୁହଁ ଆଉ ଉଷା ନାକ ଦେଇ କାତେଶ୍ୱରୀର କଠୋର କୋମଳ ଛୁତିକୁ ଗୁପି ଦେଉଥିଲା ଏବଂ ବେଳେବେଳେ ସୁହାଗମିଶା ଘରୁ ଘରୁ ଶବ୍ଦ କରୁଥିଲା ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ଅବାକ ହୋଇ ଭରୁଥିଲା, ଏଇ ମୋଟାସୋଟା ବିଲେଇଟା କଉଠି ଥିଲା, ଆଉ ଆଇଲା ବି କିପରି ! ଦୁଧସର ଟିକେ ଯନ୍ତରେ ରଖିଥିଲା, ଏଇ ପାଜି ବିଲେଇଟା ତାକୁ ଖତମ୍ କରିଦେବ ଯଦି...ଉଠିପଡ଼ି ବିଲେଇଟାକୁ ଯେତେ ଚଢ଼ିଦେବାକୁ ଗୁହଁଲା, ସେତେ ସେ ହାତରୁ ଖସି ପଳେଇ ଯାଉଛି ।

ତା'ପରେ ଭବିଲା, ଏଠି କଉ କଉ ଲଗୁଫାଶ୍ ପଡ଼ିଛି କି, ଯେ ବଜାଡ଼ ବିଲେଇଟା ଆସି ଯାଉନି—କାହିଁକି ? କାତେଶ୍ୱରୀ ଭଲକି ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲା, ଏ ବିଲେଇଟା ପୋଷା ବିଲେଇ କି ? କିମ୍ବା ନୁହଁ !

ହଠାତ୍ ସେ ଡରରେ ଥରିଉଠିଲା । ତା'ପରେ ଧସ୍‌ଧସ୍ ଉଠି ଗୁରିଆଡ଼କୁ ନଜର କରିଗଲା । କାହିଁ, କଉଠିତ ବିଲେଇର ନାମଗନ୍ଧ ଦେଖିବାକୁ ପାଉନି ! କେବଳ ସେରଗେଇ ତା ପାଖରେ ଶୋଇରହିଛି । ତା ମୁହଁଟା କାତେଶ୍ୱରୀ ଛୁତି ପାଖରେ ଗୁଞ୍ଜି ଦେଇଛି ଯାହା ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ଏଥର ବିଚଣାରୁ ଉଠିପଡ଼ିଲା । ଚୁମ୍ବନ ପରେ ଚୁମ୍ବନ ସେରଗେଇ ମୁହଁରେ ଦେଇଗଲା । ତାର ଆଦରର ସତେ ଶେଷ ନାହିଁ । ତା'ପରେ ବଗିଚା ଆଡ଼େ ଗୁଲିଗଲା ଗୁ' କପୁଧରି । ସୂର୍ଯ୍ୟ ତଥାପି ଅସ୍ତାଚଳ ଭିତରୁ, ଭସ୍ମଗର୍ଭା ପୃଥିବୀ ଉପରେ ଶେଷ କିରଣତକ ଢାଳିଦେଇ ଲୁଚି ଯାଇଥିଲେ । ଓହ୍ଲେଇ ଆସୁଥିଲା ସୁନ୍ଦର ସମ୍ମୋହନୀ ସନ୍ଧ୍ୟା ।

ଫୁଲରେ ଫୁଲରେ ତଳା ଆପେଲ ଗନ୍ଧତଳେ ବସିରହିଲ କାତେରୀନା ।
ଆକ୍‌ସାନିଆକୁ କହିଲ, ଦଡ଼ ବେଶି ନିଦ ହେଇଗଲା, ଉଠୁ ଉଠୁ ବେଳ ଗଢ଼ିଗଲା ।
ରା' ପିଇନେଇ ଚାଲିଗଲା ତଟାଣ ପୋରୁ କନାଧରି ଘରଆଡ଼େ । ଗଲବେଳେ
ଗନ୍ଧୁଣୀକୁ ପଚାରିଲା, ଆଜ୍ଞା କହିଲୁ ଏସବୁର ଅର୍ଥ କଣ...ମୋ ସୁନାଟା ପର ?

କଣ ? କା'କଥା ପଚାରୁଛନ୍ତି ?

ସେଟା କଣ ଗୋଟେ ସ୍ୱପ୍ନ ? କଉଠୁ ଗୋଟେ ପୋଷା ବିଲେଇ
ବାରବାର ମୋ ଦେହସାର ଘଷିଉଠୁଥିଲା । ବିଲେଇଟା ସତରେ ଗୋଟେ ପାଞ୍ଚଟା
ବିଲେଇ ଭଳି ଜୀବନ୍ତ ! ଏହାର ମାନେ କଣ ?

ଏମିତି କଣ କହୁଛନ୍ତି ?

ସତଲେ, ବିଲେଇଟା ମୋ ଦେହ ଭିତରେ ଗୁଞ୍ଜି ଦେଉଥିଲା ତା'ମୁହଁ ।

ତାକୁ ଆଦର କଲେ କାହିଁକି ?

ମୋତେ ପଚାରୁଛୁ କଣ ଲେ ? ମୁଁ ନିଜେବି ଜାଣେନି, ତାକୁ ଆଦର କରି
କାହିଁକି !

ସତରେ ବଡ଼ ତାଜୁବ 'କଥାମ'— ।

ମୁଁ ବି ଭବିପାରୁନି... ।

ତା'ହେଲେ କିଛି ଅମଙ୍ଗଳ ହେବ...କିମ୍ବା ଏଇଭଳି କିଛି— ।

ହଁ...ଏଟା ସତ କି ?

ଏହା ଉପରେ କେହି ସଠିକ୍ କହି ପାରିବେନି...ତେବେ ଆଗକୁ କିଛି
ଅମଙ୍ଗଳ ହେଇପାରେ— ।

କାତେରୀନା କହିଲା—ନିଦରେ ବାରବାର ଶୁକୁପକ୍ଷ ପାଲୀ ଜନ୍ମ ଦେଖୁଛି
...ଆଉ ସେଇ ବିଲେଇଟା— ।

ଫାଳୀଜନ୍ମ ! ତା' ମାନେ ପୁଅ ହେବ ।

କାତେରୀନାର ମୁହଁ ନାଲି ପଡ଼ିଗଲା ।

ସେରଗେଇକୁ ଡାକିଦେବି, ମା' ଠାକୁରଣୀ ! କଳକରଶଳ ଇଙ୍ଗିତ
ଦେଲା ଆକ୍‌ସେନିଆ । ଅସଲରେ ସେ ବେଶି ବିଶ୍ୱାସର ପାତ୍ରୀ ହେବାକୁ ନିଜକୁ
ସମ୍ମତ କରୁଥିଲା ।

ହଉ... ତାକିଦେ...ମୁଁ ଗୁ' ଗରମ କରୁଛି ।

ଆକ୍ସାନିଆ ଗୁଲିଗଲ ତାକିବାକୁ । କିଛି ସମୟପରେ ଗୁ' ପିଇଲ ବେଳେ
କାତେଶ୍ୱରୀ ବିଲେଇ କଥାଟା କହିଲା ।

ସେରଗେଇ କହିଲା—କିଛି ନୁହେଁ, ଦିବାସ୍ୱପ୍ନ ମାତ୍ର ।

କିନ୍ତୁ ଆଗେ ତ କେବେ ଦିବାସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିନି କାହିଁକି, ମତେ ବୁଝେଇ ଦିଅ ।

ଆଗେ କେବେ ଦେଖିନି, ଏଇଟା ପ୍ରଥମ...ଆଗେ ଏଭଳି ପ୍ରତିଦିନ ଘଟେ—
ଘଟୁଛି । ଦିନଥିଲା ତୁମକୁ ଆଖିଟେକି ଦେଖିବାକୁ ସାହସ ମୋର ନଥିଲା । ଆଉ
ଏଇନେ ସବୁକିଛି ବଦଳି ଯାଇଛି । ଏପରିକି ତୁମର ଏଇ ଶ୍ୱେତଶୁଭ୍ର ଦେହଖଣ୍ଡକ—
ମୋର !

ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଘୂରେଇ ପକଉଛି । ଏଇଠିକି ଆସିଲା । ମୋ ପାଖରେ ବସ ।
ସେରଗେଇ ପାଖରେ ବସିଲା ପରେ କାତେଶ୍ୱରୀ କହିଲା—ମୋତେ ପାଇବାକୁ
ତୁମେ କାତର ହେଇଯାଇଥିଲ ନା ?

—ତୁମେ ସେକଥା କଣ ଜାଣି ପାରିଛ !

ସେଟା କିମିତି, ମୋତେ କହିଲା ଦେଖୁ ।

ତାକୁ କିପରି ବୁଝେଇ ପାରିବି ? ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଆକାଂକ୍ଷା ଭିତରେ ମର୍ମବେଦନା
କିପରି ଟଳ ଟଳ ଜଳିପୋଡ଼ି ଯାଇଥିଲା ତାକୁ କିଏ କଣ ବୁଝେଇ ପାରେ ? ମୋର
ସେଇୟା ହେଉଥିଲା ।

ତା'ହେଲେ, ମୁଁ ସେତକ ଅନୁଭବ କରି ପାରିଲିନି କାହିଁକି ?

ସେରଗେଇ ନୀରବ ରହି କଥାଟାକୁ ଆଡ଼େଇ ଦେଲା ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ପୁଣି ପଚାରିଛି—ତା'ହେଲେ ତୁମେ ହରଦମ୍ ଗୀତ ଗାଉଥିଲ
କିମିତି ? ତରନାଇଁ...ମୁଁ ସବୁ ଜାଣେ । ତୁମେ ସେଇ ଉଚ୍ଚା ବାରଣ୍ଡାରେ ବସି ଗୀତ
ଗାଅ, ମୁଁ ଶୁଣିଛି— ।

ଗୀତ ଗାଉଥିଲି, ସେଥିରେ କଣ ହେଲା ? ଗୋଟେ ମଶ୍ୱା ତ ଜୀବନସାର
ଗୀତ ଗାଏ—ସେଟା କଣ ଫୁଲି ଜୋର୍ରେ ? ବିରସ କଣରେ ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

କିଛି ସମୟ ହୁଏଁ ନୀରବ ରହିଲେ । ସେରଗେଇର ପୂର୍ବରାଗକାର୍ତ୍ତନ
କଥା ଶୁଣି କାତେଶ୍ୱରୀର ହୃଦୟ ଛଳ୍ପଳ ହେଇଯାଉଥିଲା । ତାର ଇଚ୍ଛା ଆଉ କିଛି

ଗପସପ ହୁଅନ୍ତେ କିନ୍ତୁ ସେରଗେଇ ଯେମିତି ଚିଡ଼ି ଯାଇ ଚୁପ୍ ହେଇ ବସି ରହିଥିଲା ।

ଆପେଲ ଗଛର ଶାଖା ପ୍ରଶାଖାର ପର୍ଦ୍ଦା ଭିତର ଦେଇ ସ୍ବଚ୍ଛ ନାଳାକାଶ ଆଉ ଶାନ୍ତପ୍ରଶାନ୍ତ ପୂନେଇ ଜନ୍ମ ଆଡ଼କୁ ଅନେଇ କାତେଶ୍ବରୀ ଆବେଗଭର କଣ୍ଠରେ ପରୁରିଲା—ଦେଖ ଦେଖ...ଏଇଟା ସ୍ବର୍ଗପୁରୀ...ସ୍ବର୍ଗପୁରୀରେ ସତେ ମେଳା ବସିଛି ।

କାତେଶ୍ବରୀ ଚିତ୍ତହୋଇ ଶୋଇଥିଲା...ଜନ୍ମ କିରଣ ଆପେଲ ଗଛର ଫୁଲ ପତ୍ର ଭିତର ଦେଇ ଆସି ତା ମୁହଁରେ ବିସ୍ମୟପଡ଼ୁଥିଲା...ଆଉ ତା ସହିତ ଦେହ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଶିହରଣ ଖେଳି ଯାଉଥିଲା । ପବନ ଯେମିତି ଅଳସୁଆ ହେଇଯାଇଛି...ମନରୁ ଅଛୁଟି...ଆତ୍ମାର କଳ୍ପ ଆଉ ମନ ଭିତରେ ଦୁର୍ବୋଧ ଯେତେ ସବୁ କାମନା ବାସନା...ପବନଟା ତାକୁ କାଢ଼ିନେଉଛି !

କାତେଶ୍ବରୀ କୌଣସି ଇଶ୍ବର ନପାଇ ପୁଣି ତୁପ୍ ହେଇଗଲା, ଅନେଇ ରହିଲା ଫିକା ଗୋଲପୀ ଆପେଲ ଫୁଲଫଳ ଗୁଚ୍ଛ ଭିତର ଦେଇ ଆକାଶ ଆଡ଼କୁ । ସେରଗେଇ ଚୁପ୍, ତା ମନକୁ ବିମୋହିତ କରିପାରୁନି ଖୋଲା ଆକାଶ । ଆଖୁ ଉପରେ ମୁହଁରଖି ନିଜ ଜୋତା ଆଡ଼କୁ ନଜର କରିଛି ।

ଆଃ ସୁନାର ତାରକାସିରେ ଡିଆରି ଏଇ ରାତିଟି । ଶାନ୍ତ, ଲଗୁ, ସୌରଭ-ଭର ଆଉ ପ୍ରାଣଦାୟିନୀ ଈଶ୍ବର ଉଷ୍ମତା ! ଦୂର ବହୁଦୂରରେ, ଉପତ୍ୟକାର ପଛରେ ବସିରୁ ବହୁ ଦୂରରେ କିଏ ଯେମିତି ଗାଇବସିଛି ସୁରେଲ୍ ଗୀତ । ଘନ ଚେଷ୍ଟା-ଭର୍ତ୍ତି ବସିରୁର ପାତେରୀ ପାଖରୁ ଗାଇ ଉଠିଲା ଗୋଟିଏ କୋଇଲି—ଏଟା ତାର ପ୍ରକାପ ? ଆଉ ସେତିକିବେଳେ ଘୋଡ଼ାଶାଳ ଦିଆଲା ପଛପଟୁ ଗୋଟିଏ ବିରଟ ଘୋଡ଼ା ତହାମିଶା ହେଷାରବ ଗୁଡ଼ିଲା...ଆଉ ବସିରୁ ବାହାରେ ଗୋରୁରଣ ପଡ଼ିଆ ଉପର ଦେଇ ଦଳେ କୁକୁର ଦ୍ରୁତବେଗରେ ଛୁଟିଗଲେ...ଗୋଟିଏ ଗୁରୁ ଅର୍ଦ୍ଧଭଗ୍ନ ପୁରୁଣା ପାତେରୀ ସହିତ ବିଲ୍ବନ ହେଇଗଲା ।

କହୁଣୀ ଉପରେ ଭର ଦେଇ କାତେଶ୍ବରୀ ଟିକିଏ ଉଠିପଡ଼ି ବସିରୁର ଲମ୍ବାଲମ୍ବା ଘାସ ଆଡ଼କୁ ଅନେଇଲା—ଉଜ୍ଜ୍ବଳ ଚନ୍ଦ୍ରକିରଣରେ ଘାସଗୁଡ଼ିକ ଟିକିମିକି କରୁଥିଲେ । ଜନ୍ମର କିରଣ ଯେମିତି ମରୁଆଲା ନର୍ତ୍ତକୀ ଭଳି ପ୍ରକୃତି ଉପରେ ନାଚିଯାଉଛି ।

କାତେଶ୍ବରୀ ମୁଗ୍ଧ ଭାବେ କହିଉଠିଲା—ଆହା କି ସୁନ୍ଦର— ।

ସେରଗେଇ ଗୋଟିଏ ତାହଲ ଆଖିରେ ଥରେ ଅନେଇ ରହିଲା ।

ତୁମେ ଏମିତି ମନ-ମର ହେଉ ବସିଛ କାହିଁକି ଶୁଣେ ? ନା, ମୋ ଉପରୁ ତୁମ ମନ ଛୁଡ଼ି ଗଲାଣି ?

କି ଆଜେବାଜେ କଥା କୁହ— । ନାରସ ଗଳାରେ ଉତ୍ତର ଦେଲ ସେରଗେଲ । ତା'ପରେ ନିଜପତି କାତେଶ୍ୱରୀକୁ ଅଳସ ଭାବେ ଗୋଟେ ତୁମା ଦେଲ ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ହୃଦୟରେ ହିଂସା ହେଉଥିଲା କହିଲା—ତୁମେ ମତେ ପ୍ରତାରଣା କରୁନ ତ ? ତୁମ ପ୍ରେମରେ ଛିରିତା ନାହିଁ, ମୁଁ ଜାଣେ ।

ସେରଗେଲ ଶାନ୍ତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା, ତୁମେ ମୋତେ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ଏକଥା କହିଲା ବୋଲି ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ହେଉନାହିଁ !

ତା'ହେଲେ ମୋତେ ଏଭଳି ତୁମା ଦେଲ କାହିଁକି ?

ତାହାର ଭାବରେ ତୁମ୍ଭ ରହିଲା ସେରଗେଲ । କାତେଶ୍ୱରୀ ତାର କୁଞ୍ଜକୁଞ୍ଜ ତୁଳ ଭିତରେ ଖେଳିବସିଲା । ପୁଣି କହିଛି, ସାମୀ-ସାମୀ ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ଏଭଳି ତୁମା ଦିଅନ୍ତି...ସତେ ଓଠରୁ ମଇଳା ପୋଛିଦେଲା ଭଳି ! ତୁମର ତୁମାଟା ସତେ ଆପେଲ ଗଛରୁ କାକର ପଡ଼ିଲା ପରି !

ହଁ...ହଁ ଠିକ୍ ଏଭଳିକମ୍...ଏଭଳି ରକମ୍...! କାତେଶ୍ୱରୀ ଜାବୁଡ଼ି ଧରି ସେରଗେଲ କାନ ପାଖରେ ତୁମ୍ଭତୁମ୍ଭ କହିଲା ।

କିଛି ସମୟ ପରେ କାତେଶ୍ୱରୀ କହିଲା, ଏଥର ଯାହା କହିବି ମନଦେଇ ଶୁଣ । ଆଜ୍ଞା କହିଲା—ସମସ୍ତେ କହନ୍ତି, ତୁମ ପ୍ରେମର ଛିରିତା ନାହିଁ !

ମୋ ସଂପର୍କର କୁକୁରର ଘ୍ୟାଉଁ ଘ୍ୟାଉଁ ଭଳି ଏମିତି କିଏ କହେ ?

ସମସ୍ତେ କହିଛନ୍ତି ।

ହୁଏତ ସେମାନଙ୍କୁ ହାଡ଼େ ହାଡ଼େ ଚିହ୍ନି ସାରିଛି ଆଉ ଗୁଡ଼ି ଦେଇଛି ବୋଲି—ଏମିତି କୁହନ୍ତି ।

ଆରେ ବାବା ! ଏଭଳି ଅପଦାର୍ଥଙ୍କ ସହିତ ଜଡ଼େଇ ପଡ଼ିବାକୁ ତୁମର କଣ ଦରକାର ଥିଲା ? ଯେଉଁ ସୀ ସତରେ ଅପଦାର୍ଥ ତାଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରେମ କରିବାକୁ ଯାଅ କାହିଁକି ?

କୁହ, କହିଯା'...କହିବାଟା ଖୁବ୍ ସହଜ । ମଣିଷ କଣ ସୂକ୍ଷ୍ମ ବିରୁଦ୍ଧ ବିଦେବନା କରି ପ୍ରେମରେ ପାଡ଼େ ? ଏହା ପଛରେ କାମ କରେ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଲେଭନ । ତାଙ୍କ ସହିତ ଶାସ୍ତ୍ରକଥିତ ବିଧି ଗୋଟିଏ ଭଜକଲେ, କଥା ସରିଗଲା । ତା'ପରେ ସେ ଝୁଲି ରହିଲା ତୁମ ବେକରେ ! ଖାଇବା ଶୋଇବା ଭଳି ତାଙ୍କର ସେଇ ପ୍ରେମ !

ତା'ହେଲେ...ଶୁଣ, ମୋ ସହିତ ଆଗରୁ କେହି ନଥିଲେ...ତେବେ ତୁମେ ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତି ମୋତେ ଏଇ ପ୍ରେମ ଗନ୍ଧାକୁ ଡାକି ଆଣିଛ । ତାହା ତୁମେ ଭଲ-କରି ଜାଣିଛ...ତୁମେ ନିଜେ ପ୍ରଲେଭିତ କରି ନେଇ ଆଣିଛ...ମୁଁ ବି ପାଦ ରଖି ସାରିଛି; ତା ପାଇଁ ତୁମ ଛଳ କଉଶଳ ଯେତିକି ଦାୟୀ ମୁଁ ବି ଦାୟୀ ସେତିକି...ମୁଁ ତୁମକୁ କଥା ଦେଉଛି, ତୁମେ ଯେବେ ମୋତେ ବେଇମାନ୍ କର...ତୁମେ ଅନ୍ୟ କା' ସହିତ...ସେ ଯିଏ ହେଉ...ମୋତେ ବର୍ଜନ କର...ମୁଁ କସ୍ତିନକାଲେ...ମୋତେ ମାପ୍ କର...ଏ ଦେହ ପ୍ରାଣ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମକୁ ଛାଡ଼ିବାକୁ ଦେବିନି ।

ସେରଗେଇ ଚମକି ପଡ଼ିଲା । ଏମିତି କଣ କହୁଛ, ମୋ ଅବସ୍ଥାଟାକୁ ଚିକେ ଥରେ ଚାହିଁ ଦେଖ । ତୁମେ ଏତେବେଳେ ଯାଏ ମୋତେ ଅନ୍ୟମନସ୍ତ ହେବାର ଦେଖୁ ଆସିଛ...ତୁମେ ଶାନ୍ତ ହେଇ ଭବି ଦେଖ...ଏଇ ଆନମନା ହେବାଟାକୁ ମୁଁ ତେଜି ପାରୁଛି କି ନା । ତୁମେ ଜାଣିନ, ମୋ ଭ୍ରୂତି ଭିତରେ କେତେ ରକ୍ତର ଠୋପା ଜମା ହୋଇ ରହିଛି ।

ତୁମର କଣ କଷ୍ଟ, ମତେ କୁହ— ।

ଏକଥା କହିବାରେ କଣ ଅଛି । ପ୍ରଥମତ ଦେଖ, ଅଳ୍ପଦିନ ଭିତରେ ଇଶ୍ବରଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରେ ତୁମ ସ୍ବାମୀ ଆସିଯିବେ...ତୁମେ କହିବ, ଦୂର ଦୂର ହଅ...ଏଣିକି ଯାଇ ସେଇ ଚଉପାଟୀ ଉପରୁ ଗୀତ ଗାଅ...ସେଇଠୁ ଆଖି କାଢ଼ି ଅନାଇ ଦେଖ, ମୋ ଶୋଇବା ଘରେ ମୋ ସ୍ବାମୀ ସହିତ କେମିତି ଆରମ୍ଭରେ ଶୋଇ ପାରୁଛି ।

ଅସମ୍ଭବ ! ଏ ରକମ୍ କଥା କେବେ ବି ହେବନାହିଁ । ଟଣାଟଣା ସ୍ବରରେ କାତେଶ୍ବରୀ କହି ଉଠିଲା ।

କାହିଁକି ହେବନି ? ମୁଁ ଯାହା ଦେଖୁ ପାରୁଛି, ଏ ପରିସ୍ଥିତିରୁ ତୁମେ ବାହାରିବାକୁ ଚିକିଏ ବି ଗନ୍ଧା ନାହିଁ । ତା ସତ୍ତ୍ବେ, ମୋର ଗୋଟେ ଆପଣାର ହୃଦୟ ଅଛି, ମୁଁ ସେଇଥିରୁ ଅନୁଭବ କରିପାରୁଛି ।

ବାସ୍...ବାସ୍...ଯଥେଷ୍ଟ ହେଇଗଲା । ତୁମ୍ଭ ରୁହ, ମୁଁ କହୁଛି ।
ସେରଗେଇର ଏଇ ହିଂସ୍ରକ ଅନୁଭୂତିଟା କାତେରୀନାକୁ ବେଶ୍ ଭଲ ଲାଗିଲା ।
ଜୋରରେ ହସିଉଠି ପୁଣି ଅଗେ ସେରଗେଇକୁ ଜାବୁଡି ତୁମା ଦେଲା ।

ଅତି ସାବଧାନରେ କାତେରୀନାର ଅନାକ୍ଷାଦିତ ବାହୁପାଶ ଭିତରୁ ନିଜର
ମୁଣ୍ଡଟିକୁ କାଢି ନେଉ ନେଉ କଥାର ଖୁଅଧରି କହିବାକୁ ଲାଗିଲା—ଦ୍ଵିଗନ୍ଧତଃ,
ସମାଜରେ ମୋର ଯେଉଁ ସ୍ଥାନତମ ଅବସ୍ଥା ସେଇଟା ମୋତେ ବହୁବାର ବାଧା
ଦେଉଛି, ବ୍ୟାପାରଟାକୁ ଭଲକି ବିବେଚନା କରିବାକୁ । ମନେକର, ମୁଁ ଯଦି
ସମାଜରେ ତୁମ ଧାପ ଭଳି ମଣିଷ ହେଇଥାନ୍ତି, ମୁଁ ଯଦି ଉଦ୍ରଲେକ ବା ବ୍ୟବସାୟୀ
ହେଇଥାନ୍ତି, ତା’ହେଲେ ଏ ଦେହରେ ଯେତେ ସମୟ ପ୍ରାଣ ଥିବ ତୁମକୁ କିଛିବୋଲି
ସ୍ମୃତି ଦେବାକୁ ଯକ୍ତି ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ— । କିନ୍ତୁ ଏଲେନେ ଯାହା ପରିଚ୍ଛାଦି, ତୁମେ ନିଜେ
ବି ଭବି ଦେଖ—ତୁମ ପାଖରେ ଛିଡ଼ାହେଲେ, ମୁଁ କିଏ ? ଅନ୍ଧଦିନ ଭିତରେ ତୁମର
ସ୍ବାମୀ ଯେତେବେଳେ ତୁମ ଗ୍ରେଟ ଧଳା ହାତକୁ ଧରି ତୁମ ଶୋଇବା ଘରକୁ
ନେଇଯିବେ, ମୋତେ ସେଟାକୁ ନୀରବରେ ସହି ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ହୁଏତ ସେଇ
କାରଣରୁ ମୁଁ ନିଜକୁ ବାକୀ ଜୀବନ ଧରି ଘୃଣା କରିବି । ବୁଝୁଛ ? ମୁଁ ତ ସେ
ଦଳର ନୁହଁ ଯେଉଁମାନେ ଯେ କୌଣସି ଗୋଟେ ନାରୀ ସହିତ ପୂର୍ବ କରି
ପାରିଲେ ଅନ୍ୟ କିଛିକୁ ପରବୀକ୍ଷ କରନ୍ତିନି । ପ୍ରେମ, ସତ୍ୟ...ସତ୍ୟ କଣ ସେ
ଅନୁଭୂତି ମୋର ଅଛି, ଆଉ ସେଇଟା ଯେମିତି କାଳନାଶୁଣୀ ଭଳି ମୋ ସ୍ମୃତିରୁ
ରକ୍ତ ଶୋଷି ଶୋଷି ଖାଉଛି !

କାତେରୀନା ବାଧା ଦେଇ କହିଲା, ଏସବୁ କଥା ତୁମେ ମୋତେ
ବାରବାର ବୁଝେଇ କହୁଛ କାହିଁକି ?

ନ କହିଲେ...କଣ କରିବି କୁହ । ହୁଏତ ଏଇ ସମୟରେ ତୁମ ସ୍ବାମୀକୁ
ସବୁ କିଛି କାଗଜ କଲମରେ ଭଲ କି ବୁଝେଇ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇ ସାରିଛି... । ଖୁବ୍
ବେଶି ଡେରି ନାହିଁ...ତା’ପରଠୁ ସେରଗେଇକୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବନି କିମ୍ବା ତା
କଣସର ଶୁଣିବାକୁ ପାଇବନି ।

ନା...ନା, ସେସବୁ ନେଇ କିଛି କୁହନା । ଏଟା ତୁମକୁ କସ୍ତିନ କାଳେ
ହେବାକୁ ଦେବିନି । ଯାହା ତାହା ହେଉ, ତୁମକୁ ସ୍ମୃତି ମୁଁ ତିଳେ ବି ରହି ପାରିବିନି ।
କହିସାରି ତୁମର ଓ ସୁହାଗରେ ସେରଗେଇକୁ ପ୍ରବୋଧନା ଦେବାକୁ ଲାଗିଲା ।
—ତୁମ୍ଭାନ୍ତ ନିଷ୍ଠୁର ଯଦି ଦିନେ ନେବାକୁ ସମୟ ଆସେ...ତେବେ ନିୟତି ତାକୁ
ସେପାରି ନେଇଯିବ...ନତେର୍ ମୋତେ କିନ୍ତୁ ତୁମକୁ ମୋଠୁ କିଏ ଛଡ଼େଇ
ପାରିବନି ।

ସେଟା ସମ୍ଭବ ନୁହଁ... । ବିଷୟ କଣ୍ଠରେ ସେରଗେଇ ଉଠଇ ଦେଲା । ତା'ପରେ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟେ ଝାଙ୍କ୍ ଦେଇ କହିଲା, ମୁଁ ଏଇ ପ୍ରେମକୁ ନେଇ ବଞ୍ଚିଛି...ତା ପାଇଁ ମୋର ନିଜର ବି ଦୁଃଖ ହୁଏ...ସମାଜରେ ମୁଁ ଯେଉଁ ଧାପରେ ଅଛି ସେଇ ଧାପର କାହାକୁ ଭଲ ପାଇଲେ ହୁଏତ ମୁଁ ସବୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି । ଏଟା କଉ ସମ୍ଭବ ଯେ ତୁମେ ଚିରକାଳ ମୋତେ ସତରେ ଭଲପାଇ ବସି ରହିବ ? ଆଉ ଏଇକ୍ଷଣି ମୋ ପ୍ରଣୟନା ହେଇ ରହିବା କଣ ତୁମ ପକ୍ଷରେ ଗୌରବର ବିଷୟ ? ମୁଁ ଗୁହେଁ ଚିରନ୍ତନ ପ୍ରେମ ମନ୍ଦିର ସାମ୍ନାରେ ତୁମର ସ୍ଥାନା ହେବାକୁ...ତାପରେ ତୁମ ତୁଳନାରେ ମୁଁ ହାନ ହେଲେବି, ମୁଁ ସମାଜକୁ ଛାଡି ଚିରି ଦେଖେଇ ପାରିବି— ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ମୋତେ କେତେ ସମ୍ମାନ ଦିଏ...କାରଣ ମୁଁ ତାକୁ ସମ୍ମାନ କରେ— !

ସେରଗେଇର କଥାଗୁଡ଼ାକ କାତେଶ୍ୱରୀର ମୁଣ୍ଡ ଘୁରେଇ ଦେଇଛି । ତାର ଈର୍ଷା, କାତେଶ୍ୱରୀକୁ ବାହା ହେବାକୁ—ଏ କାମନା ପ୍ରତି ନାଶ ପାଖରେ ବଡ଼ ପ୍ରିୟ । କାତେଶ୍ୱରୀ ଏକନେ ସେରଗେଇ ପାଇଁ ନିଆଁ ଭିତରେ ଯିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ, ଅତଳ ତଳକୁ ଯିବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କିମ୍ବା ଭୟଙ୍କର କାରାଗାର କିମ୍ବା ଜୁଣବିନ୍ଧ ହେଇ ମରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ସେରଗେଇର ମୁହଁ ଗୁପି ନିଜ ଛାତି ଉପରେ ଗୁପି ଧରିଛି କାତେଶ୍ୱରୀ— ଶୁଣ, ମୁଁ ସବୁ ଜାଣିଗଲି, ତୁମେ କେମିତି ବ୍ୟବସାୟ କରିବ ଆଉ ତୁମ ସହିତ ଯଥା ସମ୍ମାନ ସହ ବାସ କରିହେବ...ଯେତେଦିନ ମୋ ଅବସ୍ଥାର ଚରମ ବୁଝାକୁଝି ସମୟ ଆସିନାହିଁ ସେତେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋତେ ଆଉ ଏଇଭଳି କହି କଷ୍ଟ ଦିଅନି ।

ତାପରେ କିଛି ସମୟ ଚୁପାପର୍ବ ଗୁଲିଲା । ଅବଶେଷରେ କାତେଶ୍ୱରୀ କହିଲା—ଗୁଲ, ଶୋଇବାକୁ ଯିବା । ଶାୟିତ ଅବସ୍ଥାରେ ସେଇ ସାମାନ୍ୟ ଶେମିଜ୍ ଆଉ ସାଦା ସାମା ପିନ୍ଧିଥିଲା । ସେଇ ବେଶରେ ଗଣ୍ୟମାନ୍ୟ ସୌଦାଗର ଘର ଅଗଣା ଉପରେ ସେ ଗୁଲିଲା । ଗୁରିଆଡ଼େ ମଲ୍ଲଘରର ନିଶ୍ଚଳତା ଆଉ ନିଶ୍ଚଳତା । ସେରଗେଇ କାତେଶ୍ୱରୀର ଦେହରୁ କାନ୍ତି ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇଥିବା ବୁରଜ୍-ଶାଢ଼ୀକୁ ଗୋଟେଇ ପଛେ ପଛେ ଗୁଲିଲା ।

ଶାଢ଼ୀ-ସାମା ଆଉ ଦେହର ଶେଷ ବସ୍ତ୍ରତକ କାନ୍ତି ପଳେଇ, ମହମବତୀକୁ ଲିଭେଇ ପକ୍ଷୀପର ଭଳି ମୂଲଉମ ବିଛଣାରେ ଶୋଇ ପଡ଼ୁ ପଡ଼ୁ କାତେଶ୍ୱରୀ ସ୍ୱପ୍ନାନ୍ତ ଗହର ଭିତରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଲ୍ୱନ ହୋଇଗଲା ।

ଦିନସାରା ଜାତୀ କୌତୁକ ଆଉ ଉଲ୍ଲାସ ରସରୁ ଏତେ ଆକର୍ଷ ପାନ କରିଥିଲା ଯେ, ତା ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟି ଘୁମେଇ ପଡ଼ିଲା, ହାତ ବି ଘୁମେଇ ପଡ଼ିଲା । କିନ୍ତୁ ସେଇ ଘୁମେଇବା ଭିତରେ ସେ ପରିଷ୍କାର ଦରଜା ଖୋଲିବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ପାରିଲା ଆଉ ସେଇ ଚିହ୍ନା ବିଲେଇଟା ତୁମ୍ କରି ତା ବିଛଣା ଉପରେ ପଡ଼ିଗଲା ।

ବିଲେଇଟା ଏମିତି ଆସିବା ଭିତରେ କଣ ମାନେ ? କ୍ଳାନ୍ତ କାତେରୀନା ଆପଣା ମନରେ ଯୁକ୍ତି-ତର୍କ କରି ବସିଲା । ମୁଁ ଦରଜାରେ ନିଜ ହାତରେ ଗୁବି ଲଗେଇଛି...ଝରକାଟା ବି ଭିତରୁ ବନ୍ଦ...ତେବେ ଦେଖୁ ଆସେ...ଟିକେ ରୁହ ମୁଁ ସେଟାକୁ ପଦାରେ ଗୁଡ଼ିଦେଇ ଆସେ— ।

କାତେରୀନା ଉଠିବାକୁ ଯାଉଥିଲା କିନ୍ତୁ ପାରିଲାନି । ବିଲେଇଟା ତା ଦେହ ସାରା ଡିଆଡ଼ିଇଁ କରୁଛି ଏବଂ ତାର ଗର୍ବ୍ ଗର୍ବ୍ ଟା ଏମିତି ଆକର୍ଷ ରକମର ଯେ, ସେ ଯେମିତି ମଣିଷ ଭଳି କଥା କହୁଥିଲା ।

କାତେରୀନା ମନସ୍ତୀର କରି କହିଲା, ନାଃ, କାଲି ମୋତେ ବିଛଣା ଉପରେ ମରୁର ପାଣି ଗୁଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ—ଏହାଛଡ଼ା ଆଉ କୌଣସି ଗତି ନାହିଁ... ଯେଉଁଭଳି ବିଲେଇଟା ଭୂତ ଭଳି ମୋ ପଛରେ ନାଗିଛି ସେଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ବୁଝା ପଡ଼ୁଛି—ଏଟା ଗୋଟେ ଅଜ୍ଞବ ଧରଣର ବିଲେଇ !

ବିଲେଇଟା ସୁହାଗ କଲଭି ତାର କାନ ଯାଯାଉ ଗୁଲି ଯାଇଛି । ପିରିକ ହେଉ ମୁହଁ ଆଉ ଭୁଣା ନାକଟା ତା ଦେହ ଉପରେ ଗୁପି ଦେଇ କହିଲା—ଆଜ୍ଞା ! ମୁଁ କଉ ଧରଣର ବିଲେଇ, ସେଇ କଥାଟା ଭୁଲୁ, ନା ? କିନ୍ତୁ ଏ ସନ୍ଦେହ ଆଇଲା କେଉଁଠୁ ? ସତରେ, ତୁମେ ଅସମ୍ଭବ ଗୁଲକ ଝିଅ । ଠିକ୍ ଧରି ପାରିଛ ମୁଁ ପ୍ରକୃତରେ ବିଲେଇ ନୁହଁ—କାରଣ ମୁଁ ଅସଲରେ ଆଉ କେହି ନୁହଁ—ମୁଁ ହେଉଛି ସେଇ ବିଖ୍ୟାତ ସମ୍ମାନିତ ସୌଦାଗର ବ୍ରିସ୍ ଡିମୋଡେଇଟ୍ । ଅବଶ୍ୟ ଏଟା ହକ୍ କଥା ଯେ, ଠିକ୍ ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମୁଁ ଖୁବ୍ ଭଲ ଅବସ୍ଥାରେ ନାହିଁ—କାରଣ ମୋ ପୁତ୍ରବଧୂ ମୋତେ ଯେଉଁ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାକୁ ଦେଇଥିଲା, ତା' ଫଳରେ ମୋ ନାଡ଼ି...ମୋ ହାଡ଼ଗଣ ସବୁ ଚୁକୁର ଚୁକୁର ହେଇ ଯାଇଛି...ତେଣୁ ଗୋଟେ ମୁଲଉମ ବିଲେଇ ଭଳି ହେଇଯାଇଛି...ଆଉ ଯିଏ ମତେ ଚିହ୍ନେ ତା'ରି ସାମ୍ନାରେ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରିପାରେ । ଆଜ୍ଞା କାତେରୀନା ! ତୁମେ ଏଇନେ କିଭଳି ଅଛ ? ଶାସ୍ତ୍ରବିଧିତକ ଭକ୍ତି ସହକାରେ ପାଳନ କରୁଛ ତ ? ମୁଁ କବରରୁ ଏଠାକୁ ଗୁଲି ଆସିବି...ଏଠି ଦେଖୁଛି ସେରଗେଇ ସହିତ ନିଜ ସ୍ବାମୀ ବିଛଣାରେ କି ରକମ ଉଷ୍ମ କରୁଛ !

କାତେଶ୍ୱରୀ ସତକୁସୁମ ଅନେଇ ରହିଥିଲା—ଆଉ ତା ସହିତ ଚିହ୍ନାର କରି ଉଠିଲା । ପୋଷା ବିଲେଇଟା ପୁଣି ସେରଗେଇ ଓ ତା ମଝିରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲାଣି । ଆଉ ତା ମୁଣ୍ଡଟା ବରିସ ତିମୋତେଇଟ ମୁହଁ ଭଳି ଦିଶୁଥିଲା ।

ସେରଗେଇ ଉଠି ପଡ଼ିଲା, କାତେଶ୍ୱରୀକୁ ଶାନ୍ତ କରେଇ ପୁଣି ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା । କାତେଶ୍ୱରୀ କିନ୍ତୁ ଆଉ ଶୋଇ ପାରିଲାନି ।

ବିସ୍ତାରିତ ଆଖିରେ ଶୋଇ ରହିଛି କାତେଶ୍ୱରୀ । ହଠାତ୍ ତା କାନ ଭିତରେ ଶୁଭିଳ ଜଣେ କିଏ ଗେବ୍ ଖୋଲି ଅଗଣା ଉପରକୁ ଆସିବାର । ସେ ଲେକ ଯିଏ ବି ହେଉ କୁକୁର ଗୁଡ଼ାକ ତାକୁ ଗୋଡ଼ାଉଛନ୍ତି ଓ କିଛି ସମୟ ଭିତରେ ପୁଣି ରୁପ୍ ପଡ଼ିଗଲେ—ହୁଏତ ନଦୀଗତର ଦେହକୁ ଗୁଟିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେଣି । ତା ପରେ ଆଉ ଗୋଟେ ମିନିଟ୍ ଗଲା । କିନ୍ତୁ କରି ତଳ ଲୁହା ଖୁଲଟା ଖୋଲିଗଲା ଏବଂ ଦରଜା ଖୋଲିବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା ।

ହୁଏତ କଳ୍ପନାରେ ଏ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ାକୁ ଶୁଣୁଛି, ଅଥବା ମୋ ଜିନୋଭିଲ ବରିସିଟ୍ ପେରି ଆସିଛି ଏବଂ ଦରଜା ଖୋଲୁଛି ଫାଲ୍‌ଟୁ ଗୁବିରେ । ଚଟକରି ଚିନ୍ତାଟା କାତେଶ୍ୱରୀର ମୁଣ୍ଡରେ ଖେଳିଗଲା ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେରଗେଇକୁ କହୁଣୀ ମାରି ଉଠେଇଲା ।

ଏ କାନପାରି ଶୁଣ—ସତରେ କେହି ଧୀର ପଦକ୍ଷେପରେ, ସାବଧାନରେ ସିଡ଼ିବାଟେ ଉପର ଘର ଆଡ଼କୁ ଆସୁଛି ।

କେବଳ ଶେମିଜ ପିନ୍ଧା ଅବସ୍ଥାରେ ଗୋଟେ କୁଦା ମାରି କାତେଶ୍ୱରୀ ଖଟରୁ ଓହ୍ଲେଇ ବାଲକୋନି ଝରକା ଖୋଲିଦେଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେରଗେଇ ଖାଲି ପାଦରେ କୁଦାମାରି ଝରକା ପାଖ ଖୁଣ୍ଟକୁ କୁଣ୍ଡେଇ ଧରିଲା—ଏଇ ଖୁଣ୍ଟବାଟେ ଅନେକ ଥର ତାର ପ୍ରଭୁପତ୍ନୀର ଶୋଇବା ଘରଠାରୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲେଇବାକୁ ହେଇଛି ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ତା କାନରେ ଫିସ୍ ଫିସ୍ କରି କହିଲା—ନା...ନା ! ଦରକାର ନାହିଁ—ଦରକାର ନାହିଁ । ତୁମେ ଏଇଠି ଶୋଇ ରୁହ—ଏଇଠୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଅନି । ତାପରେ ସେରଗେଇର ଜୋଡା, କୋର୍ଟ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ତାକୁ ଧରେଇ ଦେଇ ପୁଣି ଗଟ ଉପରେ କମଳ ଘୋଡ଼େଇ ଆରମ୍ଭରେ ଲୁଚି ରହିଲା ।

ଏହା ଭିତରେ କାତେଶ୍ୱରୀ ଶୁଣି ପାରିଛି, ତା ସ୍ୱାମୀ କିଭଳି ଦରଜା ପାଖକୁ ଆସିଲା ଏବଂ ଦମ୍ ଦମ୍‌କରି ଛିଡ଼ାହେଇ କାନପାଡ଼ି ରହିଲା । ଏମିତି କି ସେ

ତା ହିଂସାର ଗୁଡ଼ିର ଦ୍ରୁତ ସ୍ଥାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଣି ପାରିଲ । କିନ୍ତୁ କାତେରୀନାର ହୃଦୟରେ ଟିକିଏ ବି କରୁଣା ଉଦୟ ହେଲନାହିଁ । ବରଂ ତାକୁ ଘେରିଗଲ ଗୋଟେ ପିଶାଚୀ ଅଟ୍ଟହାସ୍ୟ ।

ମନେ ମନେ ସେ ତା ସାମାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି କହିଲ—ଯାଅ, ଗତ-କାଳକୁ ଖୋଜ—ମୁହଁ ହସି ଯେତେବେଳେ ସମ୍ଭବ ତାଳରଖୁ ନିଷ୍ପାପ ଶିଶୁଭଳି ନିଶ୍ୱାସ ବନ୍ଦକଲ ।

ପ୍ରାୟ ଦଶ ମିନିଟ୍ ଧରି ଏଇ ଲାଳା ଚାଲିଲ । ଅବଶେଷରେ ଦରଜୀ ପାଖରେ ଛିଡ଼ାହେଇ ସ୍ତ୍ରୀର ଶୋଇବା ଘୁଙ୍ଗୁଡ଼ିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାଟା ଜିନୋଭିଲଟ୍ ପାଖରେ କ୍ଳାନ୍ତିକର ମନେହେଲ । ସେ ଦରଜୀରେ ଟିକ୍କା ମାରିଲା ।

କିଏ ? କାତେରୀନା ଜବାବ ଦେଲା କିନ୍ତୁ ଏକଦମ୍ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନୁହଁ ଗଲାଟା ଯେମିତି ନିଦ୍ରାଆ ମିଶା ।

ଜିନୋଭିଲ ଉତ୍ତର ଦେଲା—ତୁମର ଜଣେ କେହି ।

ତୁମେ !

ହଁ, ମୁଁ । ଯେମିତି ମୋ ଗଳା ଆବାଜ୍ ଶୁଣି ପାରୁନ ।

କାତେରୀନା ସେଇ ଖେମିଜ୍ ପିନ୍ଧି ଶୋଇଥିଲା, ସେଇ ଭବରେ କୁଡ଼ି ପଡ଼ି ଦରଜୀ ଖୋଲିଦେଲା, ତାପରେ ଫେରେ କୁଡ଼ିପଡ଼ି ରମ୍ୟ ବିଛଣାରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା । କମଳ ଭିତରୁ କହିଲା—ଠିକ୍ ଭେଥର ଆଗରୁ କେମିତି ଯେ ଶୀତଟା ଜମେଇ ଆସେ ।

ଜିନୋଭିଲ ବରିସିଟ୍ ଘରେ ପଶି ଚାଲିଆଡ଼କୁ ଅନେଇଲା । ତାପରେ ଖାସ୍ ମୁଣ୍ଡି ସାମାରେ ଛିଣ୍ଡାଇ ହେଇ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା, ମହମବତା ଜଳେଇ ପୁଣି ଚାଲିଆଡ଼କୁ ଅନେଇଲା । ସ୍ତ୍ରୀକୁ ପଚାରିଲା—କି ରକମ୍ ଅଛି—ସବୁ ଠିକ୍ ଠାକ୍ ଚାଲିଛି ତ ?

କାତେରୀନା ଉତ୍ତର ଦେଲା, ନାଲିଶ କଲଭଳି ସେମିତି କିଛି ନୁହଁ ! ତା'ପରେ ଉଠି ବସି ଗୋଟେ ଜିଲ ସୂତା ବୁଡ଼ାଇ ପିନ୍ଧିନେଲା ।

ପଚାରିଲା—ତୁମ ପାଇଁ ଗୋଟେ ନିଆଁଲଗା ଆସ୍ତ୍ର ଦେବି କି ? ଶୀତ ଲଗୁଥିବ । ତୁମର କିଛି କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଆକ୍ସାନିୟାକୁ ଡାକ ସେତିଆରି

କରୁ । କାତେଶ୍ୱରୀ ତଟି ପିନ୍ଧି ବାହାରିଗଲା ଏବଂ ଫେରିଲା ଅଧଘଣ୍ଟାଏ ପରେ । ଏହା ଭିତରେ ସେ ଛୋଟ ଆଞ୍ଚରେ କାଠ କୋଇଲାରେ ନିଆଁ ଧରେଇ ନେଇ ଆସିଲା ଏବଂ ଅତିଶୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବେଗରେ ଥରେ ଛୁଟିଯାଇ ଛୋଟ ବାଲକୋନି ତଳକୁ ଗୁଲିଗଲା ସେରଗେଇ ପାଖକୁ ।

ଏଇଠି ଥାଅ—ଫିସ୍ ଫିସ୍ କରି କାତେଶ୍ୱରୀ କହିଲା । ସେରଗେଇ ଉତ୍ତର ଦେଲା—ତୁଛାକୁ ବସି ରହି ଲଭ କଣ ?

ଓଃ ! ତୁମ ମୁଣ୍ଡରେ ରିଟିଏ ହେଲେ ବୁଦ୍ଧି ନାହିଁ । ଯେତେ ସମୟ ମୁଁ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିନାହିଁ ସେତେବେଳେ ସୁଷା ଏଇଠି ଥାଅ । ଏହା କହିସାରି ଫେରି ଆସିଲା । ସେରଗେଇ ବାହାରୁ ଥାଇ ଘର ଭିତରେ ଯାହାକିଛି ହେଉଛି ସବୁ ଶୁଣି ପାରୁଥିଲା ।

ଜିନୋଭିଇ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ପଚାରିଲା—ଏତେଦିନ ଧରି କଉଠି ଅଳସୁଆ ଭାବେ ସମୟ କଟାଇଲ ?

ଶାନ୍ତଭାବେ ଉତ୍ତର ଦେଲା—ମୁଁ ସାମୋଭର ତିଆରି କରୁଥିଲି ।

କିଛି ସମୟ ଧରି ଆଉ କିଛି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲା ନାହିଁ । ବାହାରୁ ଥାଇ ସେରଗେଇ ପରିଷ୍କାର ଶୁଣି ପାରୁଥିଲା, ଜିନୋଭିଇ ତାର ଲମ୍ବା କୋର୍ଟାକୁ ହାଙ୍ଗରରେ ଝୁଲେଇ ରଖିଲା । ତାପରେ ସେ ଗୁରିଆଡ଼କୁ ପାଣି ଛୁଟି ଜୋରରେ ନାକ ସଫା କରି ହାତମୁହଁ ଧୋଇଲା । ଏଥର ଗୋଟେ ତଉଲିଆ ମାଗିଲା ।

ସାମୀ ପଚାରିଲା—ଆଜ୍ଞା କୁହତ ଦେଖି, ମୋ ବାପାକୁ ଠିକ୍ ଭାବେ କବର ଦେଇଛ ? ଠିକ୍ ଯେଉଁଲି ହେବା କଥା ସେଉଁଲି ହେଉଛି । ଉତ୍ତର ଦେଲା ତା ସ୍ତ୍ରୀ । ସେ ମରିଯିବାରୁ ସମସ୍ତେ ମିଳିମିଶି ତାକୁ କବର ଦେଲୁ ।

କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ଏତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ମନେ ହେଉଛି— !

ଉଗ୍ରବାନ ଜାଣନ୍ତି କେବଳ । କାତେଶ୍ୱରୀ ଉତ୍ତର ଦେଲା ଗୁପ୍ତଆଲୋଚ୍ଚ ଗୁଂଗାଂ କଲା ।

ଜିନୋଭିଇ ବିଷୟ ମୁହଁରେ ଘରର ଭିତରେ ଚଳୁଥିଲା କଲେ । ତା'ପରେ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ପୁଣି ପଚାରିଲା—ଆଉ ତୁମେ ସମୟକୁ କଟେଇଲ କିଭଳି ? ଏଠି ମୋର ଆମୋଦ-ପ୍ରମୋଦ କଣ, ସେ କଥା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି—ମୁଁ କଣ କରିବି, ମୁଁ ବଲ୍ ନାଚକୁ ଯାଇନି, ଥିଏଟର ବି ଦେଖିନି ।

ମୋର ମନେହୁଏ, ତୁମର ସ୍ବାମୀକୁ ଦେଖୁ ତୁମେ ବିଶେଷ କୌଣସି ଖୁସି ହେଇ ପାରୁନ... । ଆଡ଼ ଆଖିରେ ଜିନୋଭିଇ ଅନାଇ ରହିଲ । ଏଇଥର ଅବତରଣିକାର ପାଦ ଧରିଛି ।

ତୁମ ଆମ ଭିତରେ ଦି'ଦିନ ତଳେ ବା'ଘର ହେଇନି ଯେ ଦେଖା ହେଲ ମାତ୍ରେ ଯେମ ପାଗିଲୀ ହେଇଯିବି । ଘରର କାମଦାମ—ବେପାର...ଘରବାଡ଼ି ସବୁ କଥା ବୁଝୁ ବୁଝୁ ମୋ ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟା ଖଣ୍ଡିଆ ହେଇଗଲଣି...ଆଉ ସେଇଟା ତୁମରି ଭଲ ପାଇଁ...କେମିତି ଯେ ଆଶା କରୁଛ ଯେ ତୁମକୁ ଦେଖୁଲ ମାତ୍ରେ ମୁଁ ଆନନ୍ଦରେ ଫାଟି ପଡ଼ିବି ?

କାତେରାନା ନିଆଁ ଆସିଟାକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ପଦାକୁ ଗଲ ଆଉ ନଜର ମାରିନେଲ ସେରଗେଇ ଆଡ଼େ । ଜାମାରେ ଟାଣିଦେଇ କହିଲ—ହାଇ ମାରିବା ବନ୍ଦ୍ କର । ଆଖି ଦୁଇଟା ଖୋଲ ରଖୁଥା ।

ଶ୍ରୀକ୍ଷର ପାଣି କଉଆଡ଼େ କେତେ ପରିମାଣରେ ଯିବ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେରଗେଇର ସ୍ବସ୍ଥ ଧାରଣା କରିପାରୁ ନଥିଲ, ତଥାପି ସଜାଗ ରହିଲ ।

କାତେରାନା ଫେରି ଆସିଲ । ଦେଖୁଲ, ଜିନୋଭିଇ ଖଟ ଉପରେ ଆସେଇ ପଡ଼ି ମୁଣ୍ଡ ଉପର ତକ୍ତା ଖୁଲ ପାଖରେ ଘଡ଼ିଟାକୁ ଟାଙ୍ଗୁଛନ୍ତି । ହଠାତ୍ ସେ ପରୁରିଲ, ଟିକିଏ ବକାବକା ଭାବରେ—ଆଜ୍ଞା, ତୁମେ ତ ଏକବାରେ ଏକାଥିଲ ତେବେ ଏତା କିଭଳି ହେଲ ଯେ, ତୁମେ ଜୋଡ଼ା ବିଛଣା ସଜେଇଛ ?

ତା' ଆଡ଼କୁ ଶାନ୍ତ ଭାବରେ ଅନେଇ ଉତ୍ତର ଦେଲ—ଲାଜିକି ? ମୁଁ ତ ସବୁବେଳେ ତୁମ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିଲି ।

କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛି, ଏଥିପାଇଁ । ଆଜ୍ଞା, ଏଇଆଡ଼େ ଦେଖ—ଏହା କହିସାରି ବିଛଣା ଗୁଦର ଭିତରୁ ଗୋଟେ ଉଲ୍ ବୁଣା କମରପେଟି ବାହାର କରି ଦେଖାଇଲ...ଅସଲରେ ସେଟା ସେରଗେଇର ।

କାତେରାନା ସାମାନ୍ୟତମ ଦ୍ବିଧା ନକରି କହିଲ—ମୁଁ ସେଟା ବଗିରୁରୁ ପାଇଥିଲି, ତାକୁ ମୋ ସ୍ବାର୍ତ୍ତ ଦାସିବା କାମରେ ଲଗେଇଛି ।

ସତେ ! ଗୋଟେ ବଦଖଦ ଗଳାରେ ଜିନୋଭିଇ କହିଲେ—ତୁମର ଏଇଟ ସ୍ବାର୍ତ୍ତ, ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୁଁ ଆଉ ଦୁଇ ଗୁରିଟା କଥା ଜାଣି ପାରିଛି ଠିକ୍, କଣ ଶୁଣିଛ ?

ଓ ! ତୁମର ସବୁ ପୁଣ୍ୟ କର୍ମ !

ସେମିତି କିଛି ହେଇନି !

ଆଜ୍ଞା...ଆଜ୍ଞା ! ପରେ ସେସବୁ କଥାହେବା...ପରେ ଦେଖିବା...ଏହାକହି ଖାଲି ପିଆଇଟାକୁ ତା ସ୍ତ୍ରୀ ଆଡ଼କୁ ଛୁଟିଦେଲା ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ଏକଥା ଉପରେ କିଛି ଉତ୍ତର ଦେଲା ନାହିଁ ।

ଅନେକ ସମୟ ତୁମ୍ଭ ରହିଲ ପରେ ଜିନୋଭିଆ ଛୁରୁଟେକି ସ୍ତ୍ରୀ ଆଡ଼କୁ ଥିନାଇ କହିଲେ, ତୁମର ସମସ୍ତ କାର୍ତ୍ତିକଳାପକୁ ମୁଁ ପ୍ରଶଂସା ଦିବାଲେକରୁ ଟାଣି ବାହାର କରିବି, ବୁଝିଲ ?

କାତେଶ୍ୱରୀ ଉତ୍ତର ଦେଲା—ତରରେ ଯେଉଁମାନେ ମୂଷା ଗାତ ଖୋଜନ୍ତି ମୁଁ ସେ ଦଳର ରୁହୁଁ ।

କଣ କହିଲ ? କଣ କହିଲ ? ଜିନୋଭିଆ ଚଡ଼ା ଗଳାରେ ପରୁରିଲେ ।

ଯାଅ ଯାଅ—ସେସବୁ...ମୁଁ ମୋ ଫେରିବାଲା ପସର ମେଲେଇ ନାହିଁ । ସତରେ ! ସାବଧାନ ! ଟିକିଏ ସାବଧାନ ହୁଅ...ଖୁବ୍ ବେଶି ବକର ବକର ଶିଖୁ ଯାଇଛ ଯା ଭିତରେ— ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ଏଥର ଜୋର୍ରେ କହିଲା—ବକର ବକର କଲେ ଯଦି ମୋ ପ୍ରାଣକୁ ଭଲ ଲାଗେ, ତା ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ମହା ମୂଲ୍ୟବାନ କାରଣ ଅଛି କି ?

ଦେଖ, ଏଣିକି ନିଜ ଉପରେ ନଜର ରଖ ।

ମୋ ନିଜ ଉପରେ ନଜର ରଖିଲା ଭଳି କିଛି ନାହିଁ । କିଏ ଲମ୍ବା ଜିଉ ହଲେଇ ତୁମକୁ ଯା-ତା କହିଦେଲା, ସେଥିପାଇଁ ବସେଇ ବସେଇ ହରେଇ ରକମ ଗାଳିଗୁଳା ଶୁଣିବାକୁ ହେବ ନା କଣ ? ଏତାତ ନୂଆ ତାମଶା ଦେଖୁଛି ?

ଲମ୍ବା ଜିଉ ହଉ ବା ନ ହେଉ, ତୁମ ଜଳାଜଳି କଥା ଏଠିକାର ବିଷୟ ଲେକ ଜାଣିଛନ୍ତି ।

ସତକୁ ସତ ଏଥର ଗଣିଯାଇ ପାଟିକଲା—କି ଜଳାଜଳି ?

ମୁଁ ଜାଣିଛି କେଉଁଟା ?

ସେଇଯା ନା' କଣ ? ଯଦି ଜାଣିଛ, ଖୋଲାଖୋଲି କହି ଦେଉନା—
ଜିନୋଉଇ କୌଣସି ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ ଖାଲି ପିଆଲାଟାକୁ ସ୍ତ୍ରୀ ଆଡ଼କୁ
ପକେଇ ଦେଲା ।

ସାମାକୁ ଖେଞ୍ଚିଲା ଭଳି ଗୋଟେ ଗୁମଚକୁ ତା ସାମା ଆଡ଼କୁ ଖଟାଂକରି
ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ ଘୃଣାରେ କହିଲା—ଅସଲ କଥା କହିବାର କିଛି ନାହିଁ । ଯଦି
କହିବାର ଅଛି, କହିଦିଅ, କାହାଠୁ କଣ ଶୁଣିଛ କିଏ ସେଇ ପ୍ରେମିକ ଯାହାକୁ
ତୁମଠାରୁ ତାକୁ ବେଶି ପସନ୍ଦ କରୁଛି ?

ଜାଣିବ, ସବୁ ଜାଣିବ—ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ କାହିଁକି ?

କହୁନ, କୁକୁର ଭଳି ଘେଉ ଘେଉ ହେଇ ସେରଗେଇ ନାଁରେ କହିଛି,
ସେଇଯା ନା ଆଉ କିଛି ?

ମୁଁ ସବୁ ବାହାର କରିବି...ବାଃ, ଦେଖୁଛି, ତୁମ ଉପରେ ମୋର ଯେଉଁ
ଅଧିକାର ଥିଲା ତାକୁ କେହି କାଡ଼ି ନେଇଛି...ତୁମେ ନିଜ କଥା ସବୁ ନିଜେ କହିବ—
ସବୁ କହିବ—।

ଦାନ୍ତ କିଡ଼ିମିଡ଼ି କରି ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା—ହୁଁଃ...ମୋତେ ଖୁବ୍ ଅସହ୍ୟ
ଲାଗୁଛି...ଏହା କହି ପଦାକୁ ପଳାଇଲା । କେତେ ସମୟ ପରେ ସେରଗେଇକୁ ସାଙ୍ଗରେ
ଧରି ପହଞ୍ଚି କହିଲା—ଏଇ ତ, ଏଇଠି ସେ । ତାକୁ—ମୋତେ କଣ ପରୁରବାର
ପରୁର—ଯଦି ଏତେ କଥା ତୁମକୁ ଜଣାଅଛି ।

ଅସଲରେ ଜିନୋଉଇର ମୁଣ୍ଡ ଗୋଳମାଳିଆ ହୋଇଗଲାଣି । ସେ ପ୍ରଥମେ
ସେରଗେଇ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲେ । ତାପରେ ତା ସ୍ତ୍ରୀ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ, ଭବିଷ୍ୟ
କେଉଁଠୁ ଆରମ୍ଭ ପୁଣି କେଉଁଠି କଥାଟା ସରିବ, ଅନୁମାନ କରିପାରିଲେନି ।

ଏଇଠି ତୁ କଣ କରୁଛ ?

ବେହିୟା ଭଳି କାତେଶ୍ୱରୀ ଉତ୍ତର ଦେଲା—ତୁମେ ଯା ସବୁ ଖୁବ୍ ଭଲ କି
ଜାଣିଛ ସେଗୁଡ଼ାକ ପଚାରୁନ ? ତୁମେ ଭବିଷ୍ୟ ମୋତେ ମାରିବା ଭୟ ଦେଖାଇବ...
ସେଟା ଜମ୍ମା ହେଇ ପାରିବନି...ତୁମ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଜାଣିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଛାରି କରି
ସାରିଛି...।

ଜିନୋଉଇ ସେରଗେଇ ଆଡ଼କୁ ପାଟିକଲା—କଣ କରୁଛ, ଯା' ଏଠୁ ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ତାକୁ କହିଲା—ବେଶ୍...ଆଉ କିଛି ?

ଝଟ୍‌ପଟ୍ କବାଟ ଉଲକି ଦନ୍ତକରି ଗୁବିଟା ପାଖରେ ରଖିଲ । ତାପରେ ତିଲ ବୁରଜ ସର୍ବସ୍ୱ ବିକ୍ରିଶାଳରେ ଗଡ଼ି ପଡ଼ିଲା । ସେରଗେଇକୁ ଡାକି କହିଲା—ଏଇଠି ଆସି ବସ... ।

ସେରଗେଇ ମଥା ଝାଙ୍କି ନେଇ ସାହସୀ ଭଳି ମାଲିକାଣୀ ପାଖରେ ଯାଇ ବସି ପଡ଼ିଲା ।

ହେ ଭଗବାନ ! ହେ ପ୍ରଭୁ ! ଏସବୁ କଣ ହଉଛି ? ଆରେ କଣ କରୁଛୁ କାଫେର—ଜିନୋତିଇର ମୁହଁ ବାଇଗଣୀ ରଙ୍ଗ ଭଳି ଦିଶିଲା ତାପରେ ଆରମ୍ଭ-ତେୟାରରୁ ଉଠି ଛିଡ଼ାହେଲେ ।

ସତରେ ? ତୁମର ପସନ୍ଦ ହେଉଛି ? ଥରେ ଅନେଇ ଦେଖୁନିଅ...ଭଲକି ଦେଖୁ ନିଅ...ବାଜପକ୍ଷୀ ଭଳି ତା ସ୍ୱନ୍ଦର ଆଖି ଦୁଇଟିକୁ । କାତେଶ୍ୱରୀ କହିସାରି ଖୁବ୍ ଜୋର୍ରେ ହସି ଉଠିଲା ଏବଂ ସ୍ୱାମୀ ସାମ୍ନାରେ ସେରଗେଇକୁ ଚାକୁଡ଼ିଧରି ତୁମ୍ବନ ଦେଲା ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଠାସ୍ କରି ଗାଲରେ ଗୋଟେ ଗପୁଡ଼ା ମାରି ଜିନୋତିଇ କୁଦାମାରିଲା ଭଳି ବାଲକୋନି ଝରକା ବାଟେ ବାହାରକୁ ପଳାଇଲେ ।

ଆହା ! ତା'ହେଲେ ଏଇ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲା ! ବେଶ୍ ବନ୍ଧୁ ! ତୁମକୁ ଅନେକ ଧନ୍ୟବାଦ ! କେବଳ ଏତକ ପାଇଁ ମୁଁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି—ବଡ଼ପାଟିରେ କହିଲା କାତେଶ୍ୱରୀ । ବେଶ୍—ବେଶ୍ ତାହେଲେ ଦେଖାଯାଉଛି ମୋ ମର୍ଜିରେ ସବୁ କିଛି ହେବ, ତୁମ ମର୍ଜି ଆଉ ଚଳିବନି ।

ଗୋଟେ ଧକ୍କା ସେରଗେଇକୁ ଦେଇ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ବେଗରେ ସ୍ୱାମୀ ପିନ୍ଧୁ କରି ବାଲକୋନି ଝରକା ବାଟେ ପଲେଇବା ପୂର୍ବରୁ ମାଡ଼ିବସିଲା କାତେଶ୍ୱରୀ । କାତେଶ୍ୱରୀ ତା ଗଳାକୁ ଟିପି ଗୁଡ଼ିଦେଲା ବେଳେ ଜିନୋତିଇ ତଳେ କଣ୍ଠି ପଡ଼ିଲାକୁ ମୁଣ୍ଡଟା ପିଟି ହେଇଗଲା ଜୋର୍ରେ ।

ମାଟି ଉପରେ ସଜୋରେ ପଡ଼ିଲାକ୍ଷଣି ଜିନୋତିଇ ବୁଝିନେଲେ ତାଙ୍କର ଆଉ କିଛି କରିବାର ନାହିଁ । ଆର୍ତ୍ତନାଦ କଲେବି, କାହା କାନରେ ପଡ଼ିବ

ନାହିଁ । ନାରଦ ରହି ସୀ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ରହିଲେ । ସେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଥିଲା ଜିଜ୍ଞାସା,
ଅଭିସମ୍ପାଦ ଆଉ ଗନ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରଣା ।

କାତେଶ୍ୱରୀ କିନ୍ତୁ ନିଜର ସମସ୍ତ ବଳଖଟେଇ ମାଡ଼ିବସିଲା ଜିନୋଡ଼ିଲକୁ ।
ଜିନୋଡ଼ିଲ ଆତ୍ମରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଆଦୌ ଚେଷ୍ଟା କଲ ନାହିଁ ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ସେରଗେଇକୁ କହିଲା—ଜୋରରେ ଧର ଯାକୁ । ସେରଗେଇ
ନାହିଁ ପଡ଼ିଲା ବେଳେ ତା କାନରେ ଫିସ୍‌ଫିସ୍ କହିଲା ପରେ ସେ ତା ମୁନିବ ଉପରେ
ବସି ତାର ଦୁଇଆଖି ଦେଇ ଦୁଇ ହାତକୁ ଗୁପିଧରିଲା । ଜିନୋଡ଼ିଲ ପ୍ରତି ଆକ୍ରମଣ
କରିବାକୁ ଗୋଟେ ଧକ୍କା ଦେବା ଫଳରେ ସେରଗେଇ ପଛକୁ ଘୁଞ୍ଚିଗଲା । କିନ୍ତୁ
ତା ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ହିଂସ୍ର ପଶୁ ଭଳି ସେରଗେଇ ଓ କାତେଶ୍ୱରୀ ମହମବତା-
ଦାନାର ଓଜନିଆ ପଟେ ଗୋଟେ ଶକ୍ତ ପାହାର ମାରିଦେଲା ଋକ୍ତ କୁହୁବୁହୁ ହେଇ
ନିଥର ହେଇଗଲା ଜିନୋଡ଼ିଲ ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ସାମୀ ଛୁଟି ଉପରେ କାନ କିଛି ସମୟ ରଖିଲା ବେଳେ
ଏତିକି ଶୁଣିଲା—ମୋର ଅନ୍ତିମ ଇଚ୍ଛା...ତୁମେ ଯେଉଁକିମ ଅଛି ସେଇଭଳି ବେଶ୍
ବୁହ...ତ-ଳି-ବ । ପାଞ୍ଚମିନିଟ୍ ଖଣ୍ଡ ପରେ କାତେଶ୍ୱରୀ ଛିଡ଼ା ହେଇପଡ଼ି କହିଲା—
ବାସ୍...ତାର ଯାହା ପ୍ରାପ୍ୟ, ସେ ତା ପାଇ ସାରିଛି ।

ସେରଗେଇ ଉଠି ଛିଡ଼ା ହେଲା । ଜିନୋଡ଼ିଲ ଖତମ୍ ହେଇଗଲା...ତଟାଣ
ଉପରେ କେତେ ବୁଝା ରକ୍ତ ଜମାଟ ବାନ୍ଧି ସାରିଥିଲା ସେତେବେଳକୁ ।

ସେରଗେଇ ତାକୁ ମଦଭଣ୍ଡରେ ଟେକି ଟେକି ନେଇଗଲା ସେଇ ଗୋଦାମ
ଘରକୁ ଯେଉଁଠି ମାତ୍ର କିଛିଦିନ ପୂର୍ବେ ବରିଷ୍ଠ ଡିମୋଡେଇର୍ ସେରଗେଇକୁ
ତାଲବନ୍ଦ କରି ରଖୁଥିଲା । ତାପରେ କାତେଶ୍ୱରୀର ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲା ।

ଇତି ମଧ୍ୟରେ କାତେଶ୍ୱରୀ ହାତର ଦସ୍ତାନା ଆଉ ସ୍ନାତ୍ କାଢ଼ି ପକେଇ
ସାବୁନରେ ସଫା କରି ସାରି ଗୋଟେ ଛିଣ୍ଡା କନାରେ ଘରତଟାଣଟାକୁ ସଫା କରି
ସାରିଥିଲା । ଯେଉଁଠି ରକ୍ତ ଦାଗ ଲାଗିଥିଲା ତାକୁ ଅତି କଷ୍ଟରେ ସଫାକରିଦେଲା ।
ଆଉ ଉପରେ ବିଷମିଶା ଯେଉଁ ପାଣି ଫୁଟୁଥିଲା, ସେଥିରେ ଗୁ ବନେଇକି
ଜିନୋଡ଼ିଲକୁ ପିଇବାକୁ ଦେଇଥିଲା । ଓ ସେ ଗୁ' ତା'ର ସାମୀକୁ କିଛି ସମୟ ପାଉଁ
ଉତ୍ତେଜିତ କରି ଦେଇଥିଲା, ସେ ପାଣି ସେ ପୟାନ୍ତ ଥଣ୍ଡା ହେଇଯାଇନି ।

ଆଉ ସହିତ କସ୍...ଛିଣ୍ଡାକନା ଉଠେଇ ଦରଜା ଆଡ଼କୁ ଯାଉ ଯାଉ
କାତେଶ୍ୱରୀ ସେରଗେଇକୁ କହିଲା—ଆସ, ଆଲୁଅ ମୋତେ ଦେଖାଅ । ଦରଜା

ପାଖରେ ସେରଗେଇ ହେଲକ୍ଷଣି କାତେଶ୍ୱରୀ କହିଲେ—ଆଲୁଅଟାକୁ ତଳେଇ ଧର । କାତେଶ୍ୱରୀ ସେଇ ଆଲୁଅ କରିଆରେ ଘରର ଚଟାଣଠାରୁ ତଳମହଲ ଗୋଦାମ ଘର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚଳନ୍ତ କରି ନିରୀକ୍ଷା କରିନେଲେ, କଉଁ ରକ୍ତ ଫଳ ଦାଗ ପଡ଼ିଛି କି ନାହିଁ । ଦୁଇଟି ଜାଗାରେ ରକ୍ତଦାଗ ଲାଗିଥିଲା । ଭିଜା କପଡ଼ାରେ ସେଗୁଡ଼ାକୁ ଘଷି ଦାଗତକ ଲେପ କରିଦେଲା ।

ଏଇଥର ଠିକ୍ ହେଇଛି……ଯେମିତି କର୍ମ ସେମିତି ଫଳ……ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀ ପକ୍ଷରେ ଏରକମ ଶୁଦ୍ଧତର ଭଳି ଲାଗିରହିଲେ……ଫଳ ଭେଟିବନି ତ ଆଉ କଣ । କହୁ କହୁ ଗୋଦାମ ଘର ଆଡ଼େ ଅନାଇଲା ।

ସେରଗେଇ ବହୁ କଷ୍ଟରେ କହି ପକେଇଲା—ସବୁ କିଛି ଖତମ୍ ହେଇଗଲା ! ନିଜ ଗଳା ଆବାଜ ଶୁଣି ସେ ଶହରୀ ଉଠିଲା ।

ଶୋଇବା ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲା ବେଳକୁ ସବୁ ଗୋଲପୀ ଧାର ଭଳି ପୂର୍ବାକାଶ ଛିଣ୍ଡେଇ ପ୍ରଥମ ଉଷା ଉଦୟ ହେଉଥିଲା—ଫୁଲ ଜଳା ଆପେଲ ଗଛ ଉପରେ……ଦିଆଲର ଉଚ୍ଚା ବେଡ଼ା ଭିତର ଦେଇ କାତେଶ୍ୱରୀର ଶୋଇବା ଘର ଭିତରକୁ ସକାଳ ପଶି ଆସିଲା ।

ଘର ବାହାରେ ଦାଣ୍ଡବାଟେ ବୁଡ଼ା କିରଣୀ କାନ୍ଧ ଉପରେ ମେଣ୍ଟା ଲେମ୍ବର କୋଟଟା ଚଢ଼େଇ ହାଇ ମାରି ମାରି, ଡାହାଣ ହାତର ତିନି ଆଙ୍ଗୁଳି ଦେଇ ଦେହରେ ଥିବା ଛୁଣର ପ୍ରତୀକ ଆଙ୍ଗୁ ଆଙ୍ଗୁ ବୁଡ଼ା ଗୁଲିଛି ରେଷେଇ ଘର ଆଡ଼େ ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ସାବଧାନ ସହ ଝଙ୍କାର ଫିତାଲଗା ଦରଜାଟାକୁ ବନ୍ଦକରି ସେରଗେଇକୁ ପୁଞ୍ଜାନୁପୁଞ୍ଜ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲା ଯେମିତି ସେ ତା ଗୁଡି ଭିତରେ ଥିବା ଆତ୍ମସନ୍ତତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖି ନେଇ ତାକୁ ଚିହ୍ନିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲା ।

ସେରଗେଇ କାନ୍ଧ ଉପରେ ହାତ ରଖି କହିଲା, କି ଗୋ ! ଏବେଠାରୁ ତୁମେ ତ ସୌଦାଗରରୁ ଜଣେ ହୋଇଗଲା ।

ଉତ୍ତରରେ ସେରଗେଇ ଗୋଟିଏ ବି ଶବ୍ଦ କଲନାହିଁ । ତା ଓଠ ଦୁଇଟି ଅଛୁଥିଲା । କଣ ଯେ କଷ୍ଟ ତା ଦେହସାର କମ୍ପେଇ ଦେଉଥିଲା । ଆଉ କାତେଶ୍ୱରୀର କିଛି ହେଇନି, କେବଳ ତାର ଓଠ ଦୁଇଟିରେ କିଛି କିଛି ଶୀତ ବୋଧ ହେଉଥିଲା ।

ଲୁହାର ବାଡ଼ି ଆଉ ଓଜନିଆ ଶାବଳ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଫଳରେ ଦିନେ ଦୁଇଦିନ ଭିତରେ ସେରଗେଇର ହାତରେ ମୋଟା ମୋଟା ଫୋଟକା ଦେଖାଦେଲା,

ଏସିରେ ଯାଏ ଆସେ ନାହିଁ—ଜିନୋଭିଲ ବରିସିର୍ କୁ ଏମିତି ପରିପାଟୀ ସହ ତଳମହଲ ଗୋଦାମ ଘରେ ପୋତି ଦିଆଗଲା ଯେ, ତାର ବିଧବା କିମ୍ବା ବିଧବାର ସ୍ତେମିକର ସାହାଯ୍ୟ ଛଡ଼ା ଶେଷ ବିରୁଦ୍ଧ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ତାକୁ ଖୋଜି ପାଇବେନି ।

ସେରଗେଲ ଲଲ ରଙ୍ଗର ଗୋଟେ ସ୍ୱାର୍ଥ ଦେହରେ ପକେଇ କାରବାର କରେ । ଏହା ଭିତରେ ସେରଗେଲର ଗଳାରେ ବରିସ୍ ଇ ଯେଉଁ ଦାନ୍ତ ବସେଇ ଦେଇଥିଲା ସେ ଦାନ୍ତ ଶୁଖିବା ଆଗରୁ କାତେଶ୍ୱରୀ ସ୍ୱାମୀର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଆଶଙ୍କାଭର କନ୍ଦନାଜନ୍ଦନା ଦିଷ୍ଟ ହେଇ ଉଠିଥିଲା । ବରିସ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତଙ୍କଠୁ ବେଶି କଥା କହେ ସେରଗେଲ ନିଜେ । ଓପରଓଳା ଦିନେ ଦିନେ କୌଣସି ଦିନ ପିଲଙ୍କ ସହିତ ବେଞ୍ଚରେ ବସି କହି ପକାଏ । ସତରେ, କହିଲ ଭଲ, ଆମ ମାଲିକ ଫେରିଲେନି କାହିଁକି ? ସେମାନେ ଅବାକ୍ ହୋଇ ଭବନ୍ତି ବ୍ୟାପାରଟା କଣ ।

ଦିନେ ମିଲୁ ଖବର ଆସିଲା, ଅନେକ ଦିନ ହେଲା ମାଲିକ ଘୋଡ଼ା ଗାଡ଼ି ଭଡ଼ା କରି ଘର ଆଡ଼କୁ ଆସିଥିଲେ । ଯେଉଁ କୋଚମ୍ୟାନ ଗାଡ଼ିଟା ଚଳାଉଥିଲା ସେ କହିଲା, ଜିନୋଭିଲକୁ କେମିତି ଯେପରି ଅସ୍ତ୍ରକୃତିସ୍ତ୍ର ବୋଲି ମନେ ହେଉଥିଲା ଏବଂ କେମିତି ଟିକେ ବେଖାପ ଭାବେ ତାକୁ ବିଦାୟ ଦେଇ ସହରର ମଠ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ସେ ତା କପଡ଼ା ବ୍ୟାଗ୍‌ଟିକୁ ହାତକୁ ନେଇ ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲେଇ ଚାଲିଗଲା । ଏ କାହାଣୀ ଶୁଣି ସେମାନଙ୍କ ମନର ଧନ୍ଦା ଯେମିତି ବଢ଼ିଗଲା ।

ଜିନୋଭିଲ ବରିସିର୍ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହେଇଛନ୍ତି, ବାସ୍, ଏ ସ୍ୱପର୍କରେ ଆଉ କାହାର କିଛି କହିବାର ନାହିଁ । ତାକୁ ଖୋଜି ବାହାର କରିବାର ପାଇଁ ତେଷା ଓ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଆରମ୍ଭ ହେଲା କିନ୍ତୁ କିଛି ଜଣା ପଡ଼ିଲାନି—ସେ ଯେମିତି ପବନରେ ମିଶି ହାଉଆ ହେଇଗଲା ।

କୋଚମ୍ୟାନ ଗ୍ରେସ୍ତାର କର ହେଇଥିଲା, ତାଠୁ କେବଳ ଜଣାଗଲା ଯେ ଜିନୋଭିଲ ତାକୁ ମଠ ପାଖରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଏକା ଚାଲିଗଲା । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାପାରଟା ମୋଟେ ପରିଷ୍କାର ହେଲା ନାହିଁ । ଏଣେ ବିଧବା କାତେଶ୍ୱରୀ ସେରଗେଲ ସହିତ

ଶାନ୍ତରାତ୍ରେ ଦେପରୁଆ ଜୀବନ ଯାପନ କରି ଲଗିଲା । ମଝିରେ ମଝିରେ ଗୁଜବ ଉଠେ, ଜିନୋଭିଇକୁ ବେଳେବେଳେ ଏଠାରେ ଦେଖା ମିଳିଛି...ସେଠାରେ ଦେଖା ହେଇଛି—କିନ୍ତୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଆଉ ଘରକୁ ଫେରିଲାନି । କାତେରାମା ସମସ୍ତଙ୍କଠୁ ଭଲକରି ଜାଣିଛି, ଜିନୋଭିଇ ଆଉ କେବେ ବି ଫେରିବନି, ଫେରି ଆସି ପାରିବନି ।

ମାସେ ଗଲା, ଦି ମାସ ଗଲା, ତିନି ମାସ ଗଲା—କାତେରାମା ପେଟ ଭରି ହେବାକୁ ଲଗିଲା ଧୀରେ ଧୀରେ ।

ଦିନେ କହିଲା—ଏଥର ଆମ ଧନ ଦୌଳତ ନିରପଦ ହେଲା । ମୁଁ ତୁମକୁ ଗୋଟେ ବଂଶଧର ଦେବି । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସହରର କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଦରଖାସ୍ତ କରି ଜଣାଇଲା—ତାର ଏବଂ ତାର ବିଷୟ ସମ୍ପତ୍ତି—ଅମୁକ ତମୁକ୍ ଏବଂ ସେ ବୁଝି ପାରିଛି, ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ, ସେ ଅନ୍ତଃସତ୍ତ୍ୱ ।

ଇତିମଧ୍ୟରେ ଇସମାଇଲଫ୍ ପରିବାରର ବ୍ୟବସାୟ କାରବାର ଟିକିଏ ବି ଆଗେଇଲା ନାହିଁ । ତାକୁ ଯେମତି ସମସ୍ତ ଲେଣଦେଣ ଉପରେ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ଏବଂ ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ସର୍ବତ୍ର ଅବାଧ ଅଧିକାର ଦିଆଯାଇ ।

ଏତେବଡ଼ ଗୋଟେ କାରବାର କଣ ଉଚ୍ଚଳ ହେଇଯିବ—ଯେତେ କଳ୍ପନାଗତ ! କାତେରାମା ତା ସ୍ୱାମୀର ଆଇନସଙ୍ଗତ ସ୍ତ୍ରୀ, ମୋଟା ରକମର କିମ୍ବା ସନ୍ଦେହ ଜନକ ଦେଖା ନାହିଁ ସୁତରାଂ ସ୍ୱୟଂ ବୁଝାଗଲା ଦରଖାସ୍ତ ମଞ୍ଜୁର ହେବ ।

ମଞ୍ଜୁର ହେଲା ବି !

ଅତଏବ କାତେରାମା ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାକୁ ଲଗିଲା—ମହାରଣୀ ଭଳି । ସେରଗେଇକୁ ପୋଷାକ ସେଇଗେଇ ଫିଲିପିଟ୍, ନାମରେ ତକାଡକି କଲେ ।

ହଠାତ୍ ବିନା ମେଘରେ ବଜ୍ରାଘାତ ଭଳି ଲିଭେନ ସହର ମେୟରଙ୍କଠୁ ଏଇ ମର୍ମରେ ଟିପି ଆସିଲା ଯେ, ବରିଷ୍ଠ ଡିମୋକ୍ରେଟିକ୍ ଯେଉଁ ମୂଳଧନ ନେଇ ବେପାର କରୁଥିଲେ ସେତା ତାର ସ୍ୱପ୍ନର ନିଜସ୍ୱ ନୁହଁ, ତାର ଅଧିକାଂଶ ଧନ ଆସିଥିଲା ତାର ଗୋଟେ ନାବାଳକ ଭଣଜା ପାଖରୁ—ତାର ନାଁ ଜାଖାରଫ୍, ଲିଆମିନ୍, ଏବଂ ଆଇନତଃ ଗୋଟେ ଫଇସଲା ନ କରି କାରବାରତା ଏକା କାତେରାମା ହାତରେ ଗୁଡ଼ିଦେବା ଠିକ୍ ନୁହଁ ।

ନୋଟିସ୍ ଆସିଲା ପରଠୁ ମେଘର କାତେରୀନା ସହିତ ଆଲେତନା କଲେ ଏବଂ ତାପରେ ସପ୍ତାହ ଖଣ୍ଡ ଯାଇଛି କି ନାହିଁ ଲିଭେନ ଠାରୁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ଜଣେ ବାଙ୍ଗି ସ୍ ବୁଢ଼ୀ, ସାଙ୍ଗରେ ଗୋଟେ ଗ୍ରେଟ ପିଲ ।

ମହିଳାଜଣକ କହିଲେ, ମୁଁ ସ୍ୱର୍ଗତ ଦରିସ ତିମୋତେଜଭିତର ସମ୍ପର୍କରେ ଭଉଣୀ ହୁଏ ଆଉ ଏ ମୋର ପୁତୁରା ଫେବୋର ଲିୟାମିନ୍ ।

କାତେରୀନା ତାକୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଜଣାଇଲା ।

ଅଗଣାରୁ ଛିଡ଼ାହେଇ ସେରଗେଇ ତାଙ୍କ ଆଗମନ ଓ ନବାରତଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଜାପନ ଦେଖୁ ତାର ମୁହଁ ସାଦା ପଡ଼ିଗଲା ।

କାତେରୀନା ତାକୁ ପଚାରିଲା—ତୁମର କଣ ହେଲାକି ?

କିଛି ନୁହଁ । ମୋର ମନେ ହେଲା ଏଇ ଲିଭେନ ଗୋଷ୍ଠୀ ଯୋଗୁ ବାଜି ହାରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ସେଦିନ ଗତିରେ ଆଖିକୁ ଘେରି ବସିଥିଲା ବେଳେ ସେରଗେଇ ପଚାରିଲା—
ତା’ହେଲେ ଆମେ ଏଥର କଣ କରିବା । ସବୁଟା ଭସ୍ମ ହେଲାଭଳି ଲାଗୁଛି ।

ଭସ୍ମ, କାହିଁକି ?

ନୁହଁତ ଆଉ କଣ ? ଏଇନେ ସବୁକିଛି ଭଗବତ୍ସର ହେଇଯିବ । ଆମ ଭଗରେ ଯାହା ପଡ଼ିବ ସେଥିରେ ଆମେ ଚଳିବା କିପରି ?

କାହିଁକି ? ତୁମର କଣ ଭୟ ହେଉଛି, ତୁମେ ଯଥେଷ୍ଟ ପାଇବନି ?

ମୁଁ ନିଜ ହିସାବ କଥା ଭୁଲୁନି । ସନ୍ଦେହ ହେଉଛି, ଆମେ ଆଉ ଖୁସୀ ହେଇ ପାରିବାନି ।

ଏ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ତୁମ ମନକୁ କାହିଁକି ଆସିଲା, ଶୁଣେ ? ଆମେ ଖୁସି ହେଇ ପାରିବୁନି କାହିଁକି ?

ସେରଗେଇ ଉତ୍ତର ଦେଲା, ତାର କାରଣ, ତୁମ ପ୍ରତି ମୋର ଯେଉଁ ପ୍ରେମ, ସେ ପ୍ରେମ ଗୁଡ଼େଁ ତୁମକୁ ସମାଜର ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନରେ ବସେଇ ଦେଖିବାକୁ... ଆଗେ ଯେଭଳି ନଗନ୍ୟ ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଥିଲେ, ସେ ରକମ ନୁହେଁ । ମୋର ମନେ ହେଉଛି ଆମଦାନୀ କମି ଯିବାକୁ ଖରଚ ବାରତରେ ଟଣାଟଣିପଡ଼ିବ ।

ସେଥିରେ ଆମ ଜୀବନରେ ତ କୌଣସି ଫେରଫେର ହେବନି— ।
 ଠିକ୍ ସେଇ କଥା ତ ହଉଛି । ତୁମ ପାଖରେ ସବୁ ପସନ୍ଦସଲ ମନେ ହେଇପାରେ ।
 ମୋ ପାଖରେ ତାହା ମନେ ହେଉନି । ତା ଉପରେ, ସମସ୍ତ କଥାଟା ଘଟିବ ଯେତେ
 ସବୁ ହିଂସୁକୁଟିଆ ଚ୍ଛେଦଲେକଙ୍କ ଆଖି ଆଗରେ—ତାକୁ ଦେଖି ମୋର କଣ
 ହେବ । ତୁମର ଇଚ୍ଛା ଯାହା କରିପାର କିନ୍ତୁ ମୋର ହୃଦ୍ ଧାରଣା ଏ ପରିସ୍ଥିତିରେ
 ମୁଁ କଦାପି ଖୁସିହେଇ ପାରିବିନି ।

ଏଇ ଫେଦୋର ଲିଥାମିନ ପିଲଟା ପାଇଁ ତାର ସବୁ ସର୍ବନାଶ ।
 ସେରଗେଇ ଆଶା କରିଥିଲ କାତେରିନାକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସମ୍ମାନରେ ଦସାଇବା ପାଇଁ
 ସେ ଆଶା ପୂରଣର ସମ୍ଭାବନାରୁ ସେ ବଞ୍ଚିତ ହେଇଗଲା ।

ଅସଲ କଥା, ସାମା ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନର ନ'ମାସ ଭିତରେ ଯଦି କାତେରିନା
 ପ୍ରସବ କରେ ତେବେ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକାଣୀ ସେ । ତା'ହେଲେ ତାଙ୍କର ପୁଅର
 ପରିସାମୀ ବଢ଼ିଯିବ । କିନ୍ତୁ ମଝିରେ ଏଇ ଫେଦୋର ଟୋକାଟା ଉଡ଼ିଆସି ସବୁ
 ସର୍ବନାଶ କରିଦେଲା ବୋଲି ସେରଗେଇର ବନ୍ଧ ଧାରଣା ।

...ଅକସ୍ମାତ୍ ସେରଗେଇ ଫେଦୋର ଲିଆମିନ୍ ଏବଂ ତାର ମାଲିକାନା
 ସବୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ ଆଲେତନା ବନ୍ଦ କରିଦେଲା ।

ଫେଦୋରର ଚିନ୍ତା କାତେରିନାକୁ ଯେମିତି ଗ୍ରାସ କରି ବସିଲା । ଦୁଃଖିକା
 ଆଶଙ୍କା ତାକୁ ଏମିତି ମୋହାଛନ୍ନ କରିଦେଲା ଯେ, ସେ ସେଇ ଜାଲ ଭିତରୁ
 ବାହାରି ପାରିଲାନି । ଏମିତି କି ସେରଗେଇକୁ ଆଦର ପୁତ୍ରାଗ କରିବାକୁ ରୁଚି
 ରହିଲାନି ।

ସବୁବେଳେ ଗୋଟିଏ ଚିନ୍ତା, କଉଠୁ ଗୋଟେ ପିଲ ଆସି ଜୁଟିଲା,
 ସେବେଠୁ ତାର ସର୍ବସ୍ୱ ଲୁଟ୍ ହେଇଗଲା ସତେ !

ବାହାରେ ପ୍ରଥମ ଶୀତର ଆମେଜ ଲାଗିଛି । ଜିନୋଭିଇ ବରିସିଟ୍‌ର
 କୌଣସି ଝବର କଉଆଡୁ ଆସିଲା ନାହିଁ—ଆଉ କାତେରିନା ଧୀରେ ଧୀରେ
 ମୋଟେଇ ଯାଉଥିଲା । ସବୁବେଳେ ଗୋଟେ ଦୁଃଖିକା ।

ଆଉ ସହର ସାରା ନାନା କଥା, ଏଟା କିପରି ହେଲା...ସେଟା କିପରି ହେଲା । ତାକୁ ନେଇ ସକାଳୁ ସନ୍ଧ୍ୟା କଳ୍ପନାକଳ୍ପନା ଗୁଜବ ଗୁଲି ନେଇ ମାଟି ଉଠୁଥିଲା । ଯେମିତି କାତେରୀନାଟା ଦାଝ ଥିଲା...ଆଉ ଦିନକୁ ଦିନ ପୋଇ ଦଣ୍ଡା ଭଳି ଶୁଖି ଯାଉଥିଲା...ଏଇନେ ହଠାତ୍ ସବୁ ଓଲଟି ଯିବାର ଲକ୍ଷଣ ଦିଶିଲାଣି ।

ସମ୍ପର୍କ ମାଲିକ ଲିଆମିନ୍ ଠେକୁଆ ଚମଡ଼ାର ହାଲୁକା କୋର୍ଟା ପିନ୍ଧି ଘରବାଡ଼ି ଖେଳାଖେଳି କରୁଥିବ ନଚେତ୍ ଗ୍ରେଟ୍ ଗ୍ରେଟ୍ ଗାତରୁ ବରଫ ଖେଉଁ ଖେଉଁ ଭଙ୍ଗି ପକଉଥିବ ।

ରହଣୀ ଆକ୍ସିନିଆ ଅଗଣା ଉପର ଦେଇ ତା ପଛେ ପଛେ ପାଟି କରୁଛି—ଏ କଣ ହଉଛି ଫେବୋର ଇରନାତିଟ୍ ? ଖାନଦାନ ସୌଦାଗରର ପୁଅ ତୁମେ—ଏମିତି କଣ କରନ୍ତି ? ଗାତର କାଦୁଅ ପାଣିରେ ଖେଳା ଖେଳି କଣ ଶେଠ ପିଲଙ୍କୁ ସାଜେ ?

କାତେରୀନା ଆଉ ତାର ବଳଭର ସବୁ କିଛି ଓଲଟ ପାଲଟ କରି ସମ୍ପର୍କର ଭଗିଦାର ନିରାହ ପିଲଟି ଘରସାରା—ଖଣ୍ଡମଣ୍ଡଳ ସାରା ନାଟିକୁଦି ଫଟେଇ ଦେଉଛି... ନଚେତ୍ ଦିଦିମା ପାଖରେ ଶୋଇ ରହେ ।

ଅତିବେଶି ଖେଳାଖେଳି ପାଣି କାଦୁଅ ହେବା ଯୋଗୁ ଲିଆମିନ୍‌କୁ ଜଳ ବସନ୍ତ ହେଲା । ତା ସହିତ ଛୁଟିରେ ବଥା । ବିଚର ବାଧା ହୋଇ ଶୋଇ ରହିଲା । ଜଡ଼ିବୁଟି ଦେଇ ଚିକିତ୍ସା କରାହେଲା, ଶେଷକୁ ଡାକ୍ତର ଡାକିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଔଷଧ କେତେବେଳେ ଦିଦିମା ଖୁଆଏ, ନଚେତ୍ କାତେରୀନା ।

ଦିଦିମା କାତେରୀନାକୁ କହନ୍ତି—ମା, ପିଲଟିକୁ ଟିକେ ଭଲ କି ଦେଖ । ତୋର ମା ଦେହ ଭରି, ତଲଫେର କରିବାକୁ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ହେଉଥିବ...ମା ସ୍ତନ୍ୟାଙ୍କ କୃପା ପାଇଁ ତୁମେ ଅପେକ୍ଷା କରିଛ...ତଥାପି ପିଲଟିକୁ ଟିକେ ନଜର ରଖୁଥା ।

କାତେରୀନା ଅସମ୍ମତ ହେଉନି । ବୁଢ଼ା ଯେତେବେଳେ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ ଯାଆନ୍ତି କିମ୍ବା ଅହୋରାତ୍ର ଉପାସନାରେ 'ବସି ରୁହନ୍ତି ଅଥବା ଘେଉଟୁ ଘେଉଟୁ ପ୍ରଥମ ପୂଜା ପ୍ରସାଦ ଫେରିଯା ପାଇଁ ଆଣିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି, କାତେରୀନା ସେତେବେଳେ ଅସୁସ୍ଥ ପିଲଟିର ପାଖରେ ବସନ୍ତି...ପାଣି ପିଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତି...ସମୟମତ ଔଷଧ ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତି ।

ଯେତେବେଳେ ଶୀତର ଉପବାସ ପର୍ବ ଆରମ୍ଭ ହେଇଗଲା ବୁଢ଼ୀ ସେତେବେଳେ ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ଗୀର୍ଜାରେ ରହିଲେ । ଫେରିଆ ଯା ଭିତରେ ଆଗେଇ ଯାଇ ଆସିଲଣି ।

କାତେରାମା ଦିନେ ତା ପାଖକୁ ଗଲବେଳକୁ ଦେଖିଲେ, ଫେରିଆ ବିଛଣା ଉପରେ ବସି ସନ୍ଧ୍ୟା ଜୀବନ କାହାଣୀ ବହିଟିକୁ ପଢ଼ୁଥିଲା ।

କଣ ପଢ଼ୁଛୁ ଫେରିଆ ?

ସନ୍ଧ୍ୟା ଉପରେ ଜୀବନ ପଢ଼ୁଛି ।

ଭଲ ଲଗୁଛି ?

ଭାରି ଚମତ୍କାର ଲଗୁଛି ।

ହଠାତ୍ କାହିଁକି କାତେରାମା ଭିତରେ ଗୋଲେଇ ଘାଣ୍ଟି ହେଇଗଲା ଭଳି ବୋଧକଲ । ପିଲାଟା ଆସି ସବୁ ତାର ସୁଖ ଛିଣ୍ଡେଇ ନେଲା । ଯଦି ଯେ ଅନ୍ଧାରୀନ ହେଇଯାଏ...

ତେବେ ଏବେ କଣ ବା କୁହାଯାଇ ପାରେ ? ପିଲାଟା ଅସୁସ୍ଥ, ତାକୁ ଔଷଧ ଖାଇବାକୁ ପଡ଼ୁଛି...ହଁ ଅସୁସ୍ଥ ଥିଲାବେଳେ କେତେ ରକମର ଅସୁବିଧା ଘଟିପାରେ । ଲେକ କଣ ଯେ କହିବେ ? କହିବେ, ତାହାର ଭୁଲ ଔଷଧ ଦେଲୁ—

ତୁମର ଔଷଧ ଖାଇବାର ବେଳ ହେଇଗଲା ଫେରିଆ !

ହଁ, କାଳୀମା । ତାପରେ ଗୁମତରେ ଔଷଧ ଖାଇସାରି—ସନ୍ଧ୍ୟା ଜୀବନ କି ଅଭୁତ ସୁନ୍ଦର— !

କାତେରାମା କହିଲା—ଆହୁରି ପଢ଼, ବେଶକରି ପଢ଼ । ଏତକ କହି ଘରର ଗୁମତେ ନିଜର କରିନେଲା । ଝରକାରେ କପଡ଼ାବାଲା ଖଡ଼ିଖଡ଼ି ବନ୍ଦ କରି ଫିଡ଼ା ବାନ୍ଧିଦେଲା କାତେରାମା । ତାପରେ ଫେରି ଆସିଲା ନିଜ ଘରକୁ ।

ପାଞ୍ଚମିନିଟ୍ ପରେ କାତେରାମା ଘରକୁ ସେରଗେର ଆସିଲା । କାତେରାମା କହିଲା—ଝରକାର ଫିଡ଼ାବାଲା ଖଡ଼ିଖଡ଼ି ଗୁଡ଼ାକ ବନ୍ଦ ହେଇଛି ?

ସନ୍ଧ୍ୟାପରେ ହଁ କହି ଜଇଁଠାରେ ମହମବଗର ଯୋଡ଼ା ସଳିତାଟାକୁ କାଟି-ଦେଲା ପରେ ଷୋଭା ପାଖରେ ଆସି ବସିଲା ।

ସବୁ କିଛି ତୁପ୍ତପ୍ତ ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ପଚାରିଲେ—ଆଜି ରାତିରେ ଗାଁର ଉପାସନା ଅନେକ ସମୟ ଧରି ଶୁଣିବ—ନା ?

ସେରଗେଇ କହିଲେ—କାଲିକା ପର୍ବଟା ବଡ଼ ଧରଣର, ପୂଜା ବହୁସମୟ ଧରି ଶୁଣିବ ।

ପୁଣି ସବୁ ତୁପ୍ତପ୍ତ ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ଛିଡ଼ାହେଇ କହିଲେ—ମୋତେ ତଳକୁ ଫେରିଆ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ହେବ । ସେ ସେଠି ଏକଲ ଅଛି ।

ଭୁବ୍ଧ ତଳକୁ କରି ସେରଗେଇ କହିଲେ—ଏକ୍‌ବାରେ ଏକଲ ?

ଏକ୍‌ବାରେ ଏକଲ ! କାତେଶ୍ୱରୀ ଫିସ୍‌ଫିସ୍ କରି ଉତ୍ତର ଦେଇ ପଚାରିଲେ—କାହିଁକି ?

ଦୁଇଜଣ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଅନାଅନି ହେଲେ କିନ୍ତୁ ପଦିଏଦି ପାଟିରୁ କଥା ବାହାରିଲ ନାହିଁ ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ତଳ ଘରକୁ ଯାଇ ଏଘର ସେଘର ବୁଲୁବୁଲି କରି ଭଲଭାବେ ତଦାରକ କରିନେଲେ । ସବୁଆଡ଼େ ଶାନ୍ତ-ନିଶ୍ୱାସ । ଆଇକନ ତଳ ମଙ୍ଗଳ ପ୍ରଦୀପ ନିଶ୍ଚୟ ଜ୍ୟୋତି ବିଚ୍ଛୁଡ଼ି ପଡ଼ୁଥିଲା ।

ଫେରିଆ ତକିଆ ଉପରେ ମୁଣ୍ଡରଖି ବସିପଡ଼ୁଥିଲା । କାତେଶ୍ୱରୀ କହିଲେ—ଏଥର ଶୋଇପଡ଼ ।

ନା, କାଙ୍କାମା, ମୁଁ ଦିବିମାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବି ।

କାହିଁକି ?

ମୋ ପାଇଁ ଅହୋରାତ୍ର ଉପାସନାର ନୈବେଦ୍ୟ ଆଣିବ ବୋଲି କହିଯାଇଛି ।

କାତେଶ୍ୱରୀର ମୁହଁ ହଠାତ୍ ପାଉଁଶିଆ ହେଇଗଲା । ହୃଦୟିଷ୍ଟରୁ ଏଇ ପ୍ରଥମ 'ସନ୍ଦେହ' ଶୁଣିପାରିଲା । ଛୁଟିଟା ତାର ଦେମାଳି ଯାଉଥିଲା । ଅଣ୍ଟା ହାତକୁ ଘଷି ଘଷି ସେ ଘରୁ ବାହାରି ଆସିଲା ।

ଶୋଇବା ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା ବେଳକୁ ଝୋଟ୍ ପାଖରେ ଛିଡ଼ା ହେଇଛି ସେରଗେଇ । ଧାର ଗଳାରେ ପରୁରିଲା—ଏଠି ?

ସେରଗେଇ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ କହିଲା—କଣ ? ସତେ ତା ଗଳାରୁ କଥା ତକ ଅଟକିଗଲା । ତାର ଶ୍ଵାସ ପ୍ରଶ୍ଵାସ ଭରି ହେଇଗଲା ।

କାତେଶ୍ଵରୀ ହଠାତ୍ ଦ୍ଵାର ଆଡ଼କୁ ଯାଇ ଡାକିଲା—ଆସ ।

ସେରଗେଇ ଖାଲି ପାଦରେ ଯାଉଯାଉ—କଣ କଣ ସାଙ୍ଗରେ ନେବି ।

କାତେଶ୍ଵରୀ ଅତି ସତର୍କତାରେ—କିଛି ନା । ତା’ପରେ ନୀରବରେ ସେରଗେଇର ହାତ ଧରି ତାକୁ ପଛେ ପଛେ ନେଇ ଚାଲିଲା ।

ଏହାକୁ ମିଶେଇ ତିନିଧର କାତେଶ୍ଵରୀ ଯେତେବେଳେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ପିଲାଟି ଘରେ ପହଞ୍ଚେ ସେତେବେଳେ ସେ ହଠାତ୍ ଭୟରେ କମ୍ପିଉଠେ ଆଉ ବହିଟା ତା’ ହାତରୁ ଖସିପଡ଼େ ।

କଣହେଲା, ଫେଦିୟା ?

ବିଚିତ୍ରାରେ ଜଡ଼ ଭଳି ଡରୁଥିବା ଫେଦିୟା ସ୍ମୃତହାସ୍ୟ ଖେଳେଇ—
ଓ...ହଠାତ୍ ଯେମିତି ଭୟ ପାଇଗଲି...କାକାମା ।

କାହାକୁ ବେଶ୍ଵଳ...କଣ ପାଇଁ ?

ତୁମ ସହିତ କିଏ ଥିଲା କାକାମା ?

କାହିଁ...ମୋ ସାଙ୍ଗରେ କେହି ନାହାନ୍ତି ?

କେହି ନଥିଲେ ?

ଫେଦିୟା ଖଟର ଶେଷ ପ୍ରାନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲମ୍ବା ହେଇ ତାର କାକାମା ଯେଉଁ ଡରଜା ବାଟେ ଆସିଥିଲା ଭଲକି ଅନେଇଲା ପରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

କହିଲା—ବୋଧେ ମୋର କିଛି ଭୁଲଧାରଣା ହେଇଗଲା ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ଖଟ ବାଡ଼ାକୁ ଧରି ଛିଡ଼ାହୋଇଥିଲା । ଫେଦିୟା ସେ ଆଡ଼କୁ ଅନେଇ ଉଠୁଥିଲା, କାହିଁକି କେଜାଣି କାକାମାର ମୁହଁଟା ଆଜି ଅଲଗା ଅଲଗା ମାଲୁମ ପଡ଼ୁଛି ।

ଏହି ସମୟରେ ଗୋଟେ ମଟମଟ ଶବ୍ଦ ଶୁଭିଲା । ଫେଦିୟା କହିଲା ମୋ ନାଁରେ ଜଣେ କୁଳଗୁରୁଙ୍କ କଥା ଏଇ ବହିରେ ଲେଖା ହୋଇଛି ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ତୁମ୍ଭ ହେଲ ଛିଡ଼ା ହେଲେ । ଫେଦିଆ କହିଲା—ତୁମେ ବସୁନାହଁ, କାକାମା । ମୁଁ ସେ ଗପଟା ପଢ଼ି ଶୁଣୋଉଛି ।

କାତେଶ୍ୱରୀ କହିଲା—ଟିକିଏ ରହ, ମୁଁ ଫେରିଆସେ । ଏହାକହି ସେ ତଳକୁ ଚାଲିଗଲା । ପାଖ ଘରେ ଖୁବ୍ କ୍ଷୀଣ କଣ୍ଠରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଚାଲିଲା ସତ୍ତ୍ୱେ ଫେଦିଆ କାନକୁ ସେତକ ପହଞ୍ଚି ପାରୁଥିଲା ।

କାନ୍ଦିଲା ଭଳି ଫେଦିଆ ଚିତ୍କାର କରିଛି—କାକାମା, ସେଠି କଣ ହଉଛି ? କା' ସହିତ ତୁମେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଛ ?...ତୁମେ ଏଆଡ଼କୁ ଆସ...ମୋତେ ଡର ମାଡ଼ୁଛି ।

ଏଥର କାତେଶ୍ୱରୀ ଫେରିଆସି ବିରକ୍ତ ହେଇ କହିଲା—ତୁମେ ଖାଲିଖାଲି ତରୁଛ...ଓ ତା ପରେ ପରେ କହିଲା—ଏମିତି ଭାବରେ ତୁମ୍ଭର ଶୋଇରୁହ ।

ମୋତେ ଡର ମାଡ଼ୁଛି, ଶୋଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁନି କାକାମା ।

ନା...ନା, ତୁମେ ଏଥର ଶୁଅ...ମୋ କଥା ମାନି ଶୁଅ...ରାତି ଅନେକ ହେଇଗଲାଣି ।

କିନ୍ତୁ କାହିଁକି କାକାମା, ମୋର ମୋଟେ ଇଚ୍ଛା ହେଉନି ଶୋଇବାକୁ ।

କହୁଛି ଶୋଇପଡ଼ । କାତେଶ୍ୱରୀର ସ୍ୱର ରୁକ୍ଷ ହେଇଗଲା । ସେ ଫେଦିଆକୁ ଜବରଦସ୍ତ ଶୋଇପକେଇବାକୁ ବଳପ୍ରୟୋଗ କଲେ ।

ଆଉ ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଖାଲି ପାଦରେ ସେ ଘର ଭିତରକୁ ସେରାଗେଇ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ଦେଖୁଛି ଫେଦିଆ ।

ଭୟରେ ପିଲଟା ବଡ଼ ଆଁ କରି ପକେଇଛି । କାତେଶ୍ୱରୀ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ହାତରେ ତା ମୁହଁକୁ ଚିପି ଧରିଲା । କଡ଼ା ଗଳାରେ କହିଲା—ଶାୟି କର, ଚାପି ଧରି ପିଲଟିକୁ...ଜୋର ନ କରି ।

ସେରଗେଇ ପିଲଟିର ଦୁଇହାତ ଗୋଡ଼ ଚିପି ଧରିଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କାତେଶ୍ୱରୀ ଏକ ଝଟକାରେ ଗୋଟେ ବଡ଼ ତକିଆ ନେଇ ପିଲଟିର ମୁହଁ ଉପରେ ଢାଙ୍କି ରଖିଲା ଆଉ ତା ଉପରେ କାତେଶ୍ୱରୀ ନରମ ତଥା ଅର୍ଦ୍ଧଶକ୍ତ ସ୍ତନସହ ଚାପି ରଖିଲା ।

କବର ଭିତରେ ଯେଉଁ ସ୍ତବ୍ଧତା, ପ୍ରାୟ ଚାପି ମିନିଟ୍ ଧରି ସେତା ବିରଜ କଲା । ଅତି ଧୀର କଣ୍ଠରେ କାତେଶ୍ୱରୀ କହିଲା—ତାହାର ହେଇ ଗଲାଣି । କିନ୍ତୁ... ଛିଡ଼ାହେଇ ସବୁକିଛି ଗୋଟେଇ ଗୋଟେଇ ରଖିଲା ବେଳକୁ ବହୁ ଲୁଚା ପାପର ରଙ୍ଗୁଣି ନିସ୍ତବ୍ଧ ଘର ଖଣ୍ଡକୁ...କାନ୍ଦୁ ଗୁଡ଼ିକୁ ସଶବ୍ଦ ଗର୍ବ ମୁଷ୍ଟ୍ୟାଘାତରେ ସତେ ଚଳମଳ କରିଦେଲା । ଝରକା ଗୁଡ଼ାକ ଖଡ଼ଖଡ଼ ହେଇଗଲା, ଘରର ଚଟାଣ ଦୁଇକି ଉଠିଲା, ମଙ୍ଗଳ ଘାପ ଢଳୁଥିବା ଡେନ୍ତୁଟି ପବନରେ ଦୋହଲିବାରେ ଲାଗିଲା ।

ସେରଗେଇ ଗୋଟେ ଗର୍ବ ଆତଙ୍କରେ ଘରୁ ବାହାରିଗଲା । କାତେଶ୍ୱରୀ ବି ତାକୁ ଧରିବାକୁ ଦୌଡ଼ିଗଲା । କାତେଶ୍ୱରୀର ଭୟ ହେଉଥିଲା, କାଳେ ସେରଗେଇ ବାହାରେ କଥାଟାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିଦେବ କି କଣ । କିନ୍ତୁ ହଠାତ୍ ଅନ୍ଧାରରେ ଗୋଟେ ଦରଜା ସହ ପିଟି ହେଇ ଗଲାଣି ଆର୍ତ୍ତନାଦ ସହ ସିଡ଼ିରୁ ଗଡ଼ିଗଡ଼ି ଖସି ଆସିଲା ତଳକୁ ସେରଗେଇ ।

ତା ପାଟିରୁ କେବଳ ଶୁଣାଗଲା—ଜିନୋଭିଇ ବରିସିଟ୍ ! ଜିନୋଭିଇ ବରିସିଟ୍ ! ଆଉ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କାତେଶ୍ୱରୀ ପଚାରିଲା—କରଠି ? ସେରଗେଇ ଆର୍ତ୍ତ ଚିତ୍କାର କରି କହିଲା—ଏଇ ଯେ, ଏଇ ତ ଏଇଠି ସେ ଗୋଟେ ଲୁହା ଛତୁରେ ପିଟି ଉଡ଼ିଗଲା । ଏଇ ତ ସେ ଆସୁଛି ଶୁଣ, ସେ ଗର୍ଜନ କରୁଛି— ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ଗାନ୍ଧୀ କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ଉଠ୍ ଉଠ୍, ଗଧା କରଠିକାର । କଥା ତକ ସାରି ଛୁଟିଗଲା ପୁଣି ଫେରିଆ ଘର ଆଡ଼କୁ । ମଲା ପିଲଟିର ମୁହଁକୁ ତକିଆ ଉପରେ ସଜେଇ ଶୋଇଦେଲା ସତେ ନିଦରେ ଶୋଇଛି ।

ତାପରେ ସେ ଘରୁ ଫେରିଲବେଳେ ବାହାରପଟୁ କବାଟ ବନ୍ଦ ହେଇ-
ଥିବାରୁ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଖୋଲି ପଦାକୁ ଯିବାବେଳେ ଦେଖୁଛି ଅନେକ ଲୋକ
ଦଳ ଦଳ ହେଇ ତାଙ୍କ ପାତେରୁ ଡେଇଁ ଅଗଣା ଆଡ଼କୁ ଛୁଟି ଆସୁଛନ୍ତି ।

ଏଇ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଉତ୍ତେଜନା, ହେଲ କିପରି ! ବର୍ଷକୁ ବାରୋଟି ପର୍ବ ପୂର୍ବଦିନ
ଗତିରେ ସହରକୁ ହଜାର ହଜାର ଭକ୍ତ ଆସି ଗୀର୍ଜାରେ ଭର୍ତ୍ତି ହେଇଯାନ୍ତି । ସହର
ହେଲେବି ମଫସଲ ଭଳି, ତଥାପି ବ୍ୟବସାୟ ବାଣିଜ୍ୟରେ ଶିଳ୍ପୋତ୍ସାଦନ ନଗନ୍ୟ
ନୁହଁ । ଫଳରେ ଭେର ସମୟକୁ ଏକତ୍ରୀତ ପ୍ରାର୍ଥନା ହେଲବେଳେ ସେଠି ସୋରିଷ
ପଡ଼ିବା ଭଳି ଜାପା ମିଳେନି । ସେଦିନ ଗୀର୍ଜାରେ ସମବେତ ଧର୍ମ ସଙ୍ଗୀତ ଗାଆନ୍ତି
ସହରର ବଣିକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ତରୁଣ ଦଳ । ତେଣୁ ଭିଡ଼ ପ୍ରବଳ ହୁଏ ଗୋଟିଏ
ଗୀର୍ଜାରେ । ସମସ୍ତେ ଗୁହାଁନ୍ତି ଯେମିତି ହେଉ ଅର୍ଗାନ ସହିତ ସ୍ଥର ମିଳେଇ ଅଷ୍ଟ-
କଣ୍ଠ-ସଙ୍ଗୀତ ଗାଇବାକୁ । ସେଦିନ ନରକ କୁଣ୍ଡଠୁ ଅଧିକ ଗରମ କି ଶୀତ ହେଉ-
ଥାଉ—ଏପରିକି ଗୀର୍ଜାର ବାହାର ଅଗଣାରେ ହେଉ କି ଝରକା ତଳେ ଛିଡ଼ାଛିଡ଼ା
ହେଇ ହେଉ ।

କୁମାରୀ ମା' ମେଘଙ୍କ ପର୍ବ । ସେଇ ଗତିରେ ଯେତେବେଳେ ଫେରିଆକୁ
ନେଇ ସେରଗେଇ ଓ କାତେରୁନା ଭିତରେ ନାଟକ ଚାଲୁଥିଲା ସେତେବେଳେ
ସହରର ତରୁଣ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗୀର୍ଜାରେ ଭିଡ଼ କରୁଥିଲେ । ଏବଂ ଗୀର୍ଜାରୁ ଫେରିଲବେଳେ
ଓଷାଦା ଜଙ୍ଗରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଙ୍ଗୀତ ବୋଲି ବୋଲି ଫେରୁଥିଲେ ଗସ୍ତରେ । କିନ୍ତୁ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସଙ୍ଗୀତ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଭଲଲଗେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଭିତରେ
ଜଣେ କଳକବ୍ଜା କାମ କରୁଥିବା ଟୋକା ଥିଲା; ତାକୁ ଏଠାର ଜଣେ ମିଲମାଲିକ
ଲେଲିନଗ୍ରାଡ଼ରୁ ଆମଦାନୀ କରିଛି । ଇସମାଇଲପୁଙ୍କ ଘର ପାଖାପାଖି ହେଲକ୍ଷଣ
ସେ କହିଲା—ସମସ୍ତେ କହୁଛନ୍ତି ଗଣ୍ଡ ମାଇକିନାଟା ଗୋଟେ କିରଣୀ ସେରଗେଇକୁ
ନେଇ ରସକେଳି ଅଷ୍ଟପ୍ରହର କରୁଛି ।

ଥାଉ ଜଣେ କହିଲା—ଯାଅ, ଏକଥା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ।

ହେଲେ ଦେଖ ଆଜି ସେ ଗୀର୍ଜାକୁ ବି ଯାଉନି ।

ଗୀର୍ତ୍ତୀକୁ ? କଣ ଯେ କହୁଛି ! ବଦମାସ ମାଲକିନାଟା ପାପର କାହୁଅ ସହିତ ଏବେ ବି...ଆଜିଭଳି ପର୍ବ ଦିନରେ ମାତିଛି ?

ସେଇ କଳକବ୍‌ଜା ମେକାନିକ ଟୋକାଟି ହାତ ବଢେଇ କହିଲା—ହେଇ ଦେଖ ତା' ଘର ଭିତରୁ ଆଲୁଅ ଜଳୁଛି ।

ଆଉ ଜଣେ କହିଲା, ଗୁଲବେ ସେ କୋଠା ଝରକା ପାଖକୁ ଯାଇ ଦେଖିବା ଘର ଭିତରେ କି କି କାଣ୍ଡ ଚାଲିଛି— ।

ଦୁଇଜଣଙ୍କ କାନ୍ଦ ଉପରେ ଭଗ ଦେଇ ମେକାନିକ ଟୋକାଟି ଝରକା ଫାଙ୍କ ଭିତରୁ ଭଲକି ନଜର କଲା ପରେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା ଭଲମାନେ, ଦୌଡ଼ି ଆସ କେମିତି ଗୋଟେ ପିଲକୁ ଦମ୍ ବନ୍ଦକରି ମାରିବାକୁ ଲାଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।

ତା ଦେଖାଦେଖୁ ଅନ୍ୟମାନେ କୁଦାକୁଦି କରି ଝରକା ଭିତରୁ ଘର ଭିତର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ଉଦ୍‌ଗ୍ରୀବ ହେଇ ପଡ଼ିଲେ ଏବଂ ଏ କଥାଟା ଜମେ ଜମେ ସ୍ୱରୁର ହୋଇ ଯିବାରୁ ଭିଡ଼ଟା ବଢ଼ିଗଲା ଗୀର୍ତ୍ତୀଠାରୁ ବେଶି ଲସମାଲଲୟ ଘର ଚାରିପଟେ ।

ଫେଦିଆର ମୁତଦେହ ପାଖରେ ଛିଡ଼ାହେଇ ମେକାନିକ୍ ଟୋକାଟି ସାକ୍ଷୀ ଦେଲା—ମୁଁ ନିଜେ ଦେଖୁଛି, ମୁଁ ସତକ୍ଷୁରେ ଦେଖୁଛି, ପିଲଟିକୁ ଚିତ୍କରି ବିଛଣା ଉପରେ ପକେଇ ଦୁଇଜଣ ମିଳି ତା ଦମ୍ ବନ୍ଦକରି ମାରିଦେଲେ ।

ସେଇଦିନ ରାତିରେ ସେରଗେଇକୁ ପୋଲିସ ଆନାକୁ ନେଇଗଲା । ଦୁଇଜଣ ପ୍ରହରୀ କାତେଶ୍ୱନାକୁ ତା ଶୋଇବା ଘରେ ନଜରବନ୍ଦୀ କରି ଜଗି ରହିଲେ ।

ଲସମାଲଲୟଙ୍କ ଘର ଭିତରେ ଅସହ୍ୟ ଶୀତ । ଘର ଗରମ କରିବାକୁ ଷ୍ଟୋଭ୍ କି ଆସ୍ତ୍ର ଜଳା ଯାଇନି, ସଦର ଦରଜା ସବୁବେଳେ ଖୋଲ କାରଣ ଜଙ୍ଗଲ ପରେ ଜଙ୍ଗଲ କୌତୁହଳୀମାନେ ଆସି ପଶି ଯାଉଛନ୍ତି । କଫିନ୍ ଭିତରେ ଶୋଇ ରହିଥିଲା ଫେଦିୟା । ଡାକ୍ତର ରିପୋର୍ଟରେ ଲେଖି ଦେଇଛନ୍ତି ପିଲଟିର ମୃତ୍ୟୁ ନିଶ୍ଚାସ ପ୍ରଶ୍ନାସ ବନ୍ଦ କରିବା ଫଳରେ ଘଟିଅଛି ।

ସେରଗେଇକୁ ଫେଦିଆର ମୁତଦେହ ପାଖରେ ଛିଡ଼ା କରେଇ ପାତ୍ରୀ ତାକୁ କେତୋଟି ଶାସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ରମୋଦିତ ପ୍ରଶ୍ନ ସହ ଭଲମନ୍ଦ, ପାପ-ପୁଣ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ

କହୁଥିଲାବେଳେ ସେରଗେଇ ହାତହାତ ହେଇ କାନ୍ଦି ଉଠିଲା । ଓ ଫେରିଆର ଏ ଖୁନ୍ କେବଳ ନୁହଁ...ଆଉ ହାତ ଯୋଡ଼ି କହିଲା ଜିନୋଭିଇଙ୍କ ଶବ୍ଦକୁ ଶୀଘ୍ର ଖୋଲି ବାହାର କରନ୍ତୁ ।

ଯା'ହେଉ ଜିନୋଭିଇର ଶବ୍ଦ ସେବେଯୁଦ୍ଧା ପତି ଯାଇନଥିଲା । ତାକୁ ମଧ୍ୟ ଏକ ବଡ଼ କର୍ମିନ୍ ଭିତରେ ସଜେଇ ରଖାଗଲା । ସେରଗେଇ ସମସ୍ତ ପାପ-କାହାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲ ପରେ, ବୁଇଟି ପାପର ସହକର୍ମୀଣୀ ରୂପେ ଯୁବତୀ ଗୁରୁ-କର୍ତ୍ତୁର ନାଁ ଉଲ୍ଲେଖ କଲା ।

ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ କାତେରନା ଲଭଉନା'ର ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ କଥା— ମୁଁ ଏ ସବୁ ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣି ନାହିଁ ।

ସେରଗେଇକୁ କାତେରନା ସାମ୍ନାରେ ପୁରୁଷମୁଖି ବସେଇ ତାଠୁ କାତେରନା ବିରୁଦ୍ଧରେ କହିଥିବା ସାକ୍ଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା । ତାର ସ୍ୱୀକୃତି ଶୁଣି କାତେରନା ନାରବ ବିସ୍ମୟତାରେ କେବଳ ଅନାଇଲା । ସେରଗେଇ ଆଡ଼କୁ । ସେଇ ରୂହାଣୀରେ ନଥିଲା କୌଣସି ଗରର ଲକ୍ଷଣ । କେବଳ ତାଙ୍କଲରେ କହିଲା—ସେ ଯେବେ ସବୁ କିଛି କହିବାପାଇଁ ଏତେ ଉତ୍ସୁକ ସେତେବେଳେ ମୋର କୌଣସି ଅସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ଆଉ କଣ ଅଛି ! ମୁଁ ସେଇ ବୁଝାଜଣକୁ ଖୁନ୍ କରିଛି ।

ସମସ୍ତେ ପଚାରିଲେ—କିନ୍ତୁ କାହିଁକି, କଉଥି ପାଇଁ ?

କାତେରନା ସେରଗେଇ ଆଡ଼କୁ ଇଙ୍ଗିତ କରି କହିଲା—ତା' ପାଇଁ । ସେରଗେଇ ମୁଣ୍ଡଟାକୁ ତଳକୁ କରିଦେଲା କେବଳ ।

ଆସାମୀ ଦି ଜଣଙ୍କୁ ଜେଲରେ ପୁରାଗଲା । ଏଇ ବାଉସ କାଣ୍ଡଟା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଖରେ ଏମିତି ଗୋଟି କୌତୂହଳ-ଘୃଣାଦାୟକ ଆଉ ଛୋଧ ସମ୍ଭାରକ କରିଥିଲା ଯେ—ତାଙ୍କର ବିରୁଦ୍ଧ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ସରିଗଲା । ଫେବୃଆରୀ ମାସ ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ସେରଗେଇ ଓ କାତେରନାକୁ ଅଦାଲତରେ ଗନ୍ଧ. ଶୁଣାଇ ଦିଆଗଲା—

ତାଙ୍କୁ ଏଇ ସହରର ଖୋଲା ହାଟରେ ପ୍ରଥମେ ଗୁରୁକରେ ପ୍ରହାର କରାହେବ ଏବଂ ତା'ପରେ ସାଇବେରିୟାକୁ କଠିନ ସଶ୍ରମ କାରବଣ୍ଡରେ ଉତ୍ତରକୁ ନିର୍ବାସନ କରାଯିବ ।

ମାଛ ମାସର ଏକ ଭେଅରୁ ନିଦାନ୍ତର ଶୀତରେ ଗୁରୁକ୍ଦାର ଗଣି ଗଣି ଅଦାଲତ ଛାରି କରିଥିବା ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଗୁରୁକରେ ପ୍ରହାର କରାଗଲା । ସର୍ବାଙ୍ଗ ରକ୍ତାକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଦଣ୍ଡମାସରୁ ଓହ୍ଲେଇ ଆଣିଲା ବେଳେ ସେରଗେଇ ବାରଦାର ଝୁଣି ପଡ଼ୁଥିଲେ, ପକ୍ଷୀମାନେ କାତେରୀନା ଓହ୍ଲେଇ ଆସୁଥିଲେ ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପରେ—ତା ମନରେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଥିଲା ତା ପିଠିରୁ ଯେମିତି ଖସିଯିଆ ଖେମିଜ୍ ଖଣ୍ଡକ ଦେହରୁ ଖସି ନପଡ଼ୁ ।

ଏମିତି କି ଜେଲ ହସପିଟାଲରେ ଯେତେବେଳେ ତାକୁ ତାର ସଦ୍ୟଜାତ ଶିଶୁଟିକୁ ଦେଖେଇ ଦିଆଗଲା ସେ ଚିକିଏ ବିଚଳିତ କଣ୍ଠରେ କହିଥିଲା—ଆଃ, କିଏ ଏଟାକୁ ଗୁଡ଼େ ! ଏତକ କହି ମୁହଁ ରୁଲେଇ ହସପିଟାଲ କାନ୍ଧ ଆଡ଼କୁ ଅନେଇ ରହିଲା ।

ସେରଗେଇ ଓ କାତେରୀନା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କନ୍ୟାଙ୍କ ସହ ସାଇବେରିଆ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବାହାରିଲେ ବସନ୍ତ ଋତୁରେ । ପାଞ୍ଜିରେ ସେତେବେଳେ ଲେଖାଥିଲା ବସନ୍ତ ଋତୁ କିନ୍ତୁ ଅସଲରେ ସେତେବେଳେ ଏଇ କଥାଟା ପ୍ରବାଦ ଭଳି ସତ୍ୟ—ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ଆଲୋକ ଦିଅନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଦିଅନ୍ତି ଅତି ଅଳ୍ପ ଉଷ୍ମତା !

କାତେରୀନାର ପୁଅଟିକୁ ବରିସ୍ ଡିମୋଡେଲଭିଚର ସେଇ ରୁଡ଼ୀ ମାମୁଁ ଝିଅ ଭଉଣୀ ହାତରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଗଲା । କାରଣ ସେ ଦଣ୍ଡିତା ରମଣୀର ନିହତ ସ୍ବାମୀର ଆଇନସମ୍ମତ ସନ୍ତାନ ରୂପେ ସ୍ବାକୃତ ହେଲା ବୋଲି ଏବେଠାରୁ ସେ ଇସମାଲଲିୟ୍ ଏବଂ ଫେଦିଆର ତାବତ୍ ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକମାତ୍ର ସ୍ବାଧୀୟକାରୀ । ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କାତେରୀନା ଯଥେଷ୍ଟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥିଲା ଏବଂ ପିଲାଟିକୁ ଗୁଡ଼ିଦେଲା ଗୋଟେ ପରିପ୍ରସ୍ତ ତାସଲ୍ୟରେ ।

ସତ କହିଲେ କାତେରୀନାର ଜୀବନରେ ଏବେ ଆଉ କିଛି ଅସ୍ଥିତ ନାହିଁ, ଆଲୋକ ନାହିଁ, ନାହିଁ ବି ଅନ୍ଧକାର । ନା ଅଛି ଅମଙ୍ଗଳ ନା ଅଛି ମଙ୍ଗଳ, ଦୁଃଖ ନାହିଁ—ସୁଖ ବି ନାହିଁ । ସେ କିଛି ବୁଝି ପାରୁ ନଥିଲା, କାହାକୁ ଭଲ ପାଇପାରୁ

ନଥିଲା, ଏପରିକି ନିଜକୁ । ଅସ୍ଥିର ଭାବେ ସେ କେବଳ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରୁଥିଲା ଗୋଟିଏ ଜିନିଷକୁ—କଏଟା ଦଳ ପଠାଯିବାର ସମୟ କେବେ, କାରଣ ତା ହୃଦୟରେ ତଥାପି ଏକମାତ୍ର ଆଶା, ଦଳ ଭିତରୁ ସେ ସେରଗେଇକୁ ଆଉଥରେ ଦେଖି ପାରିବ ।

ତାର ଆଶା ତାକୁ ଫାଇଁ ଦେଲା ନାହିଁ । ଦେହସାରା ଓଜନିଆ ଜଞ୍ଜିର ବୋହି ବୋହି ସେରଗେଇ ବି ବାହାରିଲା ତାଙ୍କର ସେଇ ଗ୍ଲୋଟ ଦଳଟିରେ ।

ଯେତେ ଘୁଣା ହଉ କି ନ ହେଉ, ମଣିଷ ସବୁବେଳେ ନିଜକୁ ଖାପଖୋଇ ନିଏ ଏବଂ ସବୁ ଅବସ୍ଥାରେ ନିଜ ନିଜ ଗ୍ଲୋଟ ଆନନ୍ଦ ସୁଖର ସନ୍ଧାନରେ ସାଧ୍ୟମତ ଚେଷ୍ଟା କରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଅବସ୍ଥାରେ ନିଜକୁ ଖାପଖୋଇ ନେବାର ପ୍ରୟୋଜନ କାତେରା ନାହିଁ । ସେ ସେରଗେଇକୁ ଆଉଥରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା, ଏବଂ ତା ସହିତ ମନେହେଲା ନିର୍ବାସନ ଦଣ୍ଡ ତା ପାଖରେ ଆନନ୍ଦଫୁଲରେ ଆଛାଦିତ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଗସ୍ତ ।

କାତେରା ତା ଛିଟ ବ୍ୟାଗ୍‌ରେ ମୁଲ୍‌ବାନ ଜିନିଷ ଅଳ୍ପ କିଛି ରଖିଛି, ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ସମ୍ବଳ ଥିଲା ଖୁବ୍ କମ୍ । ସେତକ ବି ବାଟରେ ସବୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଇ ସରିଗଲାଣି । କାରଣ ପହଞ୍ଚିବାରମାନଙ୍କୁ ଘୁଷୁ ଦେଇଥିଲା ଯେମିତି ତାକୁ ସେରଗେଇ ପାଖାପାଖି ନିଆଯାଏ ।

ହୁଏତ କେଉଁଠି ଟିକିଏ ଅନ୍ଧାର ଭିତର ତାକୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କରିପାରିବ ।

ସେମିତି ଅବସ୍ଥାରେ ସେରଗେଇ କେତେଥର କହି ସାରିଛି—ଏଇ ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ଛିଡ଼ା ହେଇ ଗୋଡ଼ ତଳୁ ମାଟି ଖୋଳିବା ପାଇଁ ପହଞ୍ଚିବାରକୁ ପଇସା ସବୁ ଦେଇଦେଲା, ମୋତେ ନେଇଥିଲେ ପାରିଥାନ୍ତ !

ମିମିତିଭର କଣ୍ଠରେ କାତେରା କହିଛି—ମୁଁ ତ ମାତ୍ର ପରିଶ୍ରମ କପେକ୍ ଦେଇଛି— ।

ପରିଶ୍ରମ କପେକ୍ କଣ ପଇସା ନୁହେଁ ? ପରିଶ୍ରମ କପେକ୍ କଣ ଗସ୍ତରେ ଗୋଟାଇଲେ ମିଳି ପାରିବ ? ଏତେ କପେକ୍ କେଇଥର ପାଇଲୁ ତୁମେ ?

କିନ୍ତୁ ଏହାଦ୍ୱାରା ଆମେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ । ସତରେ ? ସେଟା କଣ ସହଜ ? ଏଥିରେ ମୁଁ କି ଆନନ୍ଦ ପାଇବି...ଏତେ ସବୁ ନରକ

ଯନ୍ତ୍ରଣା ପରେ ? ମୋର ଲକ୍ଷା ହେଉଛି, ମୋ ଜୀବନଟାକୁ ଅହରହ ଅଭିସମ୍ପାଦ କରିଦାରେ, ଆଉ ଏ ଧରଣର ମିଳନ ଉପରେ ମୋର ଭରସା ବି ନାହିଁ !

କିନ୍ତୁ...ତୁମକୁ ଦେଖୁ ପାରିଲେ, ମୋର ତ ଅନ୍ୟ କୌଣସିରେ ଆସେ ଯାଏ ନାହିଁ ।

ଏସବୁ ଘୋର ଆହମ୍ମଜା ! ଏହା ହେଲା ସେରଗେଇର ଉତ୍ତର । ଏସବୁ ଉତ୍ତରରେ କାତେଶ୍ୱରୀ କେବେ ଆପଣା ଓଠ କାମୁଡ଼ି କାମୁଡ଼ି ରକ୍ତ ବାହାର କରିଛି, ଆଉ କେବେ କେବେ ଗର୍ଜି ମିଳନର ଅନ୍ଧାରରେ ଅଶ୍ରୁବର୍ଷଣରେ ଅନଭ୍ୟସ୍ତ ତାର ଆଖି ଦୁଇଟି ଚିତ୍ତତାରେ ଗର୍ଜ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଭରି ଯାଇଛି—କିନ୍ତୁ ସବୁ ସେ ବରଦାସ୍ତ କରିଗଲା ନୀରବରେ ପାହା ଘଟିବାକୁ ଯାଉଛି...ତଥାପି କିନ୍ତୁ ନିଜକୁ ଫାର୍ଜି ଦେବାକୁ ଭୁଲ୍ କଲ ନାହିଁ ।

ଉଦୟକ ମଧ୍ୟରେ ଏଇ ନୂଆ ସଫର୍ଦ୍ଦ ନେଇ ସେମାନେ ନିଜ୍ଜନି ନୟନର-ଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏଠାରେ ଆଉ ଦଳେ କ'ଣଦା ଦଳ ମସ୍ତୋରୁ ଆସି ଯୋଗ ଦେଲେ—ସାଇବେରୀଆ ଯିବା ପାଇଁ ।

ନବାଗତ ଏଇ ବିରଟ ବାହିନୀର ହରେକ ରକମ ବିଚିତ୍ରତା ଭିତରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲେକକ ଦଳରେ ଥିଲେ ଦୁଇଜଣ । ଜଣକର ନାଁ ତିୟୋନା, ଜଣେ ସିପାହୀର ସ୍ତ୍ରୀ । ବିଚିତ୍ର ତାର କାମବିଳାସିନୀ ଚରିତ୍ର । ଲମ୍ବା ଆଉ ଗୋଲ୍ଲୁଏ ମୁଣ୍ଡରେ ତୁଳ, ମଢ଼ିଗଳସ ହରିଦ୍ରାଭ ଆଖି । ଅନ୍ୟ ଜଣକର ଦେହର ବର୍ଣ୍ଣ ମୁଲୟେମ ଗୋଲପୀ, ମୁହଁଟି ଛୋଟ, ଛୋଟ ଗାଲ ଦୁଇଟି ଉପରେ ଦୁଇଟି ଗର୍ଭ ଆଉ କ'ଣଦାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡବନ୍ଧା ଛିଟ ରୁମାଲ ତଳୁ କପାଳ ଉପରକୁ ଓହେଇ ଆସିଛି ଡେଇଖେଲା ସୁନେଲ୍ ତୁଳ । ଦଳର ସମସ୍ତେ ତାକୁ ସୋନେତ୍‌କା ନାମରେ ଡାକନ୍ତି ।

ସୁନ୍ଦର ରମଣୀ ତିୟୋନାର ସ୍ୱଭାବ ଥିଲା ଶାନ୍ତ । ଦଳର ସବୁ ପୁରୁଷ ତାକୁ ଚିହ୍ନିଥିଲେ ଏବଂ ତାକୁ ଜୟ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ଲଳସାରେ ଅତ୍ୟଧିକ ନାଚ ଆରମ୍ଭ କରି ଦିଅନ୍ତି ।

ସୋନେତ୍‌କା କିନ୍ତୁ ସଫୁର୍ଷ ଭିନ୍ନ ଧରଣର । ତାର ଛୁଟି, ଚର୍ଚ୍ଚି ଯା-ତା ନେବ ନାହିଁ ବରଞ୍ଚ କୁହାଯାଇ ପାରେ ତା ପାଖରେ କାମନା ହେଉଛି ହୃଦୟଦହନ, ଆତ୍ମତ୍ୟାଗ ।

କିନ୍ତୁ ତିୟୋନା ଥିଲା ଖାଣ୍ଟି, ନିର୍ଭେଜାଲ ଭୁଣ ସରଳତାର ନିର୍ଦ୍ଦାସ ।

ଏଇ ଦୁଇ ପ୍ରକାର ରମଣୀଙ୍କ ସହ ମସୋ ଠାରୁ ଆଗତ କଏଦା ଦଳ ଯେତେବେଳେ ସେରଗେଇ—କାତେଶ୍ୱରୀଙ୍କ ଦଳ ସହିତ ମିଳିତ ହେଲେ ସେତେବେଳେ ଏ ଦୁଇଟି ରମଣୀ ସାଙ୍ଗରେ ଆସିଥିଲେ କାତେଶ୍ୱରୀ ପାଇଁ ମରଣାନ୍ତକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ।

ଦୁଇଦଳ ମିଳିତ ହେଲପରେ ନିଜ୍ଜି ଠାରୁ କାଜାନ, ଯିବାର ପ୍ରଥମ ଦିନଠାରୁ ସେରଗେଇ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ସିପେହା ଦନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀ ତିୟୋନାର ପ୍ରଣୟ ଫାଶରେ ପଡ଼ିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକ୍ଷିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ତିୟୋନା ଦି ସେରଗେଇକୁ ଅଯଥା ହତାଶାରେ ମନ ମାରିବାକୁ ଦେଇନାହିଁ । ତୃଣୟ କିମ୍ବା ଚତୁର୍ଥ ଗତୀର ଆଶ୍ରୟ-ସ୍ଥଳରେ ସଂଧ୍ୟା ସମୟରେ କାତେଶ୍ୱରୀ ସେରଗେଇ ସହ ଭେଟିବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ । ସେ ନିଦ୍ରାସ୍ଥାନ ଆଖିରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲେ, କୌଣସି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରହରୀଟି ଆସି ଲଙ୍ଘିତ ଦେବ ।

କଞ୍ଚିତରରେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ମହମଦଗ ଜଳୁଛି । କାତେଶ୍ୱରୀ ଗୁଲିଗଲ ସେଇଆଡ଼େ । ପୁରୁଷଙ୍କ ଓପାର୍ଟ୍ ଡେଇଁଲେ ବେଳେ କାତେଶ୍ୱରୀ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ କାହାର ଗୁପ୍ତାହସ ଶବ୍ଦ ।

ପହାସଦାର ବିଡ଼୍, ବିଡ଼୍, କରି କହିଲେ—ହସାହସିର ରକମଟା ଦେଖୁଛୁ ? କାତେଶ୍ୱରୀ ସେଇ ଅସଞ୍ଜ ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ମାଡ଼ିଗଲ ସେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଆଡ଼କୁ । ଗୋଟେ ହାତ କର୍କଶ ଦାଡ଼ି ଉପରେ । ଆଉ ହାତଟା ସ୍ପର୍ଶ କଲେ କୌଣସି ଏକ ରମଣୀର ଗରମ ମୁହଁ ଉପରେ ।

ସେରଗେଇ ଧୀର ଗଳାରେ ପଚାରିଲେ—କିଏ ?

କଣ ହେଉଛି...ଆଁ ତୁମ ସହିତ ଏ କିଏ ?

ଅନ୍ଧାରରେ କାତେଶ୍ୱରୀ ସଜୋରେ ତାର ସପତ୍ନୀର ମୁଣ୍ଡ ବନ୍ଧ ରୁମାଲଟାକୁ ଛିଣ୍ଡେଇ ଆଣିଲେ । ଆଉ ସେତିକିବେଳେ ସେ ଦୌଡ଼ି ପଳେଇଗଲେ ଆଉ ସେଥି ସହିତ ପୁରୁଷ ଓପାର୍ଟ୍ ଉଛୁଳି ପଡ଼ିଲେ ଶହେ ଅଙ୍ଗହାସ୍ୟ !

କାତେରାମା ଫିସ୍‌ଫିସ୍ କଣ୍ଠରେ କହିଲ—ବଦମାସ୍ ଆଉ ସେରଗେଇର ନୂଆ ନାଗରା ମୁଣ୍ଡରୁ ଛଡ଼େଇ ରଖିଥିବା ରୁମାଲରେ ତା ମୁହଁକୁ ଜୋରରେ ପିଟିଦେଇ ଦୌଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେରଗେଇ ତାକୁ ଅଟକେଇବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ବି ପାରିଲାନି ।

କାତେରାମା ସେଇଦିନ ରତିସାର ନଶୋଇ ତୁପରୁପ୍ ପଡ଼ି ରହିଲା । ସେ ଚାହିଁଥିଲା ନିଜକୁ କହିବାକୁ—ମୁଁ ତାକୁ ଆଉ ଭଲପାଏ ନାହିଁ !

ଗେଅରୁ ସିପାହୀ ସ୍ତ୍ରୀ ତିଆନୋ ତାକୁ ଉଠେଇ କହିଲା—ତୁମେ ଅନ୍ଧତଃ ମୋ ରୁମାଲ ଖଣ୍ଡକ ଫେରେଇ ଦେଇ ପାର ।

ଓ ! ତୁମେ ଥିଲ ସେଇ ?

ସୁନାଟା, ଦିଅନା ପେରେଇ ।

କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଆମ ଦି ଜଣଙ୍କ ମଝିକୁ ଆସୁଛ ଜାଇଁକି ?

ଜାଇଁକି, ମୁଁ କଣ କଲିକି ? ତୁମେ ଭବୁନ୍ ଆମ ଭିତରେ ଗଞ୍ଜର ସେମ ଫ୍ରେମ, ନା କଣ ? ସତରେ ଏମିତି କିଛି ସତ ମାଗମ୍‌କ ଘଟଣା ଘଟେ, ଯିଏ ଯାହା ପାଇଁ ଗରି ଯାଆନ୍ତି—

କାତେରାମା ଟିକିଏ ଚିନ୍ତା କରି ତକିଆ ତଳୁ ଛଡ଼େଇ ଆଣିଥିବା ରୁମାଲଟାକୁ ବାହାର କରି ତିଆନୋ ଆଡ଼କୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଇ କରମୋଡ଼ି ଦେଲା ।

ଏଇନେ ତା ଗୁଡ଼ି ଭିତରଟା ଟିକେ ହାଲୁକା ହେଇଗଲା ।

ନିଜ ମନକୁ ମନ କହିଲା—ଛିଃ ! ମୁଁ କି ଏଇ ରଙ୍ଗବୋଲା ପିପାଟାକୁ ହିଂସା କରିବି ? ତୁମ୍ଭକୁ ଯାଉ ସେଟା । ତା ସହିତ ନିଜକୁ ତୁଳନା କରିବାକୁ ଘୃଣା ଲାଗୁଛି ।

ପରଦିନ ରସ୍ତାରେ ଯାଉ ଯାଉ ସେରଗେଇ ତାକୁ କହିଲା, ଶୁଣ...ତୁମକୁ ମୁଁ କହିବାକୁ ଚାହେଁ । ଦୟାକରି ତୁମେ ତୁମ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ଏଇ କଥାଟାକୁ ଭଲକରି ବିରୁଦ୍ଧ କର, ପ୍ରଥମତଃ ମୁଁ ତୁମର ଜିନୋଭିଲ ବରିସିତ ନୁହଁ, ବ୍ରିଟିଶ୍‌ତଃ ତୁମେ ଏଇନେ ଆଉ କଉ ସୌଦାଗରର ସ୍ତ୍ରୀ ନୁହଁ ସୁତରାଂ ଦୟାକରି ଏଣିକି ଆଉ ବଡ଼ଲେକା ଚାଲି ମାରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବନି । ମୋ କାମରେ ଏତେଟିକେ ମାଛ ମଇଁଷି ଭଳି ଯେତେବେଳେ ସେତେବେଳେ ତୁଁ ମାରିଲେ ସେଟା ମୁଁ ବରଦାସ୍ତ କରିବିନି ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ କାତେଶ୍ୱରୀ କିଛି କହିଲ ନାହିଁ ଏବଂ ତାପରେ ଗୋଟେ ସପ୍ତାହ ଧରି ସେ ସେରଗେଇ ପାଖକୁ ପାଖ ଗଲିଲେ ବି ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ।

ସେରଗେଇ ପ୍ରତି କାତେଶ୍ୱରୀର ଗର ସୁବିଧା ଦେଲା । କୁହାଯାଏ ଚନ୍ଦ୍ରଶ୍ରୀ ସୋନେତ୍‌କା ସହିତ ମିଶିବା ପାଇଁ ଆୟୋଜନ କରି ସାରିଥାଏ ସେରଗେଇ । କେତେବେଳେ ଅଭିବାଦନ, କେତେବେଳେ ହାତରେ ଅଳ୍ପ ଗୁପ୍ତ...ଏସବୁ କାତେଶ୍ୱରୀକୁ ଅଛପା ନଥାନ୍ତି । ଦେଖିଲ ପରଠୁ ତା ଗୁଡ଼ି ଭିତରଟା ଆହୁରି ସିନ୍ଦୂ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ତାକୁ ତା' ଆତ୍ମସମ୍ମାନ ବାରଂବାର ଆଘାତ ଦେଲା ।

ଦିନେ ତିଆନୋ ଆସି କାତେଶ୍ୱରୀକୁ କହିଲା, ତୁମେ ମୋତେ ନେଇ ନାଲିଙ୍ଗ କରିଥିଲ ନା ? ମୁଁ ତ ତୁମର କିଛି କ୍ଷତି କରିନି । ଆମ ଭିତରେ ଉଡ଼ୁକା ବାଦଲ ଭଳି ସଂପର୍କଟା ଥିଲା ହେଲେ ହୁସିଆର, ସୋନେତ୍‌କା ଉପରେ ନଜର ରଖ — ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ମନସ୍ତୁର କରି ଆପଣା ମନକୁ କହିଲା, ନକ୍ସକୁ ଯାଉ ଏଇ ଆତ୍ମ ସମ୍ମାନ, ଆଜି ମୁଁ ତାର ଫଇସଲା କରିବି ।

ଏହାପରେ ଚିନ୍ତା ଭିତରେ ବୁଡ଼ି ରହିଲା, କଣ କଲେ ଫଇସଲାଟା ସବୁଠାରୁ ଭଲ ବାଟରେ ହେବ ।

ପର ଆଶ୍ୱଇଠି ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରେ କାତେଶ୍ୱରୀକୁ ଡାକି ସେରଗେଇ କହିଲା — ଆଜି ରାତିରେ ଗୋଟେ ମିନିଟ୍ ପାଇଁ ଆସ...କଥା ଅଛି ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ଚୁପ୍ ରହିଲା ।

କଣ ହେଲା ? ମୋ ଉପରେ ଏଯାବତ୍ ଗରିବ ନା କଣ ? କଥା କହୁନ ? କାତେଶ୍ୱରୀ ଏଥର ବି କଥା କହିଲାନି ।

କିନ୍ତୁ ପର ଘାଟୀ ଆସିବା ପରେ କେବଳ ସେରଗେଇ ଚାହିଁ, ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ, କାତେଶ୍ୱରୀ ସର୍ଦ୍ଦାର ପାହାରିଦାର ଗୁରିପଟେ ଘୁରୁଘୁରି କରୁଥିବାର । ଦିନେ ଡିକ୍ଷାକରି ପାଇଥିବା ସତରଟି କପେକ୍‌କୁ ସର୍ଦ୍ଦାର

ହାତରେ ଗୁଞ୍ଜିଦେଇ ଓ ମିନତିଭର କଣ୍ଠରେ କହିଲ—ଆଉ ଦଶଟା ଜମାଇ ପାରିଲେ ତୁମକୁ ଦେବି ।

ଏସବୁ ଦେଖୁ ସେରଗେଇ ଖୁସୀ ହେଇ ସୋନେତକା ଆଡ଼କୁ ଗୋଟେ ଇଶାର ମାରି ଦୌଡ଼ିଗଲା କାତେରୀନା ଆଡ଼କୁ । ତାକୁ କୁଣ୍ଢେଇ ପକେଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶୁଣାଇଲା ଭଳି କହିଲା—ଶୁଣୁଛ, ଯାଙ୍କ ସହିତ ତୁଳନା କଲଭଳି ଏମିତି ଗୋଟେ ନାରୀ ଦୁନିଆରେ ଏପରିକି ସାରା ସଂସାରରେ ମିଳିବ ନାହିଁ ।

କାତେରୀନାର ମୁହଁ ନାଲି ହେଇଗଲା—ଖୁସିରେ ବି ସେ ହାସି ଉଠିଲା । ସଂଧ୍ୟା ହେଲକ୍ଷଣି ନିଃଶବ୍ଦରେ ଦରଦା ଖୋଲିଗଲା, ଆଉ ଛୁଟିଗଲା ସେରଗେଇ କରଠି ଅଛି, ଖୋଜିଦାକୁ ଲାଗିଲା ।

ତାକୁ ପାଇଲା ପରେ କୁଣ୍ଢେଇ ପକେଇ କହିଲା—ମୋ ପ୍ରୀୟ— !

ପହରାଦାରମାନେ ଏପଟ ସେପଟ ବୁଲୁଥିଲା ବେଳେ କିଏ ଛିଡ଼ା ହେଇ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି, କିଏ ବି କାହା ଘରର କବାଟ ପାଖରେ ଅନେଇ ମୁଷାଙ୍କ କମଳ କୁଟୁକୁଟୁ କରୁଥିବା ଚିତ୍ର ଦେଖୁଥିଲେ—ଆଉ ସେତେବେଳେ କାତେରୀନା ସପ୍ତମ ସରଗରେ ଥିଲା ।

ଅବଶେଷରେ ସେରଗେଇ ନାଲିଶ କଲା—ମୁଁ ଯେ ମାରମୁକ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ କଷ୍ଟ ପାଉଛି, ଦେହର ଚାତକ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହେଇ ଗଲାଣି ।

ସେରଗେଇର ଲମ୍ବା କୋର୍ ଭିତରେ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜିଦେଇ କାତେରୀନା କହିଲା—ତା’ ହେଲେ କଣ କରାଯିବ, କୁହ ?

କାଜାନରେ ପହଞ୍ଚିଲା ପରେ ମୋତେ ସେଠା ହସପିଟାଲରେ ଜାଗାଟିଏ କରିଦେବାକୁ— ।

ଏମିତି କଣ କହୁଛ ?

ଏହାଛଡ଼ା ମୋର ଆଉ ଅନ୍ୟ ଗତି ନାହିଁ, ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ମୋ ପ୍ରାଣ ଉଠିପଟ ହେଉଛି ।

. କିନ୍ତୁ ତାହେଲେ ସେମାନେ ମୋତେ ଆଗକୁ ଖୋଜି ନେବେ...ଆଉ ତୁମେ ଯଦି ରହିବ ପଛେ ପଛେ— ।

କିନ୍ତୁ ମୁଁ କଣ କରିବି...ମୋର ଯାତା କହିବାର କହିଦେଲି...ମୋ ଗୋଡ଼ରୁ ମାଂସ ଛିଣ୍ଡି ଗଲଣି...ଅନ୍ଧତା ମୋଜାଟିଏ ହେଲେ ଚଳନ୍ତା—।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମୋଜା ? ମୋ ପାଖରେ ହଲେ ଅଛି—।

ହଉ ଚଳିଯିବ ତା' ହେଲେ—।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଛୁଟିଗଲ । ଖୋଜିବା ଜାଗାରୁ ତା ବ୍ୟାଗଟାକୁ ଖୋଲି ବାହାର କଲ । ସେଥିରୁ ବାହାର କଲ ନୀଳରଙ୍ଗର ଗୋଟେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମୋଜା ଓ ତାକୁ ଧରି ପୁଣି ବୋଡ଼ିଲ ।

କାତେଜ୍ଞାନୀ ଶେଷରେ ସେଇ ମୋଜା ହଳଟିକୁ ସେରଗେଇକୁ ଦେଇ କହିଲ—ଏଥର ତୁମର ଆଉ ଚିନ୍ତା କଣ !

କାତେଜ୍ଞାନୀର କି ଆନନ୍ଦ ! ମୋଜାର ତୁଇ ପାଖରେ ମିଛି ନନ୍ଦିଆ ଜଳ-ଜଳ ଦିଶୁଛି । ବଲ୍‌କପ୍ ସହର ତିଆରି ମୋଜା, ଏ ମୋଜା ତିଆରି କରେଇ, ସହର ତମାମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦାୟ ଖ୍ୟାତି ସେ ପାଇଥିଲ ।

ଫେରିଆସି ଅଘୋର ନିଦରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲ । ଖୁଣି ପାରିଲନି, ସୋନେତ୍‌କା କିମିତି ତୁପିତୁପି ସେରଗେଇ ପାଖକୁ ଯାଇଥିଲ, ଭେଥରୁ କେତେ-ବେଳେ ଫେରି ବି ଆସିଛି ।

ଏ ସମସ୍ତ ଘଟିକାର କାଜାନ ପହଞ୍ଚିବାର ତୁଇଟି ଘାଟୀ ପୂର୍ବରୁ ।

ଘାଟୀର ବନ୍ଦ ଖୁମ୍‌ଖୁମ୍ ଘର ଭିତରୁ ବାହାରିଲ ମାତ୍ରେ କଏଦୀ ମାନଙ୍କୁ ରୁଦ୍ର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଜଣାଇଲ ଶୀତ ଜର୍ଜର ମିଶା ବର୍ଷା ଆଉ ବରଫର ଅକରୁଣ ଦିନ ।

କାତେଜ୍ଞାନୀ ଛୁଟିରେ ଅବମ୍ୟ ସାହସ ବାନ୍ଧି ଆଗେଇଲ । କିନ୍ତୁ ଦେହ ସାର ଅସନ୍ନବ ଯନ୍ତ୍ରଣା, ମୁହଁଟି ସବୁଜ ରଙ୍ଗରେ ପଡ଼ିରହିତ ହୋଇ ସାରିଥିଲ । ତା ଆଖି ଆଗରେ ବିଶ୍ୱସାର ଅନ୍ଧାର ଦିଶିଲ ।

ସୋନେଟ୍ ଦେମାକ ଦେଖେଇ ତା ଆଗରେ ଗୁଲୁଥିଲା । ପାଦରେ ତାର ନୀଳ ପଶମର ମୋଜା—କାତେଶ୍ୱରୀକୁ ଚିହ୍ନିବାକୁ ଭୁଲ ହେଲ ନାହିଁ ।

ସେ ଆଗେଇ ଗୁଲୁଥିଲା । ଦେହରେ ତିଳେମାତ୍ର ଜୀବନ ନଥିଲା ଭଳି ଲାଗୁଥିଲା । କେବଳ ତା ଆଖି ଦୁଇଟି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ୍ତ ଥିଲା । ସେଇ ଆଖିରେ ପନେଇଥିଲା ସେରଗେଇ ଆଡ଼କୁ—ଅପଲବ୍ଧ ଥିଲା ତାର ଆଖି ଦୁଇଟି ।

ଯେତେବେଳେ ସେରଗେଇ ପାଖାପାଖି ହେଇଗଲା, କେବଳ ପଦେ କହିଲା—ପିତାତା ! ଆଉ ତା ମୁହଁକୁ ଛେପ ଥୁ ଥୁ କରିଦେଲା ।

ସେରଗେଇ ତା ଉପରକୁ ଝାମି ପଡ଼ିବାକୁ ଯାଉଥିଲାବେଳେ ସାଙ୍ଗ କ'ଣମାନେ ତାକୁ ଓଟାରି ଧରି ପକେଇଲେ । ସେରଗେଇ ହାତରେ ଛେପ ପୋଛି ପକେଇ କହିଲା—ଛିଡ଼ା ହ, ଦେଖେଇ ଦେବି ।

ଆଉ ଅନ୍ୟମାନେ ବ୍ୟଙ୍ଗକରି କହିଲେ—ଏତେ ଭୁଆବ୍ କାହିଁକି, ସେ ତୁମ ସହିତ ମୁକାବିଲା କରିବାକୁ ଡରୁନାହିଁତ !

ଆଉ ସମସ୍ତଙ୍କ ଅଜ୍ଞାତାମସା ମଝିରେ ସୋନେଟ୍‌କାର ହସଟା ଗନ୍ତତର କରିଦେଲା ।

ସୋନେଟ୍‌କା ସାହାଯ୍ୟରେ ଗୋଟା ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରଟା ଗଢ଼ି ଉଠିଥିଲା ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଗଲା । ଜଳଝଡ଼ ଭିତରେ ଦୀର୍ଘଗସ୍ତା ଅତିକ୍ରମ କରି କ୍ଳାନ୍ତ ଅବସ୍ଥା, ଛିନଭିନ ହୃଦୟ ନେଇ କାତେଶ୍ୱରୀ ଟେର ପାଇଲା ନାହିଁ କେତେବେଳେ ଦୁଇଟି କ'ଣ ନାଶ୍ କ'ଣ ଓସାଡ଼ି ଭିତରକୁ ପଶିଗଲେ ।

ସେମାନେ ପଶିଲାକ୍ଷଣି ସୋନେଟ୍‌କା ନୀରବରେ ତାଙ୍କୁ ଇସାରା କରି କମଳ ଢାଙ୍କି ଶୋଇପଡ଼ିଲା ଆଉ ସେ ଦୁଇଜଣ କାତେଶ୍ୱରୀର ଖସଖସିଆ ସେମିଜ୍ କାଢ଼ି ବେଧଡ଼କ୍ ପ୍ରହାର ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ଚିହାର କରିବାକୁ ଗୁହଁଲା କିନ୍ତୁ ଏତେ ଦୁର୍ବଳ ହେଇ ଯାଇଥିବାତୁ ତା ମୁହଁରୁ କିଛି ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ନିଜକୁ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲା, ପାରିଲାନି । କ'ଣ ଦି ଜଣ ତା ହାତକୁ ଶକ୍ତ ଜୀବରେ ମୁଠାଇ ଧରିଥିଲେ ।

ପରଶ ! ଗଣିବା ପରେ ଗଣାଶେଷ ହେଲା । କାହାର ବୁଝିବାକୁ ଅସୁବିଧା ନଥିଲା, ଏତା ସେରଗେଇର ଗଲା । ଦୁଇ ନିଶାତର ଦରଜା ବାଟେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହେଇଗଲେ ।

କାତେରୀନା କୋଟ ଭିତରୁ ମୁହଁ ବାହାର କରି ଛିଡ଼ାହେଲା । ସେଠାରେ କେହି ନଥିଲେ । ଅଦୂରରେ କମଳ ତଳେ କିଏ ଯେମିତି ହସୁଥିଲା । କାତେରୀନା ସୋନେତ୍‌କାକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲା । ଏଇ ଅସମ୍ଭାବନ ସମସ୍ତ ସୀମା ଟପି ସାରିଥିଲା । ଏଇ ସୀମାହୀନ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସେବେଠାରୁ କାତେରୀନାକୁ ଯେମିତି ବିଚ୍ଛକରି ଚାଲିଲା । ମତିଭ୍ରଷ୍ଟ ପାଗଳ ଭଳି ସେ ଢଳିପଡ଼ିଲା । ତିୟୋନ ଛୁଟି ଉପରେ ଓ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ପୁର ଗଢ଼ିଗଲା ତା ଛୁଟି ଉପରେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁହେଁ ଗୋଟିଏ ନାଆର । ସତ କହିଲେ, ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଅପମାନଟା ଆଉ ଅପମାନ ଭଳି ନଥିଲା । କାତେରୀନା ଏଥର ନିଜକୁ ଶକ୍ତ କରିନେଲା, ସତେ ସେ ପଥର ଭଳି ହେଇଗଲା । ଏଥର ରୋଲ ନମ୍ବର ତକା ପାଳି ପଡ଼ିଗଲା । ବ୍ରମ ବାଜିବାକୁ ଲାଗିଲା, ବ୍ରମ୍...ବ୍ରମାବ୍ରମ୍...ବ୍ରମାବ୍ରମ୍...ବ୍ରମ୍ । ଜଞ୍ଜିର ବନ୍ଧା, ଜଞ୍ଜିର ନଥିବା ଉଭୟ ଶ୍ରେଣୀର ନିରାମୟ ନିଷ୍ପତ୍ତ କଏଦୀ ଦଳ ଯେମିତି ଅଦୃଶ୍ୟ ହାତର ଧକ୍କା ଖାଇ ଖାଇ ଘାଟୀର ଚଟାଣ ଉପରେ ବାହାରି ଯାଉଥିଲେ । ସେରଗେଇ ଅଛି ସେଇଠି, ଆଉଅଛି ତିୟୋନା, ସୋନେତ୍‌କା, କାତେରୀନା—ଅଛନ୍ତି ପ୍ରଚଳିତ ଧର୍ମ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଦ୍ରୋହ କରି ଦଣ୍ଡିତ ଆଦର୍ଶବାଦୀ ଜଣେ କଏଦୀ—ଇହୁଦୀଟିଏ, ଜଞ୍ଜିରରେ ଦେହସାର ଆବୃତ ।

ପ୍ରଥମେ ଦଳବାହି ଛିଡ଼ାହେଇଥିଲେ, ପରେ ଧାଡ଼ିବାହି ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏ ପ୍ରକାର ନିରାମୟ ଦୃଶ୍ୟ ଖୁବ୍ ବିରଳ, ପାଞ୍ଚଜଣଙ୍କ ଜଗତ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ, ଉଚ୍ଛ୍ଳୁକତର ଭବିଷ୍ୟତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୃଦୟରେ ଯାହାଙ୍କର କଣାଏ ବି ଆଶାର ଗୁଲଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାହିଁ—ଏମାନେ କେତେଜଣ ଲୋକ କଥା ଗୁସାର ସାମଗ୍ରୀତଳ କଳା କାଦୁଅ ଭିତରେ ପଶି ପଶି ଆଗେଇ ଚାଲିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଗୁରୁପଟେ ସବୁଯେମିତି ବିସଦୃଶ ଆତଙ୍କରେ ମଣିଷର ଦେହ ଶିହରି ଉଠେ । ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ବିବର୍ଣ୍ଣ ଆକାଶ, ପତ୍ରବର୍ଜିତ ନଈ ଉଇଲେ ଗଛ ଓ ତା ଉପରେ ବସିଥିବା ତାମର କୁଆ । ପବନ କେମିତି ଗୁମୁରି ଗୁମୁରି ଉଠୁଛି, ତା କଣ୍ଠସ୍ଵର କେତେବେଳେ ଛୁଟି ପୁଣି କେତେବେଳେ ଗାତ୍ର ଛନ୍ଦନର ରୋଲ—ପୁଣି କେତେବେଳେ ଶ୍ଵାସଣ ହୁଂକାର ।

ଏଇ ଗରସ ଦୃଶ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତା ଆଣି ଦେଉଛି ନିଜର ସେଇ ଗର୍ଜନ, ଯେଉଁ ଗର୍ଜନ ମଣିଷର ଆତ୍ମାକୁ ଛିନ୍ନ-ବିଛିନ୍ନ କରିଦିଏ । ସେ ଗର୍ଜନ ପ୍ରତିଧ୍ବନିତ ହେଉଥିଲା ବାଇବେଲର ମହାପୁରୁଷ ଆଶ୍ୱବଳ ଅଭିସମ୍ପାଦ—“ଧ୍ବଂସ ନେଉ ସେହିଦିନ, ଯେଉଁଦିନ ମୁଁ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରି !” ଆଉ ତାଙ୍କପ୍ରତି ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀର ଉପଦେଶ : “ତୁମ ଭଗବାନକୁ ଅଭିଶାପ ଜଣାଇ ମରିଯାଅ !”

ଯେଉଁମାନେ ଏଇ ଉପଦେଶବାଣୀକୁ କର୍ଣ୍ଣପାତ କଲେ ନାହିଁ, ଏରକମ ଗଭସ ଅବସ୍ଥାରେ ଯାହାଙ୍କ ମନରେ ମୁହୂର୍ତ୍ତକା ପ୍ରଲେଭନଠାରୁ ଉଦ୍‌ୟୁଷ୍ଟି କରେ ବେଶି—ତାକୁ କରିବାକୁ ହୁଏ ଗଭସତର ଏମିତି କିଛି ଯେଉଁଟା ଏଇ ଆର୍ତ୍ତ ଜନ୍ମନ-ଧ୍ବନିରେ ତଣ୍ଡି ଚିପି ତାକୁ ନାରବ କରିଦେବା ।

ଅଥଚ ସେ ରୁହେଁ ସଙ୍ଗ, ନିଜକୁ ନେଇ ନିଷ୍ଠୁର ଖେଳ, ଅନ୍ୟ ପାଞ୍ଚଜଣ ମଣିଷକୁ ନେଇ—ତାଙ୍କର କୋମଳତମ ହୃଦୟାନ୍ତରୁଡ଼ିକୁ ନେଇ । ଏମାନେ ଏମିତି ଅତ୍ୟଧିକ କୋମଳ ହୃଦୟ ହେଇ ପାରନ୍ତି—ଏରକମ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ି ହେଇଯାନ୍ତି ଦ୍ବିଗୁଣ ପିଣ୍ଡାତ !

କାତେଶ୍ୱରୀ ! ଏଭଳି ମାରଧର ଖାଇଲ ପରଦିନ ଭେରବେଳା ଦିଏବାଙ୍କ ଯେତେବେଳେ ଗ୍ରାମ ଭିତରେ ଘାଟୀ ଛୁଡ଼ି ପ୍ରଥମ ଗସ୍ତ ଆଡ଼କୁ ଗୋଡ଼ ବଢ଼ାଇଲେ ସେତେବେଳେ ସେରଗେଇ ଇତର କଣ୍ଠରେ କାତେଶ୍ୱରୀଙ୍କୁ ପରୁରିଲ—ଓ ଗୋ ! ମୋ ପାଟଗଣୀ ! ସୌଦାଗରର ଘରଣୀ ! ସମ୍ମାନିତା ମହାଶୟା ! ସମସ୍ତ ସୁଧାସ୍ଥ୍ୟ ଉପଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି ତ ?

କଥାକହି ସାରି ସୋନେତ୍‌କା ଆଡ଼େ ଅନାଇଲ ଓ ସେଇ ପୁରୁଣା ଗୀତରୁ ପଡ଼େ ଗାଇଉଠିଲ ; ପୁନେଲୁ ତୁଳର କୋମଳ ମଥାଟି ଦେଖୁନି ଝରକା ବାଟେ/କୁଗ୍ରହ ମୋର ଶୋଇନାହିଁ ଟିକିଏ...ପୁଣି ଉଜ୍ଜିବ ହିୟ ! । ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ମନର ଅବଗୁଣ୍ଠନେ—ପ୍ରିୟା !

ଗୀତଟାକୁ ଗାଇସାରି ସମସ୍ତଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ସୋନେତ୍‌କାକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରି ତୁମ୍ଭନ ଲାଳା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲା ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ଏସବୁ ଦେଖିଲ, ଅଥଚ ଯେମିତି ଦେଖୁପାରୁ ନଥିଲା । ଏମିତି ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ପାଲଟି ଯାଇଥିଲା ପ୍ରାଣହୀନ କଣ୍ଠେଇଟେ ପରି । ସତେ ସେ ଘୋଟେ ଅବହେଳିତ ବଳିଯୋଗ୍ୟ ପଣ୍ଡା !

କେବଳ ମଝିରେ ମଝିରେ ତିୟୋନା ତାକୁ ପଦେ ପଦେ କହେ—ଛୁଡ଼
ସେ କଥା...ପିଣ୍ଡାଟ କରଠିକାର !

ଗୋଟେ ଟୋକା କଏଦା କହି ପକେଇଲ—ଦେଖିଲ ଦେଖିଲ ତା ପାଦ
ଛୁଇଟି ଭିଜି ଗଲଣି ବୋଧେ— ।

ନିଜକୁ ଯଥା ସମ୍ଭବ ସମ୍ଭାଳି ନେଇ ଦମ୍ଭିଆ କଳ ଭଳି କାତେଶ୍ୱରୀ
ଆଗକୁ ପାଦ ପକେଇଲ ।

ଆବହାରୀଆ କ୍ରମାଗତ ଖରପ ଆଡ଼କୁ ଯାଉଥିଲା । ଏତେଦିନ ଧରି ଧୂସର
ମେଘ ଆକାଶକୁ ଭାଙ୍ଗିରଖୁଥିଲା ଏଇନେ ସେଥିରୁ ଝରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲା
ବରଫ କଣା । ମାଟି ଛୁଇଁବା ମାତ୍ରେ ତରଳି ଯାଇ ଗନ୍ଧାର କାଦୁଅକୁ କରି ଦେଉଛି
ଆହୁରି ଗନ୍ଧର—’ନା’ ଭିତରେ ଗୁଲିବାକୁ ଖୁବ୍ କଷ୍ଟ ହେଉଥିଲା ।

ଶେଷରେ ଗୋଟେ ଶିସାରଙ୍ଗର ରେଖା ଦେଖାଗଲା । ସେ ରେଖାର ଅନ୍ୟ
ଠାର ଆଖିରେ ପଡ଼େ ନାହିଁ । ଏଇ ରେଖାଟି ଭଲ୍‌ଗା ନଦୀ । ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଜୋରରେ
ଭଲ୍‌ଗା ଉପରୁ ପବନ ବହୁଛି ଆଉ ତେଜ ମୁଣ୍ଡ ପିଟୁଥିଲା ଏଠି ସେଠି ।

ସର୍ବାଙ୍ଗରେ ଭିଜା, ଶୀତରେ କମ୍ପି କମ୍ପି କଏଦା ଦଳ ଧୀରେ ଧୀରେ
ପାଟଠି ପହଞ୍ଚି ବିଗଟ ଗୋଟେ କାଠଭେଳାକୁ ଅପେକ୍ଷା କଲେ ।

କଳା ଭେଳାର କାଠରୁ ପାଣି ଝରୁଥିଲା । ଜୁଲରେ ଥିବା ପ୍ରହରାମାନେ
କଏଦାମାନଙ୍କୁ ଉଠିବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ !

ଭେଳାଟି ତେଜ ଉପରେ ଦୋଳି ଖେଳିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲା । ଭେଳା
ଛୁଡ଼ିଲକ୍ଷଣୀ ଜଣେ କହି ପକେଇଲା—କିଏ କହୁଥିଲା, କାହା ପାଖରେ ବିକ୍ରୀ ପାଇଁ
ଭଦ୍‌କା ଅଛି !

ସେରଗେଇ ଜବାବ୍ ଦେଲା—ସତରେ, ସାମାନ୍ୟ ଟୋପେ ହେଲେ
ଗଳାନଳିଟା ଚିକିଏ ଓଦା ହେଇଯିବାର ଏଇ ସୁଯୋଗଟାକୁ ହରାଇବାକୁ ଖୁବ୍
ପରିତାପର ବିଷୟ !

ତାପରେ ସୋନେଦ୍‌କାର ପୁଅ ପାଇଁ କାତେଶ୍ୱରୀକୁ ଅଙ୍ଗା ଆରମ୍ଭ
କରିଦେଲା । କଣ କହୁଛନ୍ତି ସୌଦାଗର ପାଟଗଣୀ ? ପୁରୁଣା ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ଖାତିରରେ
ଗୋଟେ ଫେର୍ ଭେଦ୍‌କା ଦେଇ ଆମ ଚିତ୍ତବିନୋଦନ କଲେ, କିରକମ୍ ହୁଅନ୍ତା ?
କୃପଣାମୀ କରିବନି, ମନେରଖ ପ୍ରିୟତମା ! ଆମ ପୁରୁଣା ଘେମ ଖାତିରରେ ।

ଶୀତରେ କାତେଶ୍ୱରୀର ସର୍ବାଙ୍ଗ ଥରଥରି କମି ଉଠୁଥିଲା । ସେ ଶୀତ ତାର ଦର ଦର ଭିଜା ଓଦାଲୁଗା ଭେଦକରି ତା' ଅକ୍ଷି-ମଜ୍ଜା ପକ୍ଷୀର ପହସ୍ତ ଯାଇଥିଲା...ଆଉ ଦେହ ଭିତରୁ ନିଆଁ ଗୁଣ୍ଡାଟେ ଦାଉ ଦାଉ ଜଳୁଥିଲା...ତା' ଆଖିର ଡୋଳା ଦୁଇଟି ଅସ୍ୱାଭାବିକ ପ୍ରକାରରେ ବିସ୍ତାରିତ ହେଇଯାଉଥିଲା...ତାର ଦୃଷ୍ଟି ଦୋଳାଉମାନ କେଉଁ ପରେ ନିଶ୍ଚୟ ଆଉ ନିବନ୍ଧ ହେଇଗଲା ।

ସୋନେତ୍‌କାର ସ୍ୱରରେ ଗୋଟେ ରୂପାଘଷା ଝଣଝଣ ଭଳି ଶୁଭିଳ—
ସତରେ ଗୋଟେ ଫୁଟା ଭଦ୍‌କା ପାଇଲେ ମୁଁ ବସ୍ତ୍ର ଯାଆନ୍ତି...ଏଇ ଶୀତତାକୁ ମୁଁ
ଜମ୍ମା ସହି ପାରୁନି !

ସେରଗେଇ ଜମାଗତ ଖେସ୍ ଖେସ୍ କଥା କହିଉଲିଛି—ଆସନ୍ତୁ ନା, ଆମ
ସୌଦାଗର ବେଗମ୍...ଆମକୁ ଟିକେ ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱନାଭର କଣ୍ଠରେ ତିୟୋନା କହିଲା—ଛିଃ...ବିବେକ ବୋଲି କିଛି
ନାହିଁ !

ସେରଗେଇ ତିୟୋନା ଆଡ଼କୁ ହୁଁକାର ଦେଲା—ତୁ ଦୋରୁରଣୀ...ତୁ ଆଉ
ତୋ' ବିବେକ ! ତୁ କଣ ଭବିଷ୍ଟ ତା ପାଇଁ ମୋର ବିବେକ ଛଟପଟ ହେବ !

...ବରଂ ଯଦି ଆମ ଦଳର ବଡ଼ଅଫିସର ସାଙ୍ଗରେ ପୀରତି କଲେ ଅନ୍ତତଃ
ଦେହ ହାତ ବର୍ଷାରେ ଭିଜନ୍ତା ନାହିଁ !

ଆଉଥରେ ସୋନେତ୍‌କାର ଗଳା ଘଣ୍ଟାଭଳି ଝଣଝଣ ହେଲା—ଆଉ
ତେବେଠାରୁ ସମସ୍ତେ ତାକୁ ଅଫିସରର ବାଗ ବୋଲି ଡାକିବା !

ସେରଗେଇ ଯୋଗକଲା—ଏକଦମ୍ ଖାଣ୍ଟି କଥା...ଆଉ ହଳେ ମୋଜା
ପାଇଁ ତାଠୁ ପଇସା ଯୋଗାଡ଼ କରିବାଟା ହେବ ପିଲଖେଳା ପରି !

କାତେଶ୍ୱରୀ ଆତ୍ମପକ୍ଷ ସମର୍ଥନ କଲ ନାହିଁ । ସେ ଆହୁରି ସ୍ଥିର ଅବିଚଳ
ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନେଇ ରହିଲା କେଉଁ ଗୁଡ଼ିକ ଆଡ଼େ, କେବଳ ଓଠ ଦୁଇଟା ଥରି ଉଠିଲା ।

ହଠାତ୍ ଗୋଟେ ଡେଉଁ ବିଗଟ ହାଇ ଭଳି ଉଛୁଳି ପଡ଼ିବା ସମୟରେ
କାତେଶ୍ୱରୀ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି ବରିଷ୍ଠ ତିମୋତେଇଭିର୍ ବିବର୍ଣ୍ଣ ମୁହଁ...ପୁଣି ତା ସାମ୍ନା
...ତା ପରେ ଫେରିଆର ମୁହଁ ଝଲସି ଉଠିଲା ।

କାତେଶ୍ୱରୀ ଜଣ୍ଡରଙ୍ଗ ଉଦ୍ୟୋଗରେ କୌଣସି ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ସ୍ମରଣ କଲ
କିନ୍ତୁ କ୍ଷୀଣ ସ୍ୱରରେ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା—ତୁମଆମ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଭିତରେ କେତେଠାରୁ
ଆମତୁମ ଭଳି ମଣିଷକୁ ପଠାଯାଉଛି ନିଷ୍ଠୁର ଯୁଦ୍ଧ ଭିତରରେ ।

କାତେଶ୍ୱରୀ କର୍ମ ଉଠିଲା । ତାର ଦୃଷ୍ଟି ଏପାଖ ସେପାଖ ଆଉ ନହେଇ
ଗୋଟିଏ ବିନ୍ଦୁରେ ସ୍ଥାପିତ ରହିଗଲା । ସେ ଦୃଷ୍ଟି ପାଉଳିନା ଭଳି । ଥରେ ଦିଅର
ତାର ହାତ ମହାଶୂନ୍ୟ ଆଡ଼େ ଉଦ୍ୟୋଗସ୍ଥାନ ଭାବେ ଭୂମି ପୁଣି ପଡ଼ି ରହିଲା ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ହଠାତ୍ ତା ଦେହ ବୋଲି ଭଳି ଝୁଲିବାକୁ ଲାଗିଲା ।
ତା ଆଖି ଗୋଟେ କଳା ଡେର ଭିତରେ ନିବନ୍ଧ ହେଇଗଲା...ଆଉ ଗୋଟେ ଝଟକା
ଭିତରେ ଟଳି ପଡ଼ିଲା ସୋନେଟ୍‌କା ପାଦ ପାଖାପାଖି...ସେଥି ସହିତ ଭେଳାରୁ
ଖସି ପଡ଼ିଲେ ଭଲ୍‌ଗାର ଛୁଟି ଭିତରକୁ ।

ବିସ୍ମୟରେ ସମସ୍ତେ ପଥର ପାଲଟି ଗଲେ ।

ଗୋଟେ ଡେର ଉପରକୁ କାତେଶ୍ୱରୀକୁ ଉଠେଇ ପୁଣି ଉଠି ଦେଲା ।
ଆଉ ଡେରରେ ସୋନେଟ୍‌କାକୁ ଉଠେଇ ଦେଲା ।

ସମସ୍ତରରେ ଚିତ୍କାର ଶୁଭିଲା—ନୌକା ଆକ୍ରମଣ ପକେଇ ଦିଅ ।

ନୌକାର ଆକ୍ରମଣ ଶୂନ୍ୟରେ କେତେଥର ଘୁରିଲ ପରେ ଖସି ପାଣିରେ
ପଡ଼ିଲା । ସେତେବେଳକୁ ସୋନେଟ୍‌କା ପାଣି ଭିତରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେଇସାରିଥିଲା ।

ପୁଣି ଥରେ ସୋନେଟ୍‌କା ଉପରକୁ ଦି'ସେକେଣ୍ଡ ପାଇଁ ଉଠିଥିଲା କିନ୍ତୁ
ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କାତେଶ୍ୱରୀ ତାକୁ ଝାମ୍ପି ଧରିଲା—ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ଯେଉଁ ଗ୍ରେଟ
ଗ୍ରେଟ ମହାଶୟାବକଙ୍କୁ କ୍ଷୀଣ ଉପେକ୍ଷା କରେ ।

ଦୁଇଜଣରୁ କେହି ଆଉ ଉପରକୁ ଉଠିଲେ ନାହିଁ ।

ଲେଖକଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୁସ୍ତକ

- * କେତେସେ ଅହଲ୍ୟା (ଉପନ୍ୟାସ)
- * କଲମସର ଜାହାଜ (ଗଳ୍ପ)
- * ଘୋଡ଼ା ପିଠିରୁ ଖସିପଡ଼ୁଥିବା ମଣିଷ (ଗଳ୍ପ)
- * ଖୁଣ୍ଟରେ ଟଙ୍ଗାଯାଇଥିବା ଲୋକ (ଗଳ୍ପ)
- * ଫସିଲ (ଗଳ୍ପ)
- * ତ୍ରିଭୁଜର ଚତୁର୍ଥ ବାହୁ (ଗଳ୍ପ)
- * ଲେପାମୁଦ୍ରା (ଗଳ୍ପ)
- * କାକବଂଧା (କବିତା)
- * ଅଷ୍ଟମ ମହାଦେଶ (ଖଣ୍ଡକାବ୍ୟ)
ଓଲଟ ପାର (କବିତା)
ଦୁଷ୍ଟ ପ୍ରଜାପତି (ଅନୁବାଦ ଉପନ୍ୟାସ)
ମେର ନାମ୍ ଜୋକରୁ (ଅନୁବାଦ ଉପନ୍ୟାସ)
ନବଜାତକ (ଅନୁବାଦ ଉପନ୍ୟାସ)
- * ଆଦାମ୍-ଇଭ୍ ଓ ଅଂଧକାର (ଅ : ଉପନ୍ୟାସ)

